

İMADƏDDİN
NƏSİMİ

Seçilmiş əsərləri

I cild

İMADƏDDİN NƏSİMİ

ISBN 978-9953-0-1111-1
1-99-111-1111

Seçilmiş əsərləri

ISBN 978-9953-0-1111-1

iki cüddə

I cild

ISBN 978-9953-0-1111-1
1-99-111-1111

İmroddin Nəsimi. Seçilmiş əsərləri. İki cildə. 1-ci cild
Bakı, "Şərq-Qərb", 2013, 320 səh.

ISBN 978-9952-477-07-8
978-9952-477-08-5

Rəssam: Ayxan Rəsul

QƏZƏLLƏR

İmroddin Nəsiminin iki cildə tərtib olunmuş "Seçilmiş əsərləri"nin yenidən işlənmiş bu cildinə sənətkarın, əsasən, doğma dilimizdə yazdığı lirik qəzəlləri daxil edilmişdir. Ədəbi dilimizin formalaşmasında mühüm rol oynamış bu şeirlərdə insan gözəlliyinin tərənnümü, əziqin qəlb çirpintiləri aparıcı yer tutur.

East West

www.eastwest.az
www.fb.com/eastwest.az
info@eastwest.az

© "Şərq-Qərb", 2013

***

Mərhəbə, xoş gəldin, ey ruhi-rəvanım, mərhəbə!
Ey şəkərləb yarı-şirin, laməkarım, mərhəbə!

Çün ləbin cami-Cəm oldu nəfəxiy-Ruhülqüdüs,
Ey cəmilim, ey cəmalim, bəhrü karım, mərhəbə!

Könlümə heç səndən özgə nəsnə layiq görmədim,
Surətım, əqlim, üqulim, cismü canım, mərhəbə!

Ey mələk surətli dilbər, can fədadır yoluna,
Çün dedin ləhmikə ləhmi, qanə qarım, mərhəbə!

Gəldi yarım naz ilə, sordu, Nəsimi, necəsən?
Mərhəbə, xoş gəldin, ey xırdadəhanım, mərhəbə!

***

Şol ləbi şirinə, ya rəbb, gər şəkər dersəm, nola?
Şol günəş təl'ətli aya gər qəmər dersəm, nola?

Adəmi növ'ində mislin görmədi dövrü-fələk,
Şol cəhətdən gər sana xeyrül-bəşər dersəm, nola?

Şol gül üzrə dağılan ənbər sifətli sünbülə,
Ənbərin reyhan, acəb, ya mişki-tər dersəm, nola?

Bilməyəm eşqin təriqin hər xəbərsiz qafila,
Çün hidayət bulmamış, gər bixəbər dersəm, nola?

Sansız, ey cani-cahan, bir pula dəyməz kainat,
Heçə dəyməz nəsnəyə gər şol qədər dersəm, nola?

Gər üzün ayın görənə, ey caharın fitnəsi,
Şübhəsiz haqqı görən sahibnəzər dersəm, nola?

Kim ki haqqı pərdəsiz üzündə, ey can, görmədi,
Bibəsirətdir, gər ana bibəsər dersəm, nola?

Zülfü rüxsarıdır, ey can, sureyi-nurü duxan,
Gər bu mə'nidən ana şamü səhər dersəm, nola?

Nuri-imandır cəmalın – kim ki səddəqna deməz,
Kafirü müşrikdir ana div əgər dersəm, nola?

Çün Nəsiminin məqamı Qaf imiş ənqamisa,
Şol müəllaqədrə gər ari göhər dersəm, nola?

***

Nuri-təcəlli şö'ləsi düşdü əzəldən alına,
Gözlərimin bu rəng ilə yaşı boyandı alına.

Həm mö'cüzəti Əhmədin gözləri sehridir anın,
Rəhməti-həqq bu cədanun ümmətinə vü alına.

Cəhd edəmə ki, alinə könlümü verməyəm, vəli,
Həm bilirəm ki, aqibət alinə könlüm alına.

Kimsə əgərçi istəməz düşməgi fitnəyə, vəli,
Şükr edirəm ki, düşmüşəm alə gözünün alına.

Düşdü Nəsiminin başı zülfü kimi ayağına,
Düşəli can gözü anın bədri-müəmməm alına.

***

Aşiq bəla yolunda görək kim, həmul ola,
Mə'suqədən ana nə gəlirsə, qəbul ola.

Gərçək mühibbə cövrü cəfa çünki yar edər,
Neyçün cəfadən incinə, qəmədən məlul ola?

Nazü nə'imü işrəti-cavid içindədir,
Dilbərdən ol könül ki, muradı hüsul ola.

Hər aşiqin ki, yar ilə oldu çeravü çün,
Arif qatında adı anın bülfüzul ola.

Şirin həlavət ol yemiş imiş ki, sidrəsi,
Zatında xub xilqətü şirinüsul ola.

Yoxdur nəsibi eşqi-həqiqətdən, ey könül,
Şol kimsənin ki, mürşidi naqisüqul ola.

Ey xaliqin əmanətini zayə' eyləyən,
Layiqdir ada ol ki, zulumən-cəhul ola.

Gər şərh edərsəm ayəti-hüsnün kitabını,
Hər bab içində fəslinə yüz mün füsul ola.

Mə'racə çıxdı ruhi-Nəsimi Buraq ilən,
Şol laşədən nə faidə kim, la-zəlul ola?

***

Vəchində peydadır sənin ənvəri-zati-kibriya,
Ol nurə qarşı daima şərməndədir şəmsüzzüha.

Leyli cəmalından cüda Məcnun kimi sərgəştəyəm,
Fərhadıvar istər könül Şirin dodağından şəfa.

Cami-müsəffadən mənə saqi içirdi bir qədəh,
Sufi nə bilsin mən necə ol camdən buldum səfa.

Hər kim ki tövhid əhlidir, ol didü vadid əhlidir,
Ruzi-əzəldən ta əbəd istər kəmalı-müntəha.

Eynəl-yaqın həqq sirrinə idrak edən insan mənəm,
Ey mə'rifətdən bixəbər, insafa gəlgi, biriya.

Canı, cahanı sənsizin neylər Nəsimi xəstədil,
Səndən müdam ehsan umar, çün kim, gədədir binəva.

***

Hər kim ki baxa bir dəm dilbər qaşı yasına,
Navəklərinə qarşı ya can tuta, ya sına.

Derdim sənə, ya naseh, yar tərkin edə bilmən,
Bil doğru bu sözümmü, sınınavü ya sına.

Bimari-qəmi-eşqin timar ilə önlüməz,
Yərəb, nola bir sorsan bu haləti-yasına.

Daş alubani dilbər, könlüm şişəsin atar,
Qarşı tutaram, şişə bilməm qala ya sına.

Qaşı yayını qurmuş, qanımı tökər billah,
İnanmaz isən baxgil qolları boyasına.

Məhbubi-dilaramsən bir bax mana sən, ya rəbb,
Ya rəbb, diləram səndən bu sureyi-Yasına.

Xəstə Nəsimi, yarı ahvalını heç sormaz,
Sormağına çün gəlməz, bən gələ yasına.

***

Başını top eyləgil, gir vəhdətin meydanına,
Ey könül, müştəq isən gör zülfünün çövkənina.

Aşıqın qanılə oynar dilbərin simin əli,
Ey yalançı aşıq, əbsəm, girmə canın qanına.

Çəkməyən eşqin bəlasın, görməyən hicrin qəmin,
Dərdi dərmansızdır anın, çarə yox dərmanına.

Canını qurban edəndir yar üçün gerçək şəhid,
Səd həzaran rəhmət olsun ol şəhidin canına.

Zülfünün sirrin nə bilsin zahid, anı sor mana,
Gər əsir olmaq dilərsən zülfi-canəfşanına.

Gəl niqabın təfiri gülün yanağundan götür,
Ta gülüstan gülməsin ayruq güli-xəndanına.

Xublarn bağında çoxdur fitnəli nərgis, vəli
Fitnəlik xətm oldu anın nərgisi-fəttanına.

Lə'lü mərcandır dodağın, lə'ləi-dürdür dişin,
Aferin şol bəhri-kanun lə'ləi-mərcanına.

Kirpiyin navək oxudur, qaşların çaçi kəman,
Uğramaz aşıqdan özgə şol oxun peykanına.

Ey Nəsimi, gər sözün mə'nisi bipayan deyil,
Nəçin irməz kimsənin fikri onun payanına.

***

Ey Məsihadəm, niyə can vermədin cansızlara?
Ol ki hər dəm can ilə aydır ki, canan sizlərə.

Ləblərin abın məni-diltəşnədən qılma dirig,
Nola dərman eylesən bu dərdi dərmansızlara.

Abi-heyvan qiymətin heyvana sorma, Xızra sor,
Çünkü idrak eyləməz hər dəgmə heyvan sizlərə.

Hüsn içində Yusifi-Kən'ana təhsin etməzəm,
Onların dövrən keçdi, gəldi dövrən sizlərə.

Barmaq ilə göstərərlər kim, üzündür qibləgah,
Ol şəhadətdən dönübdür küfri-iman sizlərə.

Dilbərə, könlündə yoxdur aşıq qılmaq vəfa,
Xeyri qoymaz miskinə qılmağa şeytan sizlərə.

Çün Süleyman mülkünü qoyduvı getdi dünyadan,
Qaldı andan sonra bu mülki-Süleyman sizlərə.

Eşq içində binəva qaldım, hədəz cəhd eylərəm,
Halımı ərz edə bilmən, şahı-xuban, sizlərə.

Əhli-alam ildə bir qurban edərler eyd üçün,
Hər zaman qurbanınam, ey cümlə, qurban sizlərə.

Lütfü ehсан vaxtdır, şaha, manə ehсан gərək,
Çün əzaldən qismət olmuş lütfü ehсан sizlərə.

Ey Nəsimi, xublarn bir başı vardır, min dili,
Eşqilə bel bağlama bu əhdü peymansızlara.

***

Çünkü rəf' oldu üzündən, ey şəhi-xuban, niqab,
Qalmaq küfrü zələlət, zahir oldu afitab.

Həqq əyan oldu sənə, ey məzhəri-zatı sifət,
Kənz-i-məxfi aşikar olduvü həm yövmül-hesab.

Xeymey-i-miad imiş gördüm vücudum sərbəsər,
Kafü nundan iki yana hər tərəf əlli tənab.

Ol ki bu sirri bilir, oldu şəhi-Misri-vücud,
Hökə anın, buyruq anın, ol sahibi-əmrü xitab.

Kirpigin, qaşınla zülfün sirrini məndən eşit,
Ta sənə ərz oluna həm mə'niyi-ümmül-kitab.

Arifi-həqq istərəm söz tanıya ələmdə kim,
Söyləyəm məqsudumu ta ol verə gerçək cavab.

Divi-naməhrəm nə bilsin sirri-ərvahi-nəbi,
Talibi-dünyayi-dundur nəfsi-nadanü kilab.

Sirri-pənc əlhəmd faş oldu zi vəchü dəstü pa,
Ey kəlamüllahi-natiq, ta be key başı bexab.

Valiyi-əhd oldun, ey Seyyid, zi Fazli-ləmyəzəl,
Gör nə der vali budur, vallahu ə'ləm bissəvab.

***

Şol tamam ayın üzündən çünki rəf oldu niqab,
Zülmətin dövrünü keçdi, zahir oldu afitab.

Ləblərin camı meyindən cümlə əşya əsrimiş,
Təyyib, ey pakizə saqi, barəkallah, ey şərab!

Ey yanağın həsrətindən cənnətin qəlbində nar,
Vey dodağın şərbətinlənl kövsorin eynində ab!

Ey üzün həmrə gülündən lələnin camında mey,
Vey gözüün sevdalarından nərgisin gözündə xab.

Həqq-taalənin kəlamı surətin təfsiridir,
Ey üzün inna fətəhna, həqdən açıldı bu bab.

Kirpigin, qaşınla zülfün həqq kitabıdır, vəli
Ol kitabı kim bilir mən indəhü ümmül-kitab?

Surətin lövhündə yazılmış hürufu bilməyən
Bilmədi sövmü səlat, sağışi-yövmül-hesab.

Abi-heyvandır dodağın, ruhi-qüdsidir dəmin,
Surətin həqdır, üzün – vallahu ə'ləm bis-səvab.

Qaziyül-hacat imiş lə'lin məgər kim, aşiqə
Hər nə kim, qıldı təmənnə, üstəcib gəldi cavab.

Dilbərini eşşində, ey salik, ikilik pərdədir,
Mənligin rəf' olmayınca aradan getməz hicab.

Ey Nəsimi, səcdə qıl şol maha kim, həqdən sənə
Fə'budu əyyahu vəscud vəqtərib gəldi xitab.

***

Vəhdən dilbər götürmüşdür niqab,
Qəd nəcətəm min şitab illa nəcəb.

Qələ təbtəm, sirri çün qaşi, gözü
İz əbəd aydır hürufi-lil-hicab.

Əmr çün gəldi bəşarətlər bizə,
Min habibi indahü elmül-kitab.

Latələzmu gəldi əyyami-vüsal,
İz fətəhtüm eyyühəl-üşşaq bab.

İz rəfə-təl hicb, bir baxın bizə,
Fənzəru fil-yovm qeyrən-niqab.

Layənalı bu qapıdan getməniş,
Zinqədər hərrəm əleyənəl-ictinab.

Əsməu Seyyid kim, aydır uş sizə;
Və'ləməü vəllahü ə'ləm bissəvab.

***

Əcəb lə'linmi şol, ya cani-əhbab?
Əcəb zülfünmü, ya zənciri-pürtab?

Gözündən axan, ey dilbər, qəmindən
Əcəb xunabəmi, ya aşki-innab?

Əcəb qəddinmi şol, ya sərv-i-bustan,
Əcəb xəddinmi şol, ya vərdi-sirab?

Əcəb eyninmi şol, ya sehri-Babil,
Əcəb dişinmi şol, ya lö'löi-nab?

Əcəb üzünmü şol, ya xirməni-gül,
Əcəb qaşınımı şol, ya taqi-mehrab?

Əcəb şol məsti-sevdayi-moğolçin,
Mənim bəxtimmdir, ya çeşmi-pürxab?

Nəsiminin gözü yarıq qəmindən
Dürün dürcümidir, ya bəhri-simab?

***

Zülfün girehləri, sənəmə, hələqə-hələqə tab,
Hüsnün qatında zərrəcə yox nuxi-afitab.

Dərgahunuzda qoyma rəqibi-münafiqi,
Zira ki, Kə'bənin hərəmi istəməz kilab.

Abi-rəvanü səbzəvü məhbubi-məhliqə
Busi-kənarü yari-qəzəlxan ilə kitab.

Xoşdur, ağərçi cümləsi bir yerdə cəm ola,
Avazi-çəngü nəğməvü tənbur ilə rübab.

Saqi, gətir bu məclis içində qədəh yürüt,
Sığmaz hədisü tövbəvü təqva, gətir şərab.

Nari-qəmində bağrımı büryan bişirmişəm,
Bildim, yaqın ki, nərgisi-məstin dilər kəbab.

Bülbül kimi Nəsimi dilər ki, fəğan edə,
Gül söhbətində yaramıya nəleyi-ğürab.

Əf 301244

***

Ey üzün "nəsrün-minəllah", vey saçın "fəthün-qərib",
Ey başar surətli rəhman, vey mələksima həbib!

Vələhəm hüsnünə, ey mişkin saçından münfəil,
Cənnətin bağında reyhan, sünbülün çiyərində tib!

Zülfü rüxsarıdır ərrehman-ələl-ərş-istiva,
Kə'bənin məhrəbi qaşın, fitnəli əynin xətib.

Ənbərəşan sünbülün əsrarı oldu aşiqar,
Gəldi ruhullahü mənsux oldu zünnarı səlib.

Surətin lövhindən endirdi kitabı Cəbrəil,
Ey camalın haqq kələmi, innəhü-şey'ün-əcib.

Aşiqin əsrarını, haqqi bilən arif bilir,
Aşına halın nə bilsin nəfsini bilməz qərib.

Kim ki sevdasından oldu sayru şəhla gözlərin,
Şərbəti şirin ləbindir, İləvi nitqin təbib.

Xubların eşqindən, ey zahid, məni mən' eyləmə,
Çün mana eşq eyləmiş qismət günündə haqq nəşib.

Ey adib, uy vermə adabından əhli-vəhdətə,
Əbsəm ol, niçün ki, eşq adabını bilməz ədib.

Cənnəti-ədnin gülüstanı rüxündür, şək deyil,
Ey gülüstanında ruhullahi-rizvan əndəlib.

Ey Nəsimi, çün rəfiqin Fəzl imiş, ya'ni ilah,
Lütf ilə qəhr oldu vahid, həm həbib oldu rəqib.

***

Gülşani-firdövs edər can bağrını vəsl-i-həbib,
Atəşi-duzax qılır həm möhnəti-cövri-rəqib.

Dərdimin dərmanına heç kimsə bilməz çün əlac,
Yaridən özgə nə çarə, söyləgil sən, ey təbib.

Çün bələvü qüssədən xali deyil könlüm, vali
Mən gədəvü kəmtərə artıqdurur hər dəm nəсіб.

Rəhm edər şol gözlərin hər qanda bir üftadə var,
Mən fəqirəm, mən haqirəm, cümlədən miskin, qərib.

Gər görər vaiz üzünü, dəmbədəm eylər fəğan,
Oda yaxar mənbərini, görsə ani həm xətib.

Gül üzünə aşiq olub qanda bir üşşaq var,
Xoş nəvayi-saz edər daim nəvayi-əndəlib.

Hacəti vəsl oldu hüsnündən Nəsimi müsküli,
Sübhədəm irdi, gətirdi ol səbə xoş buyü tib.

***

Canana mənim sevdiyimi can bilir ancaq,
Könlüm diləyin dünyada canan bilir ancaq.

Bildim, tanudım elmdə mə'budu, yaqin ki,
Söylə bilirəm kim, anı Qur'an bilir ancaq.

Abdal oluban bəylik edən arifi gör kim,
Bu səltənətin qədrini sultan bilir ancaq.

Sufimidir ol camii-müsəffasına məşğul,
Pünhani içər eylə ki, şeytan bilir ancaq.

Ey saqi, gətir dövr əyağını dövr elasün kim,
Bu dövr əyağın dövrünü dövrən bilir ancaq.

Könlüm gəmisin qərəq edə gör eşq dənizinə
Kim, bu dənizin bəhrini ümman bilir ancaq.

Heç kimsə Nəsimi sözünü kəşf edə bilməz,
Bu, quş dilidir, bunu Süleyman bilir ancaq.

***

Ya rəbb, nə səbəbdəndir olur taqətimiz taq,
Çoxdan bəridir çeşmimiz ol çeşminə müştəq.

Andan bəri kim, eynimiz ol üzünü gördü,
Bir mu ilə asıldı canım, qaldı müəllaq.

Gülzarə qədəm bas sənəmi saz ilə, mütrib,
Gəl eyş edəlim zövq ilə, gər olmasa zərtaq.

Pərvanəsifət oldum o rüxsarına qarşı,
Bel bağlamışam xidmətinə mən də çü üşşaq.

Yazım der idim naməyi əz xuni-cigər mən,
Töküldü yürək qanı yerə, tutmadı övraq.

Gördü ki, tükənməz yazuban vəsf ilə şərhin,
Qatlanmadı bu dərda zəif, oldu qələm şaq.

Ey hüsn iyəsi, aşiqə bir mərhəmət eylə,
Sən lütf ilə biçərəyə bir cami-mürəvraq.

Gər istər isən yan bu gün, pir tələb eylə,
Gör kim, neçə yol göstərir ol piri-mühəqqaq.

Allah ilə ol imdi, niyaz eylə, Nəsimi,
Başəd ki, suçundan keçə, lütf eyləyə rəzzaq.

***

Könlümün şəhrini çün kim, eylədi yağmayi-eşq,
Saldı aləm mülkünə şuri-şartı qovğayi-eşq.

Çıxdı sərvim, aləmə asarımı faş eylədi,
Halıma həmdəm olandan dünyada sevdayi-eşq.

Qalmadı namusü namım eşq içində zərrəcə,
Qoymuşam namusü namı, olmuşam şeydayi-eşq.

Nitq imiş aləmdə mövcud, eşq imiş qayıməqam,
Bizə bildirdi əzəldən rəhbəri-mövlayi-eşq.

Sən humayun laməkansan, kəndözündən bixəbər,
Gəlmədin ta kim, görəsən mənzili-ə'layi-eşq.

Çıx qəfəsdən, gəlgil, ey bülbül, gülüstan seyrin et,
Bas qadəm meydanı-eşqə görəsən mə'vayi-eşq.

Eşq ilə hər dəm, Nəsimi, seyr edərsən Kuhi-Qaf,
Sənsən ol ali məqamda şəhpəri-ənqayi-eşq.

***

Nagəhan könlümə düşdü şurişi-qovğayi-eşq,
Aqili divanə qıldı aqibət sevdayi-eşq.

Eşqə düşənlər bilir həm yenə eşqin qədrini,
Ol aşiq aşiqmidir kim, olmadı rüsvayi-eşq.

Eşq içində dinü dildən gəl keç imdi, ey fəqih,
Şeyxi Sən'an kimi ol gəl sən dəxi tərsayi-eşq.

Kim ki istər dilbərinin xəlvətinə yol bula,
Can fəda qılmaq gərəkdir mən kərə dər payi-eşq.

Sevgilimin sevgisindən özgə sığmaz könlümə,
Sevgilimdən özgəyə qılmaz bu gün pərvayi-eşq.

Könlümün viranəsin mə'mur qıldı eşqi-yar,
Canımın xəlvətsərasın qılmışam mə'vayi-eşq.

Aşiqi-canan olubsan, ey Nəsimi, sən bu gün
Könlünü aldurdun, oldun axərin yağmayı-eşq.

***

Bu nə adətdir, ey türki-pərizad,
Qəmindən olmadım bir ləhzə azad.

Siyəhdil gözlərin qan tökmək üçün
Çəkibdir tiğini mənəndi-cəllad.

Bu bidadı mana eşqin qılıbdır,
Cahanda qılmadı Nəmrudü Şəddad.

Rəvami, könlümün şəhrində səndən
Fəraqü qüssəvü qəm tutdu bünyad.

Gəl, ey Şirindəhən, eşqin yolunda
Mənəm ol kuhkən biçərə Fərhad.

Nəzər qılğıl bu viran könlümə, şah,
Qılır sultan olan viranı abad.

Bir eyü ad edin fani cahanda,
Ululardan cahanda qaldı bir ad.

Nəsiminin kəlamından eşitgil,
Vəfasızdır cahən, sən qılma bidad.

***

Bənövşə zülfünü salmış gül üzrə ənbərin sayə,
Könül heyranü zar oldu bu reyhani-səmənsaya.

Lətafətdən edər əksi ləbin la'li-bədəxşana,
Zərəfətdən urar tə'nə dişin lə'li-lalaya.

Pərişanhal olmuşdur könül zülfün səvəndən,
Bu divanə nədən düşmüş bu piça-piç sevdaya.

Əzəl nəqqəşi yazarkən camalın nəqşini, dammuş
Qələmədən nöqtəyi-ənbər bu gülbergi-dilaraya.

Nə gül bitdi gülüstəndə ki, bənzər uşbu rüxsarə,
Nə bir sərv ola bostanda ki, həmtə qəddi-balaya.

Xəti reyhandürür gör kim, göyarmış kövsər üstünə,
Və ya rüxündən ayətdir oxunmuş bədr ilə ayə.

Nə şirin şərhini eylər Nəsimi ləblərin, ya rəbb
Ki, məst olur hələvətdən bu tutiyi-şəkərxaya.

***

Düşürmüş ənbərin zülfün hümayın kölgəsin ayə,
Təaləllah, zəhi sünbül, təaləllah, zəhi sayə!

Nəzirin yazamaz ayruğ əzəl nəqqəşi rüxsarın
Ki, hüsnün dövrü xətm oldu bu rüxsari-dilaraya.

Qaşın mə'racına sufi irişmək istər, ey huri,
Vəli hər qasir idrakın ürucu irməz ol yaya.

Üzün vəş-şəmsü yəsindir, müsənnə kirpiğin taha,
Tanıqdür əlləzi-əsra bu mə'racü bu əsraya.

Rüxün əsmayı-hüsnadır, taala şənəhu, gör kim
Nə ehsan eyləmiş möhsin bu hüsnə-surət-əsmaya.

Saçındır leylatül-əsra, qaşın əsrari-ma əvha,
Qarı haqdən irişmiş can bu ma əvhayü əvhaya.

Vüsəlün qiyməti dürdür, nəhayətsiz dəniz eşqin,
Bu dürrün kanun ol buldu ki, qərç oldu bu dəryaya.

Rüxün rəngi, saçın buyı nə zibə rəngü budur kim,
Gülü güllərə göndərdi, buraxdı mişki səhraya.

Gəl, ey tuba, sülcud eylə bu siminbər səhi sərvə
Ki, əmri-əscədü gəldi bu rə'na qəddü balaya.

Pərişan zülfünün halın nədirsən bilmək, ey aqıl?
Bu sevdə incə sevdədir, dolaşma sən bu sevdəyə.

Saçın vəslindən ol aşiq həyatı-cavidan buldu
Ki, təslim eylədi canın bu reyhani-səmənsaya.

Münəvvər əbhərin türkü evin yağmaladı aqlın,
Moğol hər qanda varırsa, düşər taracü yağmaya.

Nəhəngi-məcməül-bəhreyn xüruç etdi məkanından,
Sədəf ağzındaki dürrü buraxdı qə'ri-dəryaya.

Bu gün şol mahi-tabanın üzün gör zahir, ey abid
Ki, məhrum oldu ol xasir ki, məğrur oldu fərdəyə.

Nəsimi çün səni buldu, dü aləmdən vəhid oldu,
Kəsildi mavü mənlikdən, ulaşdı zati-yekətəyə.

***

Bu necə qəddü qamatdır ki, bənzər sərvə-balayə,
Bu necə hüsnü surətdir ki, nur ehsan edər ayə.

Cəmalından münəvvər ay ilə xurşid, ey dilbər,
Mələkdir valehü heyran bu gün bu hüsnə-zibayə.

Qaşındır qab ilə qövseyin ki, əsrarına əql irməz,
Vəli bu sirri ol bildi ki, qurban oldu ol yaya.

Ləbin şol lə'li-əhmərdir, dişin ol dürrü-gövhərdir
Ki, lə'li torpağa saldı, buraxdı dürrü dəryaya.

Rüxün kimi müzəyyəndir gülü lələ, anın şövqi,
Yanağın əksi düşmüşdür məgər kim, vərdir-həmrəyə.

Cahanın torpağı çünki, əbirə ənbər olmuşdur,
Səba mişkin saçın buyı buraxdı müşkü səhraya.

Vüsəlin istəyən aşiq əcəb sevdəyə düşmüşdür,
Cahanı canı tərək eylər, düşər hər kim bu sevdəyə.

Bu gün, ey xubların şahı, əmiri-dilbəransan kim,
Xəyalın ləşkəri verdi könül şəhrini yəğməyə.

Gözümdən gərçi pünhandır nigarın surəti, amına
Görünən vəchidir anın nəzər qıldıqca hər caya.

Ölürsə iştiaqından, nə qəm, hicran ilə Seyyid,
Üzünü gördü vü irdi bu gün firdövs-i-ə'layə.

***

Surəti-həqqə, ey sənəm, bədri-rüxündür ayinə,
Daş ola kim ki, surətin olmaya aşiq ayinə.

Eşqi-rüxün tərqiqidir dari-salamətin yolu,
Mənzilinə qaçan irür kim ki bu yolda tayinə.

Dünyəvü mülkü malinə meylü məhəbbət eyləmə,
Çün gedisərsən, ey məlik, axirətin sarayinə.

Vəsli-rüxündən, ey pəri, ta əbəd oldu möhtəcib
Kim ki müqəyyəd olmadı zülfü girehğüşayinə.

Fatihədir anın üzü, nunü əlifdir ayəti,
Səllü və səlləmə ələ surəti-canfəzayinə!

Zülfü-dütasının qəmin sor bu əsiri-eşqə kim,
K'oldur əsir edən mani silsileyi-dütayinə.

Başinə kim ki düşmədi kölgəsi ənbərin saçın,
Dövlətə sadıq olmadı, uğramadı hümayinə.

Hur ilə cannətü liqə görməyə həqdən, oyla bil,
Kim ki üzündə görmədi həqqı bu gün müayinə.

Eşqinə kim ki qılmadı baş ilə canunu səbil,
Dərdinə çarə bulmadı, uğramadı dəvayinə.

Vermişəm ol qara saçın qövlü qərarına könül,
Gərçi inanmazam anın əhdinəvü vəfayinə.

Hüsnü rüxün zəkətnü ayə gər eyləsən əta,
Mehri-müniri-təl'ətin görünə, mah bayinə.

Hüsnünə xaliqülbəşər xətni-mələhət eylədi,
Dövlət anın kim uğradı xətməsinin duayinə.

Canverici ləbindədir şərbəti xəstə könlümün,
Kimdir irişdirən aru şərbətinin şəfayinə?

Lə'li-ləbin hədisini incüyə nisbət eyləyən,
Gör nə cəfalər eyləmiş cövhəri-canfəzayinə.

Eşqinə verməsin könül şol sənəmin, Nəsimətək
Kim ki təhəmmül eyləməz cövrünəvü cəfayinə.

***

Hər kim ki müştəq olmadı şol dilbərın didarına,
Yetişmədi Musa kimi anəstünarın narına.

Yarın liqasın istəgil, canını vergil vəsilinə
Kim, şol nigara, çox degil, sən qalma dünya varına.

Qalü bələdə yar ilə qövlü çü qıldın, ey könül,
Qövlündə sadıqdır ki, mən inanmışam iqrarına.

Ya rəbb, nə şəm'in nuridir gülgün yanağın, ey qəmər,
Kim, noh fələk pərvanədir şol surətin ənvarına.

Çün dünya cifədir, – dedi, – həqqin rəsulu, talibi,
Çün kəlb imiş, gəl fariğ ol, baxma anın murdarına.

Ol dilbərın yolunda tərək etdi Nəsimi canını,
Bil, çox deyil, canü cahan gər tərək edərsə yarına.

***

Canda ki eşq olmadı, dildə xəbər nə faidə?
Gözdə ki görmək olmadı, nuri-bəsər, nə faidə?

Hər kişi kim, əzəldə ol binəşib oldu mə'rüdən,
Ayətü təfsirü kəlam, ana xəbər nə faidə?

Gövhərin üstə qiymətin sərraf olan arif bilir,
Ol ki, mübəssir olmadı görə göhər nə faidə?

Tutidürür bu şəkkərin dadını, ləzzətin bilən,
Qarğa nədər bu gülşəni, zağə şəkər nə faidə?

Dərd ilə sən Nəsiminin gövhərini gəl almağıl,
Aşiq olan kişilərə eşqə süpər nə faidə?

***

Ay ilə gün sücud edər surəti-canfəzayinə,
Ay ilə gün nədir kim, ol düşməyə xaki-payinə.

Cami-cahannümadur ol, səndə iki cahanı gör,
Çün, görəsən, sən olmusan cani-cahanə ayinə.

Faili-mütləqi-yəqin kim ki dilər görə bu gün,
Baxsın anın camalına, haqqı görər bu ayinə.

Aşiqi-sadiq oldurur haqq yoluna şəhid ola,
Haqq deyəni alır anın durmuş anın bəhayinə.

Yusifi-Misri canü dil, yə'ni ki Fəzli-zülcəlal,
Gəldi səfavü zövq ilə şahri-bədən sərayinə.

Qıldı fəna vücudumu küll kərim ilə kəlam,
Zərqi-həsən budur ki, şah sandı bu gün gədayinə.

Hər ki Nəsimitək sücud Fəzli-ilahə qılmadı,
Div kimi bu gün anı, bəlkə, bu yolda dayinə.

***

Dünya duracaq yer deyil, ey can, səfər eylə!
Aldanma anın alına, andan həzər eylə!

Bir halə qərar eyləməz ayyam, keçər ömr,
Ey əhli-nəzər, baxma bu halə, nəzər eylə!

Payəndə degil dövləti, ey xacə, cahanın,
Əsbabınə aldanma, gəl andan güzər eylə!

Gər aşiq isən sidq ilə şol dilbər üçün, gəl
Can ilə cahan ortaya qoy, tərki-sər eylə!

Düşdü saçının zülmatinə könlüm, ilahi,
Şol halı pərişanə bu şanı səhər eylə!

Çün hüsnünə xətm oldu bu gün dövrü-mələhət,
Ey fitnalərin xətimi, şəqqül-qəmər eylə!

Gər Musiyi-İmran kimi şol narə sataşdı,
Gəl, tabişini göstərü şərhü-şəcər eylə!

Dünya evinin səltənəti beş gün imiş çün,
Bünyadını yix, ər kimi, zirü-zəbər eylə!

Şol püstədanın xəbərini bildi Nəsimi,
Şirinlərə şol tünqi-şəkərdən xəbər eylə!

***

Düzdü yenə dəli könül gözlərinin xəyalına,
Kim nə bilir bu könlümün fikri nədir, xəyali nə?

Al ilə gözların aldadı aldı könlümü,
Alnu gör nə al edər, kimsə irişməz alına.

Qiymətini dodağınun dəgmə xəsisə sorma kim,
Mən bilirəm ki, can ilə susamışam zülalına.

Gözlərinə əsir olan halımı, oldur anlayan,
Kim ki bu hala düşmədi qoy vara kəndü halinə.

Sirrinə şol qara bənin çünki yanağı şərh edər,
Can, nə ola nisar edəm yanağınavü xalına?

Dadlı sözündən utanır abi-həyat, məhv olur,
Gülbaşəkar nə nəsnədir kim, irişə məqalına?

Hüsnü cəmalü surətin məclisi bərkəməldir,
Şərhü bəyanü vəsfinə əql irəməz kəmalına.

Üzünü, qaşını görən qarşubəqarşu, gözbaşgöz,
Sanma ki, baxa ol gögün bədrinə, ya hilalına.

Aşiqi-sadiqin qaru yarə həlal imiş, vəli,
Girsə ağər rəva degil dilbər anın vəbalına.

Ay ilə gün sücud edər surətini göricəgiz,
Bu nə cəmalü hüsn olur, səlli-ələ cəmalına.

Buldu Nəsimi çün səni, keçdi qamudan, ey sənəm,
Qoydu hərİRÜ ətlasi, girdi əbavü şalına.

***

Bahar oldu, gəl, ey dilbər, tamaşa qıl bu gülzara,
Buraxdı qönçələr pərdə bəşarət bülbülü-zara.

Şəqayiq pərdədən çıxdı, boyandı bağ ilə bostan,
İrişdi güllənin hüsnü boyandı rəngi əzhara.

Məni mən' etmə, ey zahid, güvənmə zikrə, ey sufi
Ki, sən məğrurisən zikrə, mənəm müştəq didara.

Ki, hər balhüm əzəl bilməz nədir kim, eşqin əhvalı,
İrişməz qasirin əqli bu müğləq sirri-əsrarə.

Əbirü mişkü ənbərtək rəyahindən çəmən doldu,
Səhərdə tə'n edər saçın nəsimi mişki-tatarə.

Ki, çıxdı qönçədən sünbül giriban çək edər məntək,
Dəlindi qüssadən bağın, sən etmə yürəgim yarə.

Çəmənlər müxtəlif oldu həzar əlvan çiçəklərdən,
Açıldı lələvü nəsrin, şükufə gəldi aşcarə.

Açıldı nərgisü lələ, tutubdur yasəmən çadır,
Söyüdlər, ağğovan titrər, qamışlar mindi ənharə.

Bənövşə, gül tamaşası qənimət bil ki, beş gündür,
Satar mə'suqə gül hüsnün, xəridar ol bu bazara.

Yaxıldı canuna canı dəmi-İsa Nəsiminin
Vüsali dərdinə dərman, irişdi cani-bimara.

***

Həbibə, firqətin saldı mələlə,
Kabab oldu ürəgim həmçü lələ.

Nəsib olmuş mənə həqdən, nigara,
Dilimdə gecə-gündüz ahü nalə.

Qaşın mehrabınə qıldım sücudi,
Vəli münkir olan düşdü zələlə.

Rəqibin olmasın məqsudu hasil,
Əliftek qəddimi ol saldı dələ.

Boyun tuba, ləbindir abi-kövsər,
Yüzün tə'nə qılır şəmsü hilalə.

Mən ol qəvvas təki can tərkin etdim,
Sənin çöhrəndəki ol xəttü xalə.

Yer ilə göy bina olmazdan əqdəm
Nəsimi aşiq idi ol cəmalə.

***

Bir saqi-yi-baqi ki, vəfa qıldı vüsələ,
Lütf ilə nəzər qıldı mana, sundu piyalə.

İçdim qədəhi-pürməyi mə'suqə əlindən,
Cismim qamu can olduvü can uğradı halə.

Can məsti-ələst olduvü la-yə'qəlü heyran,
Könlüm qədəhi dürdü içib irdi zülalə.

Hər bir səri-mu Mənsur olub söylər ənəlhaq,
Həqqə mey içənlər irişərlər bu xəyalə.

Hər kimi ki, yaxmadıvü yandırmadı firqət,
İrmədi Xəlil kimi bu gün nuri-vüsələ.

Yandırdı, bəli, eşqin odu, qıldı məni kül,
Eşqində kül olan irişər külli-kəmalə.

Dəxi nədərəm dünya mənə ərzani qılsa,
Səni dilərəm, qılma məni qeyrə həvalə.

Seyyid, qədəh iç, əbsəm, əzəldən şəhi-təqdir
Hər kimsəyə öz qədri ilə sundu nəvalə.

***

Yandırıcı firqətin yaxdı məni narinə,
Könlüm ulaşmaq dilər yarı-vafadarinə.

Eşqə əsir eylədi canımı şol cövrü çox,
Lütf ilə bir baxmadı yarı-giriftarinə.

Oldu gözümdən iraq şol sənəmin surəti,
Ya rəbb, irişdir məni dövləti-didarinə.

Gərçi süzülmüş gözü eylədi sayru məni,
Rəhməti anın qaru aşiqi-bimarinə?

Yürəgimi yarəli eylədi şövqün, iriş,
Yarəsinə bax bu gün, qoyma anı yarinə.

Yandırırım canımı şəm'inə pərvanətək,
Yanar imiş yar üçün vasil olan yarinə.

Mülk ilə mal, ey məlik, kimsəyə çün qalmadı,
Yox tut anı, heçə say, qalma onun varinə.

Eşqinə qalu bəla çün demişəm sidq ilə,
Əhdini sındırmazam, durmuşam iqrarinə.

Yarə Nəsimi kimi canını qurban edən,
Məhrəm olur ta əbəd məxzəni-əsrarinə.

***

Gəlgil ki, müştəq olmuşam şirin ləbin gül qəndinə,
Gəlgil ləbin qəndin ilət, gül anların gülqəndinə.

Hər qanda kim, şərh eyləsəm şirin dodağın qəndini,
Ərvah üşər sinək kimi ol dadlı şəkkərxəndinə.

Şəhla gözün məndən könül aldıvı and içər ki, bu
Kəffarət olsun canı dil ol gerçəğin sövgəndinə.

Mişkin saçın məndən məni kəsdivü peyvənd eylədi,
Təhsin anın təqtiinə, rəhmət anın peyvəndinə.

Zülf ilə qaşı qarədir, sərv-i-xüraman dilbərin,
Qəşlərinə qurban olam, ya türreyi-dilbəndinə?

Ey vaiz, əbsəm ol, mana tamatırı ərz eyləmə,
Mən aşiq oldum, girməzəm hər qissəxanın pəndinə.

Ey eşqə inkar eyləyən, çünü çəravü çəndi qoy,
Niçin düşərsən aşiqin çünü çəravü çəndinə?

Zülfü kəməndindən könül qurtulmaz ayruq soylə bil,
Sevdəsinə bel bağlamış, həm göz qarətmiş bəndinə.

Çün şəhriyarın şəhrinə bu gün Nəsimidir məlik,
Buyruq anındır, hökm anın həm şəhrinə, həm kəndinə.

***

Dərdə müştəq olmayan kimdir ki, dərman istəyə?
Qəbləl-mövti bilməyən, sən sanma ki, can istəyə.

Cövhəri olmaq gərəkdir, cövhəri bulmaq gərəkdir,
Hər kimin könlündə vardır, var ol kan istəyə.

Can ilə, dünyavü üqba hər kim ol türk etmədi,
Müddəidir, sanma kim, ol vara canan istəyə.

Xizrlə zülmatını tanımayan heyvan kimi,
Nə bilə kim, qanda vara, abi-heyvan istəyə?

Kim əzəl tanımadı kəndi vücudu şəhrini,
Ol gədəhimmət nə yoldan vara sultan istəyə?

Ənbərin zülfü anın, kim ki dolaşdı boynuna,
Başı top olsun anın, gər özgə çövkən istəyə.

Zülfünün küfrün əgərçi əhli-fəzl iman bilir,
Ey Nəsimi, sarıma sən kim, kafər iman istəyə.

***

Sünbülü-zülfünün əgər qonşusu lələ düşməyə,
Almaya kimsə könlünü, şiveyi-ələ düşməyə.

Surət-i-həqsən, ey qəmət, pərdəsiz eylə üzünü,
Ta büti-azəri yazan nəqşi-xəyalə düşməyə.

Sovmə əhlini üzün də'vət edərsə gər meyə,
Zahid əlindən ayruq ol cami-piyalə düşməyə.

Yüz ilə qaşını necə vəsf edə ya bəyan qıla,
Şol ki, anın nigahı ol bədrü hilalə düşməyə.

Xalü xətin qələm kimi şərh edərsən ki, bir dəxi
Sərzənış eyləyən məni cürmü vəbalə düşməyə.

Sünbülünü gül üstünə qoyma ki, yeli dağında,
Ta ki xəyalı-xam edən fikri-məhalə düşməyə.

Xal ilə ənbərin saçın dal ilə nüqtədir, vəli,
Kim deyə zal, əgər bənin nüqtəsi dalə düşməyə.

Fitnə qara gözün məni-məsti məlalət eylədi,
Şol qədəhi kim içə kim, varə bu halə düşməyə?

Pərdədə yaşır, ey qəmət, üzünü ta ki münkirin
Kəmənzəri bunun kimi hüsnü cəmalə düşməyə.

Qüdrət əli əgər üzün nəqşini yazə günəşə,
Ta əbəd ol kəmal ilə qalə, zəvalə düşməyə.

Söylənə gər Nəsiminin mədrəsədə məqaləti,
Dərsini qoya mədrəsə, qiyl ilə qalə düşməyə?

***

Afərin olsun nigarın zülfü ilə qaşına,
Gər macal bulsam həbibin çövriləydim başına.

Mənzilə irmək dilərsən, eşqi yoldaş eyləgil,
İrmədi mənzilinə, kim baxmadı yoldaşına.

Kə'bənin ehramına irməz hacının dəğməsi,
Çizginir dər girdinə, sürtər üzünü daşına.

Şol rəqibi görə idim çah içində bir kərə,
Gilliyəydim başına şol səd həzaran daş yənə.

Ey rəqib, bir yerdə ölgil ki, bulunmaz aşu su,
Qarğavü quzğun yığilsun leşinə, hey leşinə.

Buduna çıxsın ufalar, gözüünə həm qara su,
Tutulsun dilü qulağın, bir neçə daş dişinə.

Dedilər, miskin Nəsimi, doğruya yoxdur zaval,
Müddəilər qalib oldu, hazır olgil başına.

***

Düşdü köntül ala gözün ağnavu qərasına,
Ayrıq anınla kimsənin ağı nədir, qərası nə?

Gəldi fəğanə can yenə ney kimi, süzü dərd ilə,
Kim nə bilir, bu xastənin dərdi nədir, dəvası nə?

Türrəsinin cəfalərin sorsa bu mübtəlayə kim,
Eyləmişəm fəda anın canını hər balasına.

Çünki cəfasız, ey köntül, kimsə murada irmədi,
Cövrə təhəmmül eylə, dur şol sənəmin cəfasına.

Nurü səfa içindəyəm qarğa, vəli, bu haləti
Ol nə bilir ki, düşmədi mehri-rüxiün həvasına.

Yəkəhət olgil, ey köntül, cantü cəhanə ur qəfa,
Yüzünü doğru dut həqqə, ur qamunun qəfasına.

Hüsnü cəmalə baxmağa ari səfa nəzər gərək,
Düşməsin arisiz nəzər ayınənin səfasına.

Dilbər alində aşiqin qətlü nədən həram ola,
Aşiqə çün həlal edər vəsilini qan bəhasinə?

Çün bu yalançı dünyanın aqibəti fəna imiş,
Keç qamudan Nəsimitək, baxma anın bəqasına.

***

Susadı könlüm niğarın lə'li-ruhəfzasinə,
Talibi-şövqəm həbibin surəti-zibasına.

Ey səbə, uğraşdığınca şol xuraman sərvə tuş,
Məndən öp arun ayağın, səcdə qıl balasına!

Gözləri sevdası aşiq canına qıldıqların
Ol bilir kim, aşiq olmuş nərgisi-şəhlasına.

Eynini aç, eynimə bax, cümlə eynin eyniyəm,
Səd həzaran can fədadır eyninin sevdasına.

Sorma sevdayerlərin halın, təbib-i-amə kim,
Düşməyən bilməz bu halə, gözləri sevdasına.

Surəti, hüsnü cəmalı cümlə zibadır arun,
Hüsnünə qurban olayım, bəlkə, sər ta pasına.

Kim ki zahir görmədi üzündə haqqın surətin,
Güzgünü ari degildir, çarə qılsın pasına.

Bibədəldir hüsn içində, lütf içində binəzir,
Vahidiyyət sabit oldu hüsn-i-bihəmtasına.

Xırmanında hüsnünün gündür başaqqı ay ilə,
Utan, ey nisbat qılan, qaşı-hilalə dasına.

Zahidin heç oldu zöhdü, heçə keçdi təəti,
Bağladı yasına, şimdi kimsə gəlməz yasına.

Çərx-i-nərradin nüquşın tərs oxur gözsüz fəqih,
Kə'bətəyni gör ki, atar hoqqabazın tasına.

Ruhi-qüds oldu Nəsimi, cismini tərh eylədi,
Gövhəri-fərd oldu düşdü vəhdətin dəryasına.

***

Mövsimi-novruzü neyistan aşikar oldu yənə,
Şəhrimiz şeyxi bu gün xoş badəxar oldu yənə.

Qönçədən gül baş çıxardı, saldı üzündən niqab,
Bülbülü-şeyda xətib-i-laləzar oldu yənə.

Köhnə dünya yengi xal'ət geydi bu mövsümdə uş,
Çöhrəsi dövrü bu gün nəqşü niğar oldu yənə.

Nərgisi gör, cam əlində mey sunar ariflərə,
Cümləsin mast eylədi, kəndi xumar oldu yənə.

Badə içmək rövzədə gər sən dilərsən hur ilə,
Yar əlin tut, bağçaya gir, növbahar oldu yənə.

Saqiya, camu gətir kim, mən uşatdım tövbəmi,
Köhnə təqvimim mənim bi'e'tibar oldu yənə.

Sən Nəsimi razıru, ey dan yeli, yara yetir:
Sansizin halım pərişan, biqarar oldu yənə.

***

Canımı qıldım fəda şol dilbərin didarına,
Aşiq oldur canuru qıldı fəda dildarına.

Çünkü Məcnun gördü ol üzündə həqiqin surətini,
Aşiqin mə'suqəsi Leyli olur didarına.

Gəl asıl bərdar çün Mənsurləyin, Mənsurvar,
Aqibat mənsurini Mənsur asar danna.

Dünyarın nazü nəimi laşeyi-murdar imiş,
Assıqı yoxmuş anın, sən girməgil bazarına.

Şəm'i-ənvari-tacəllidir camalı dilbərin,
Ey könül, pərvanətək gəl yan bu şəm'in narına.

Xoş keçir ömrün, Nəsimi, sən cahanda yar ilən,
Aqıl isən təkyə qılma dünyarın dinarına.

***

Rəhməti gəldi irişdi fəzli-rəhmanın yenə,
Çiçəgi açıldı, güldü şol gülüstanın yenə.

Gül götürdü pərdə üzündən, açıldı növbahar,
Rövnəqi gəldi, dirildi bağı bostanın yenə.

Könlümün əhvalını, gəldi, gözüməndən sordu yar,
Övni irdi dərdə yanan canə dərmanın yenə.

Gəldi ruhəfza ləbindən susamış canə səlam,
Xızra ən'amı irişdi abi-heyvanın yenə.

Firqətin dövrünü keçdi, gəldi əyyami-vüsəl,
Müddəti-dövrü tükəndi acı hicranın yenə.

Zülmətindən leylətül-hicrin mana ayrılıq nə qəm!
Nuri çün düşdü mana şol mahtabarı yenə.

Dilbərin buyi-vefası zülfünün çinindədir,
Ənbəri yayıldı şol zülfü-pərişanın yenə.

Başına qatlı ayağın gəldi basdı ol nigar,
Kölgəsi düşdü mana sərv-i-xüramanın yenə.

Əhdü peymanından, ey yar, istədi can əl yumaq,
Qoymadı mehrin vəfası, əhdü peymanın yenə.

Ey qəmət, eynin bəla yetməzmidə aləmdə kim,
Fitnə oldu xalqə zülfü-ənborəfşanın yenə.

Çün Nəsiminin susamış qaruna yarın labi,
Noldu, ey münkir, sana kim, qaynadı qarın yenə.

***

Ey nazı çox dilbər, məni yandırma hicrin narına,
Çün yanaram parvanətək şəm'-ruxün ərvarinə.

Hicrin şərabi acıdır, müştəqə içirmə anı,
Neçin ki, yar ol ağuyu içirməz, ey can, yarına.

Hüsnündən, ey şəmsü qəmər, afaqə düşdü fitnələr,
Kimdir yetən əndişəsiz zülfü ruxün əsarinə.

Dünyavü üqbadə mənə məqsud sənsən, yoxsa mən
Üqbayə sansız baxmazam, həm dünyanın miqdarinə.

Vəslindən oldum çün qəni, mən mülkü malı neylərəm,
Mən künfəkani vermişəm vəsli-ruxün didarına.

Saçır xəyalın nəqşinə lə'ləi-şəhvəri gözümlə,
Ey dişləri dür, bax anın dürdaneyi-şəhvarinə.

Üzün ənləhaqqı məni zülfündə bərdar etdi,
Mənsur olandır asılan ələmdə eşqin darına.

Təsbih ilə səccadə çün zərq əhlinin ərkanidir,
Aşiqlərə zülfün yetər də'vət qıla zünnarinə.

Gər vasil olmaq yar ilə istərsən, ey aşiq, bu gün
Gəl ur Nəsimitək qafa kövünü məkanın varına.

***

Bərqi-nəsrin üzrə mişkin zülfünü dam etləmə,
Aşiqi-aşuftayı bisabrü aram etləmə!

Şol moğolçin nərgisinlə çünki qapdın könlümü,
Bağrımı cövrinlə pürxun, ey dilaram, etləmə!

Kimsə çün yarın vüsahn bulmadı tamat ilə,
Əbsəm, ey xəlvətnişin, əndişeyi-xam etləmə!

Və'də qılmış haqq bizə çün səlsəbilü hurü eyn,
Qoyma əldən şahidi, tərki-meyt cam etləmə!

Aşiqi-sadiq duzağın quşu, ey zahid, degil,
Danə düzmə təsbihü, səccadəyi dam etləmə!

Zülfü rüxsaridir anın zikrimiz hər sübhü şam,
Zikrsiz hərgiz, ilahi, sübhümüz şam etləmə!

Çün Nəsiminin muradı sənsən, ey aramı-can,
Xəliq içində anı düşmənkamü bədnam etləmə!

***

Getməgə əzm etmişsən, ey dilaram, eyləmə!
Həsəbətənlillah, məni bisəbrü aram eyləmə!

Daneyi-mişkin xalın könlümü çün seyd eylədi,
Bu tutulmuş seyda, şahim, zülfünü dam eyləmə!

Sünbülü bərgi-gül üzrə, ey pəri, dağıtma kim,
Bunca könlü yanmışın sevdasını xam eyləmə!

Ömrümün sübhü üzündür, bəxtimin şamı saçın,
Getmə, ey dilbər, gözümdən, sübhümü şam eyləmə!

Rindü qallaşəm, mənə zahid demə, ey müttəqi,
Laübalı aşiqi aləmdə bədnam eyləmə!

Eşqini tərək etmək istər könlüm, amma çin degil,
Ya ilahü, kimsəyi sən bisərəncam eyləmə!

Çəsmeyi-la'lin suyundan bir qədər sun, saqiya,
İştiaqından Nəsimi gözlərin cam eyləmə!

***

Salıbdır daneyi-xalın könuələr quşuna çinə,
Xəbər düşdü bu mə'nidən Xətavü Rum ilə Çinə.

Könül laçın deyü düşdü ki, ala şol göyərçini,
Göyərçin bayquşa düşdü, yazıqdır imdi laçına.

Cahanda kimsə görməmiş ki, bayquş ala göyərçin,
Qəzayi-asimanidir, bəla gəldi göyərçinə.

Gülü gülzari-pürçindir, qonubdur zülfü-pürçinə,
Nə güldür bilməzəm, ya rəbb, ki pürçin qondu pürçinə.

Xilafı-və'də gər qılsa Nəsimi, qəm deyil, şayəd
Tərəhhüm eyləyə bir gaz, yalanı dəgşirə çinə.

***

Şanbə günü mən uğradım ol sərvî-rəvanə,
Şeyda qılıban saldı məni cümlə cəhanə.

Yekşənbə günü məcnun olub heyranı oldum,
Gördüm üzün, oxşatdım anı mahi-tabanə.

Düşənbə günü razi-dilimi dedim axır,
Ol gözləri nərgis, üzünü gül, qaşını kəmənanə.
Səşənbə günü səyyad olub seyrana çıxdım,
Mən seyd oluban qurban olum püstə dəhanə.

Çərşənbə günü yar gəzə gəldi çəməni içrə,
Bülbül daxi gördü üzünü, düşdü fəğanə.

Pənçşənbə günü yarə dedim: pəndim eşitgil,
Faş etmə bu razi-dilimi yaxşı-yəmanə.

Adinə günü gördü camalını Nəsimi,
Əmdi ləbi-lə'li-şəkkərin ol qanə-qanə.

***

Düşmüş müənbər sünbülün xurşidi-taban üstünə,
Şol rəsm ilə mişkin bənin gülbərgi-xəndan üstünə.

Könlümü viran eylədim, mehriyin yerin can eylədim,
Eşqin mana şən eylədim, düşdü qəmin can üstünə.

Dərdi-məhəbbət aşiqə dərman yetər, var, ey həkim,
Hərdəm mana bir dərd ilən artırma dərman üstünə.

Rüxsarın üzrə zülfünü hər kimsə kim, gördü dedi:
Küfri-siyəhdür, sanasan, dağıtmış iman üstünə.

Yaquti-reyhandır xətin, ey quti-can, lə'li-ləbin
Şö'lə ki, düşmüş Xızrtək ol abi-heyyan üstünə.

Nuri-təcəlli sirrini xalında gördü gözlərim,
Gör kim, nə surət bağlamış bu çeşmi-giryən üstünə.

Eşqindən, ey arami-can, gərçi Nəsimi xak olur,
Durmuş səninlə ta əbəd şol əhdü peyman üstünə.

***

Fərağı çəkməyən aşiq vüsalın qədrini bilməz,
Cəmilə olmayan vasil cəmalın qədrini bilməz.

Şəbi-əsrədə qövseyinin iki nisf eylədi ayı,
Bu mûcüzədən olan qafil hilalın qədrini bilməz.

Xəyalından gözün hər kim, buraxdı özgə mənzurə,
Bu mə'nidəndir, ey can kim, xəyalın qədrini bilməz.

Dodağın səlsəbilindən xəbərdar olmayan qafil,
Anun mahiyyəti oddur, züلالın qədrini bilməz.

Müdəvvər nöqtəyi-xalın bəbəkək eynə qondurdum,
Bəbəksiz qalsın ol göz kim, bu xalın qədrini bilməz.

Kəlamüllahə, ey dilbər, ki boyun gərçi dal oldu,
Hər ayrı baxanın eyni bu dalın qədrini bilməz.

Üzündür şəksiz allahın yəmini, Kə'bəsi, beyti,
Yəmini bilməyən, bil kim, şimalın qədrini bilməz.

Nihalın e'tidalından utanur sidrəvü tuba,
Bu qəddi bənzədən səravə nihalın qədrini bilməz.

Günəş mahun təməmindən zəvalə hər gün uğrar, çün
Nədən şol afitəbi-bizəvalın qədrini bilməz.

Nəsimi sufə dəğşirməz qəmindən geydigi şalı
Kim, ol sufi səfasızdır, bu şalın qədrini bilməz.

***

Dilbərə, dil səndən özgə bir dəxi yar istəməz,
Çün müyəssər oldu vəslin, qeyri didar istəməz.

Könlümə eşqini qismət çün əzəldən qıldı haqq,
Ta əbəd eşqindən özgə nəsnə, zinhar, istəməz.

Könlümün Mənsuri çünkim zülfünü edindi dar,
Yə'ni ki, Mənsur olan zülfündə bərdar istəməz.

Mən kəsildim masivallahdan bu gün, ey müddəi,
Vahid oldum yar ilən, aşiq olan var istəməz.

Bu dili-biçarədən sordum nədir dərdinə əm,
Dilbərin lə'lindən ayrı hiç timar istəməz.

Bu könlü şəhrini çünki hicr viran eylədi,
Gəl ki, səndən özgə bir mə'murü me'mar istəməz.

Çün ləbin abi-həyatidir həyatı-ömrümün,
Bu Nəsimi səndən ayrı leysə-fiddar istəməz.

***

Sən mana yar ol ki, könlüm bir dəxi yar istəməz,
Könlümün dildarı sənən, özgə dildar istəməz.

Cənnəti-ədnin tamaşası rüxün gülzarındır,
Kim ki şol gülzarı buldu, özgə gülzar istəməz.

Ta əbəd hırman imiş həqdən nəsibi, hər kim ol
Səndən, ey dilbər, iki aləmdə didar istəməz.

Könlümün məqsudi sənən, hacəti həqdən budur,
Hacətindən ayrı könlüm nəsnə, zinhar, istəməz.

Gəl ki, sənsiz könlüm, ey canı cahanın hasili,
Künfəkanın hasilindən oldu bizar, istəməz.

Sorma, ey dilbər, mana kim, hacətin məndən nədir,
Çünki məşuqindən ayrı aşiqi-zar istəməz.

Kim ki zülfünün xəyalı bağladı könlündə, ol
Rahibi-deyr oldu, ondan özgə zünnar istəməz.

Çün, ənalhəq darını Mənsur olandır istəyən,
Olmayan Mənsur ənalhəq, leysə fiddar istəməz.

İstərəm aləmdə yarın sirrini faş eyləyim,
Müddəinin canı yanar qəmədən, əğyar istəməz.

Yüzünü bipeşdə görmək istərəm daim, vəli
Minkirin görməz gözü, çün kəşfi-əsrar istəməz.

İstədi həqdən Nəsimi vəslini, buldu murad,
Maliki-didar olubdur, gəncü dinar istəməz.

***

Şaha, könlüm pərişan oldu sənsiz,
Cigərim dopdolu qan oldu sənsiz.

Yəqindir səndən ayrı, şahı-xuban,
Bu könlüm təxti viran oldu sənsiz.

Kimə bənzərsən ey sən, mahpeykər
Ki, aləm bəndi-zindan oldu sənsiz.

Gözüm yaşı cahanı tutdu, ey can,
Görən aydır ki, tufan oldu sənsiz.

Nəsimi quluna qıl çarə, dərman
Ki, canlı gəldi, bican oldu sənsiz.

***

Gəl, ey dilbər, məni gör kim, necə xoş yanaram sənsiz,
Odundan acı hicranın su oldum, axaram sənsiz.

Xəyalın gəlmiş, ey huri, gözüm qarşısına durmuş,
Fəraqından yanur bağrım, xəyala baxaram sənsiz.

İki aləmdə məqsudum vüsəlinə irişməkdir,
Zəmirim, niyyətim oldur, qaçan fal açaram sənsiz.

Amansız firqətin hər dəm bu viran könlümün şəhrin
Əsasi-rəsmini yıxar, netəkim yaparam sənsiz.

Sulu incülərin şövqi gözümdən axıdar yaşı,
Bu lə'lə mə'dənindən gör nə mərcan saçaram sənsiz.

Gəl, ey məhəbbi-ruhani ki, hər dəm boynuma qəmdən
Fəraqın, həsrətin, şövqin ipini taxaram sənsiz.

Nəsimi canını eşqin yolunda eylədi qurban,
Anın adın bu mə'nidan qan ilə yazaram sənsiz.

***

Dilbara, şəmsüzzühadır ayəti-rüxsarınız,
Ayəti-tahavü yasin surəti-didarıuz.

Qamətin tubadurur, nun vəl-qələmdir qaşların,
Hazili cənnəti-ədnin lə'li-şəkkərbarıuz.

Sureyi-vəlleyl zülfün, gözlərin nə'məlbəsər,
Leyk sübhanəlləzi-əsradurur əsrarınız.

Surətin vəşşəms oxuram dəmbədəm ixlas ilə
Ta ki hüsnünü bələdən saxlasın cəbbarıuz.

Qul kəfa billahidir zikri Nəsimi xəstənin,
Həqq bilir kim, sümmə-vəchullahdurur didarıuz.

***

Ey camalın ərşi-rəhman qəbia-qövseyñ qaşınız,
Nəqşi-ma-əvha yazıbdır hüsnünə nəqqaşınız.

Əhsəni-surətdə, ya rəbb, sən nə ziba çöhrəsən,
Hurilər oldu qulun, xublar qamu fərqaşınız.

Ey üzü cənnət, xəti reyhan, dodağı səlsəbil,
Laməkan bədrü hilalidir üzünlə qaşınız.

Ta ki zülfü qaşlarından gözləri çəkdi çəri,
Oldu kövni ilə məkanın varlığı taraşınız.

Surətindən, ey sənəm, ta görmüşəm həqqi əyan,
Səcdə qıldı üzünə bu aşıqi-qəllaşınız.

Bəhri-zatın gövhərisən, layəzalın surəti,
Laməkan sirtinə xoşdur uşbu gün sirdaşınız.

Üzünü gördü Nəsimi, ey gözüüm nuri həbib,
Asitarındır səririm, yastığımındır daşınız.

***

Mana sənsiz cahanü can gərəkməz,
Vüsəlın var ikən hicran gərəkməz.

Ləbi-lə'lin zülal abından ayrı
Şərabı-çəsmeyi-heyvan gərəkməz.

Qəmindir könlümün təxtində sultan,
Bir iqlimə iki sultan gərəkməz.

Yetər dərdin dəvə müştəqə, niçün
Kı, dərdin bilənə dərman gərəkməz.

Gülüstənin gülü sənsiz tikandır,
Mana sənsiz gülü reyhan gərəkməz.

Gəl, ey aşıqlərin rizvanı – hüsnün
Kı, sənsiz aşıqə rizvan gərəkməz.

İki ələmdə didarından özgə,
Mana, ey surət-i-rəhman, gərəkməz.

Vüsəlın şərbətini içən mühibbə
Fərağın ağusu çəndən gərəkməz.

Mana səbr eyləmək sənsiz, nigara,
Əgər müşkil, əgər asan gərəkməz.

Əzəldə qılmuşam eşqinlə peyman,
Bütün peyman, sınıq peyman gərəkməz.

Kəsilməz gərçi vəslindən Nəsimi,
Gözündən olduğun pünhan gərəkməz.

***

Düşdüm əzəldə zülfünə, dam olmadan hənuz,
İçdim ləbin şərabını, cam olmadan hənuz.

Gördüm üzünü Kə'bədə əhli-səfa ilə,
Qıldım təvafı-Kə'bə, hərəm olmadan hənuz.

Yazmış üzündə sureyi-rəhman ələssələm,
Ərş ilə kürsü, lövhü qələm olmadan hənuz.

Gördüm üzünü nuri-təəllivü şövqünü,
Ayü günaşdən nuri-qiyam olmadan hənuz.

Dürdanə dişlərini nigarın görəndə mən,
Dürre sədəfdə nəzmü, nizam olmadan hənuz.

Vəchində yazmış idi anın yirmi səkkiz hərf,
Xətti-bəyani-hərfü kələm olmadan hənuz.

Görmüş idi üzündə Nəsimi nişani-həqq,
Ol dəm nişani-sübh ilə şam olmadan hənuz.

***

Lə'lin meyi-ələst idi cam olmadan hənuz,
Xas idi söhbətim dəxi amm olmadan hənuz.

Vermiş idim ana dilü dinü əqlü canımı,
Zülfün kəməndi boynuma dam olmadan hənuz.

Eşqin odu bişirmiş idi dürlü aşılarım,
Sevdası könlümün dəxi xam olmadan hənuz.

Didarını təcəllidə görmüşdü gözlərim,
Musa ilə arada kəlam olmadan hənuz.

Üzün qatında səcdəyi-nisbət qılır idim,
Andan irəli xəlqə imam olmadan hənuz.

Hüsni-rüxün kitabını xətm eyləmiş idim,
Göydən rümuzi-vəhy tamam olmadan hənuz.

Şol tifil kimi canuma vəslin qida idi,
Fitrət günündə vəchi-izam olmadan hənuz.

Rizvan idim əzəl günü ol rövzəyi görüb,
Hurü behiştü dari-salam olmadan hənuz.

Mən mə'rifət kəlamini nəzm eyləmiş idim,
Əşarü nəzmü nəsr nizam olmadan hənuz.

İrmiş idi Nəsimiyə Fəzlin inayəti,
Kövnü məkarü sübh ilə şam olmadan hənuz.

***

Həsret yaşı hər ləhzə qılır bənzimizi saz,
Bu pərdədə kim, nəsnə bizə olmadı qamsaz.

"Üşşaq" meyindən qılalı işrəti-"Novruz",
Ta "Rast" gələ çəngi-"Hüseyni" də sərəfrəz.

Ba "Çərgahi" lütf qıl, ey hüsni "Büzürği",
"Kuçik" dəhənindən biza, ey dilbəri-"Tənnaz".

"Zəngülə" sifət nalə qılam zar "Səgaha",
Çün əzmi-"Hicaz" eyləyə məhbubi-xoşavaz.

Ahəngi-"Sifahan" qılır ol nami-"Əraqi",
"Rəhavi" yolunda yenə canım qıla pərvaz.

Könlümü "Hisar" eylədi ol ruhi-"Mübarğə",
Gəl olma "Müxalif" biza, ey dilbəri-"Şahnaz".

Çün "Şura" gəlib eşq sözün qıla Nasimi,
Şövqündən anın çaşa gəlir Sə'diyyi-Şiraz.

***

Gəlgil ki, səndən ayru müştəqə can gərəkməz,
Müştəqə sənsiz, ey can, iki cahən gərəkməz.

Gülzarə, sərvə könlüm meyl eyləməz anuñcün,
Qəddindən özgə, ey can, sərvi-cinan gərəkməz.

Şol binişani buldum, anın nişanı oldum,
Üzün görənə ayruq namü nişan gərəkməz.

Gördüm səni gümənsiz hər dilbərən üzündə,
Həqqül-yaqın görənə zənnü güman gərəkməz.

Çün vasil oldun, ey can, bizimləsən cahanda,
Olduq vüsələ qane, kövnu məkan gərəkməz.

Mişkin saçına çün kim, verdim iki caharı,
Assiyə uğrayana qılca ziyan gərəkməz.

Qaşınla kirpiyin çün seyd eylədi caharı,
Səyyad olana ayruq tirü kəman gərəkməz.

Şirin ləbin meydən çün əsridi Nəsimi,
Faş oldu sirri-pünhan, şərhü bəyan gərəkməz.

***

Surətin nəqşinə xəyal irəməz,
Gözlərin alasına al irəməz.

Şol qədər safidir ləbin eyni
Kim, anın abinə zülal irəməz.

Bu günü gör ki, rəngü çöhrəsinə
Nə qədər al edirsə, al irəməz.

Gərçi ayı üzünə bənzədərəm,
Qaşların şəklinə hilal irəməz.

Qamətin şöylə mö'tədildir kim,
E'tidalinə e'tidal irəməz.

Ey cəmalül-liqə, nə dilbərsən
Ki, rüxtün hüsnünə cəmal irəməz?

Bu nə zibə camal olur, ya rəbb,
Ki, kəmalatına kəmal irəməz.

Zülfü çün cimü qaşı-dal, vəli,
Zülfü qaşına cimü dal irəməz.

Necə günəşsən, ey qəmər ki, sana
Ta əbəd zərrəcə zəval irəməz?

Buldu könlüm səninlə şol vüslət
Kim, anın vəslinə vüsal irəməz.

Ey Nəsimi, sözün müfərrihdir,
Bu cəhətdən ana məlal irəməz.

***

Aləmdə bu gün əhdi bütün yar ələ girməz,
Yandırdı tikən bağrımı, gülzar ələ girməz.

Ey xəstə könül, gör nə derəm, məndən eşit pənd,
Dildarə həris olma ki, dildar ələ girməz.

Naqis məhək oldu, qamunun qəlbi dəğəldir,
Bir sikkə dürtüst, arıca dinar ələ girməz.

Timarə könül verməgil, ey sayru, həkim ol,
Dərmanını dərd eyle ki, timar ələ girməz.

Ey aşiq, anın zülfünə yapış bu cahanda,
Bir ancılıyn dilbəri-əyyar ələ girməz.

Çün qəm yeyirəm qəm degil, ey aşiq, əgər kim,
Qəm yürəgə kar eylədi, qəmıxar ələ girməz.

Gəl çöhrəsinin şəm'inə pərvanə kimi yan,
Anın kimi can yandırıcı nar ələ girməz.

Səyyarə kimi seyr edərəm daim anında,
Şol seyr edici kovkəbi-səyyar ələ girməz.

Musa kimi gər aşiq isən, könlünü arıt,
Saf olmayacaq ayinə, didar ələ girməz.

Ey axirətin darinə aşiq, bu sərədən
Keç kim, bu keçər ərsədə şol dar ələ girməz.

Əlfazi-Nasimi bu gün ol mə'cüzədir kim,
Bənzar ana bir lö'löi-şəhvar ələ girməz.

***

Ey üzü gül, ləbləri mərcanımız!
Ey gözü nərgis, şəhi-məstanımız!

Üzünə qarşı sücud eylər mələk,
Səcdəyə inkar edər şeytanımız.

Nunü eynin haqq kitabıdır, vəli
Surətin nəqşidürür Qur'anımız.

Surəti-həqdır cəmalın, ey nigar,
Uş nəbinin sözləri bürhanımız.

Xızr əgər zülmətdə istər abırı,
Ləblərindir çeşmeyi-heyvanımız.

Şol səfasız sufiyi gör kim, necə
Dəm urar bimə'rifət heyvanımız.

Favü zadü lamdır Fazli-ilah,
Fəzlina qurban edəlim canımız.

Hökmünə təslim olur canü könül,
Ey vücudum təxtinə sultanımız!

Ey Nəsimi, gövhərin xərc eyləmə,
Olmayınca müştəri canarımız.

***

Əhdə vəfa eylədi yarı-vəfadarıımız,
Yar ilə gör kim, necə düşdü acəb karımız.

Eşqi-cəmalın məni kəndüdə məhv eylədi,
Oldu tamam uşbu gün eşq ilə bazarıımız.

Qəmzələrin sirrini cənda dedim saxlayım,
Daşrə buraxdı könül pərdədən əsrarıımız.

Eşqə əlac istəmə, dərdinə səbr eylə, dur,
Gör ki, nə dərman qılır yarı-dilazarıımız.

Kim ki səni sevmədi, eşqinə can vermədi,
Yoxdur anın haqqinə zərrəcə iqrarıımız.

Zahid ağər aşıqə münkir olur, qəm degil,
Həqq bizə oldu əyan, qalmadı inkarıımız.

Əhdə vəfa eyləgil, ta deməsin müddəi,
Qövlü qərar üstünə durmadı dildarıımız.

Batınə kar eylədi eşqi-rüxtün şöylə kim,
Tə'nə urar altunun rənginə rüxsarıımız.

Gərçi Nəsimi sözün dadını verdi, vəli
Dədə gətirdi anı ləfzi-şəkərbarıımız.

***

Can eşqə düşdü, ey köntül, ya rəbb, nədir tədbirimiz?
Can neyləsin, biçərə, çün həqdən budur təqdirimiz.

Mişkin saçın eşqi bizi zəncirə çəkdi, bağladı,
Yə'ni ki, biz macunlarız, şol hələqdər zəncirimiz.

Saqi ləbindən doğmuşuz, ya'ni ki, beydəm lam ilə,
Fitrət günündən ta əbəd şol dayədadır şirimiz.

Şol gözlərin kirpiginə aşıq necə seyd olmasın,
Gör kim, nə yaydadır gələn şol zəxmə mərhəm tirimiz.

Çün qirü qarın qiymətin mə'nidə bildin kim, nədir,
Kafura döndü qarımız, həm ənbar oldu qirimiz.

Zöhdü səlahü tövbənin ərkanın əhli-zərqə sor,
Eşqə mürid olduq, bu gün eşqi-əbəddir pirimiz.

Dövründə meygün gözlərin abidlərin, zahidlərin
Zikri budur dilində kim, va zərqu və təzvirimiz.

Eşq əhli iqlimində çün hüsnündür, ey dilbər, məlik,
Hökmünə məhkum olmuşuq, sultanımızdır, mirimiz.

Əshabi-kəhfın sirrini görmüş liqayi-Turə sor,
Niçün ki, "vəttur" əhlinin kəhfindədir Qətmirimiz.

Şol sünbülü-pürçin ilə sevdəyə düşdüm, nədəvüz,
Tüccariyiz hüsnün, budur kisbatlə kəşmirimiz.

Qur'andır anın surəti, aydır Nəsimi, şək degil,
Münkir ağər yox derisə, uş müshəf, uş təfsirimiz.

***

Kə'bə üzündür, ey sənəm, üzünədir sücudumuz,
Ta ki görə bu səcdəyi nəyə yana həsudumuz.

Şəm'i-rüxün hərəti yandırır, ey qəmər, bizi,
Uşbu cəhətdən oldu kim, göylərə çıxdı dudumuz.

Canımızı buraxmışız ataşi-eşqə ud kim,
Ta ki səfavü zövq ilə eşqinə yana udumuz.

Zülfü qaşınla kirpigin müşhəfimizdir, oxuruz,
Ey dilimizdə cümlə sən, göftümüzü şənudumuz.

Zülfü rüxün hesabına düşmüşüz üstə sayırız,
Kim nə bilir bu üqdəyi kim, necədir üqudumuz.

Möhbətimiz sifati çün zati-qədimi-fərd imiş,
Vahidi-bizavələdir mərcə ilə süudumuz.

Qaziyə nəsnə verməriz rüsvət içün bu də'vidə,
Qaziyi-həqq qatında çün adil imiş şühudumuz.

Kafilə nun əzəldə çün illatimizdir, ey bəşər,
Gövhəri-laməkan biziz, kim bilisər hüduumuz.

Surəti-xəttü xalinə sacidü abid olmayan,
Millətimizdə oldurur müşrikimiz, yəhudumuz.

Maü məindən, ey fəqih, əsrəyübən iki demə,
Çünki yeganədəndürür varid ilə vürudumuz.

Düşmənin üçün Nəsimiya, olma məlul, qəm yemə,
Oldu əzəl günündə çün Fəzli-əbəd vüduumuz.

***

Əcəbə, bu huri üzülü məhi-bədr, ya pərimi?
Boyu sərv-i-bustarı, yanağı güli-tərimi?

Ləbi-canfəzayi-lə'lin urar abi-Xızra tə'nə,
Bu şəkar dodaqlı, yə'ni sözü şilə şəkkərimi?

Düşərəm oda görəcək bu mələknijad huri,
Əcəbə, bu Çin bütünün üzü naqşi-azərimi?

Gecələr gözü xəyalı götürər gözümə şəbxun,
Bu gözü hərəmi cadu, qaşı yaylı çərimi?

Gözü, qaşı, zülfü, xalı ki, iki caharı aldı,
Qamu bir əmiri-hüsnün sipəhivü ləşkərimi?

Tökülür sözə gəlincə dürü lə'lə ləblərindən,
Əcəb ol sədof dəhanın dişə nəzmi-gövhərimi?

Saçı ilə həmdəm olmuş bu şikəstədil Nəsimi,
Gəl inarımız isən uş gör dəmi mişki-ənbərimi.

***

Mərhəbə, ey bəhri-zatın gövhəri-yekdanəsi,
Şəm'i-vəhdətdir camalın, kün-fəkan pərvanəsi.

Ta əbəd hüsnün önündə sədeyi-şükr eylərəm,
Ey camalın Kə'bə, sənsən küntə-kanzın xanəsi!

Hər ki qəvvas oldu, bildi vəhdətin bəhrində kim,
Aləmin cismi sədəfdir, sənisən dürdanəsi.

Ey mana, mişkin saçından könlünü qurtar, deyəm
Qanğı qafildir, səlasıldən çözər divanəsi.

Çünki viran könlüm, ey can, məskən oldu eşqinə,
İstəməz ayruğ imarət könlümün viranəsi.

Dilbərin lə'li əzəl bəzmində içirmiş mana
Şol meyi kim, nöh fələkdir kəmtərin peymanəsi.

Gözləri sevda meyindən ələmi məst eylədi,
Gör nə meydan əsrimışdir nərgisi-məstanəsi.

Ey bu şeyda könlümün halın soran hər dəm mana,
Dərdini bildirməz ol, eşqin oduna yanəsi.

Canımı şükranə verdin şol nigarın vəslinə,
Düşmədi layiq, dirığa, vəslinin şükranəsi.

Zahidin əfsanəsin qo, söylə eşqin halını,
Aşiqin səm'inə sığmaz zahidin əfsanəsi.

Mö'minin Kə'bə yeridir, kafirin bütxanələr,
Aşiqin dost eşigidir Kə'bəvü bütxanəsi.

Buldu lə'lindən Nasimi nəfkeyi-ruhülqüdüs,
Ey Nəsiminin həyatı, canımın cananəsi.

***

Vəslin əcəb nə candır kim, canmış bəhası,
Üzün nə nurimış gör kim, göz qıpar ziyası.

Hər kim səni deməzsə rəhman sifətli həqsən,
İtirmiş ol qaragün həqq ilə həqsünası.

Nəqqəşi nəqs içində hüsnündə gördü zahir,
Güzgüsünün üzündən hər kim gedirdi pası.

Cəmşidi-ələm oldur mə'nidə, ey qəmər kim,
Fərxəndə surətidir cami-cahannüması.

Məstanə gözlərindən düşdü cahana qovğa,
Ağrı desəm anın, ya gözləri qarası.

Ala gözündə həqq çün yazmış on iki ayət,
Uş müshəf, üçtə təfsir, uş eyrinin alası.

Ey zahid, uşbu meydən faş oldu sirri-vəhdət,
Tərk et ikiligi kim, bir rəngimış boyası.

Sufi boyandı alə, alindən olma qafıl,
Nəçin ki, alı çoxdur zərq əhlinin libası.

Xubun üzünə baxmaq zahid xətdadır, aydır,
Fikri xətdadır anın, əgridürür qiyası.

Dünyavü axirətdə azad idim əliflək,
Çəkdi məni bəlaya balasının bəlası.

Səndən səni Nəsimi çün istədivü buldu,
Bildirdi ki, həqq qatında məqbul imiş duası.

***

Səbə zülfün nəsimindən cahanı cümlə can etdi,
Dəmindən gör səbə zülfün ki, nə canlar rəvan etdi.

Boyundur sidrəvü tuba, üzündür cənnətü hura,
Xətü xalın kəlam oldu, bu əsrarı bəyan etdi.

Götürdü pəri üzündən yəduallah, ey qəmərət'ət,
Bu həqq dastan ilə gör kim, nə mə'nulər ayan etdi.

Nə gülşəndir üzün bağı ki, rə'na çiçəgi anın
Cahanı rəngü buyından tikənsiz gülsitan etdi.

Əbirü ənbərtü udun sınıxdır qədrü bazarı,
Müənbər zülfünü ta kim, səbə ənbərfaşan etdi.

Yaşıl lövh üstünə həqdən yazılmış on iki ayət,
Qaşın vəhyi bu ayatın rümuzun tərcüman etdi.

Rüxün narıdır ol atəş ki, dudi-iştialından,
Kəlimüallah yol bulduvü həqq həft asiman etdi.

Qəzadır qaşların qövsü, qədərdir kirpigin səhmi,
Məni amac üçün eyənün bu mə'nidən nişan etdi.

Xətü xalından, ey dilbər, ələləş-istiva rəhman,
Budur şol müşkül ayət kim, üqulu bizəban etdi.

Üzündür qibleyi-iman, qaşınla kirpigin Qur'an,
Budur şol abi-heyvan kim, ləbində həqq nihan etdi.

Məkanü kanə sığmaz çün qədimin zati-bimisli,
Nəsimi kafü nun oldu, məkanun laməkan etdi.

***

Gəlgi ki, qapdı şövqi-cəmalın qərarını,
Zar eylədi fəraqi-rüxün lələzarını.

Ya rəbb, zəmanə həqqinə mən neylədim kim, ol
Məndən cəfavü cövr ilə ayırdı yarını?

Yaxdı fəraqın, ey güli-xəndan, məni oda,
Gəlgi, söndür abi-vüsəlinlə narını.

Vəslin şikarım olmuş ikən baxti-sə'dilən,
Qaçırdı hasidin gözü məndən şikarımı.

Nəqşü nigarı gör fələkin kim, nə nəqş ilə
Nəqş eylədivü qapdı əlimdən nigarımı.

Mənsuri-eşqə axirətin darı oldu dar,
Ol dara gəl ki, ta görəsən anda darımı.

Düşdüm ləbi vüsəli-meyindən xümarına,
Gəlgi həm ol şərab ilə dəf et xümarını.

Şövqün qışından ağlayıcı küz tökər yaşın,
Vəslin gününə döndəru güldür baharını.

Ey lata tapıcı, səri eyb etməzəm, nədən,
Kim, görməmişsən ol sənəmi-gülləzarını.

Sən yarı qılmışam iki ələmdə ixtiyar,
Məndən kim ayruq ala bilir ixtiyarını.

Xalü xətin şümarını gəl sor Nəsimiyə,
Ta sən hesabını biləsən, mən şümarını.

***

Dinin günəşi, dünyada imanım əfəndi,
Alimlər ümidi, məhi-tabarım əfəndi.

Könlüm, gözümlün nuru, vücudumda həyatım,
Hər dəm damarımda yeriyən qanım əfəndi.

Cənnət çəmənində salınan huri-nəimin
Gül rayihəli sərvə-xuramanım əfəndi.

Gülnarımı narım, çiçəyim, meyvəli bağım,
Laləm, səmənim, sünbülü reyhanım əfəndi.

Bağım, irəmim, rövzə ilə huri-cinanım,
Bülbüllər üçün tazə gülüstanım əfəndi.

Kanım, gühərim, mə'dəni-yaquti-rəvanım,
Qiyətli olan lə'li-bədəxşanım əfəndi.

Eşqində Nəsimi çü qılır canını qurban,
Qurbanına qurban olayım, canım əfəndi.

***

Ey nafeyi-Çin saçın siyahu,
Hüsnün dəli qıldı mehrü mahı.

Şəqqülqəmə oldu istivadən,
Şərh eylə bu sirrini kəmahı.

Ey eşqə ədövvü, hüsnə münkir,
Təzvir ilə çəkə bunca ahu!

Gər ne'məti-cavidan dilərsən,
Heyvanlara qoy bu abü kahı.

Ey eşqə günah deyən günahkar,
Tərk eyləməzəm mən ol günahı.

Çün vəhdətə buldu yol müvəhhid,
Cərh oldu bu münkirin güvahu.

Məqsudunə bulmadı hidayət,
Hər kimsə ki, bilmədi bu rahu.

Mislivü nəzirü yoxdur anın,
Vəfində nə söyləyim, ilahi?!

Şol başə ki, taci-dövlət endi,
Neylər kəməri, nədər külahı?

Sultandır iki cahanda şol kim,
Fəzli-həqq ola anın pənahı.

Məhv oldu Nəsimi eşq içində,
Dəryayi-mühitə düşdü mahı.

Sufi nə bilir rümuzi-rindan,
Çün çəkədi bər səri-sürahi.

***

Qaşın vəhyi bizə bürhan irişdi,
Üzündə tə'vili-fürqan irişdi.

Üzündür həqq kitabı-vəhyi-mürsəl,
Zəhi dövlət sana həqdən irişdi.

Qaşınla kirpigin Turun dağında
Necə bir Musiyi-İmran irişdi.

Aşiq öz dərdinə çün buldu dərman,
Hazaran hikməti-Loğman irişdi.

Necə bir hikmət ilə tökdü qanun,
Neçənin dərdinə dərman irişdi.

Fənaii-mütləq oldum eşq içində,
Əzəldən çün tənə ol can irişdi.

İtirmə Misrini sən, ey Nəsimi,
Bu Misrə Yusifi-Kən'an irişdi.

***

Cənnəti-ədn imiş üzün, üstə ləbin də kövsəri,
Qədrü bərat imiş saçın, xalü xətin mələkləri.

Qaliyəbu saçınla çün can ilə vüslət etmişəm,
Çini-tatari bulmuşam ud ilə mişkü anbarı.

Mə'dani-ruh əgər desəm ləblərinə, əcəb degil,
Cövhəri cövhəri bilir, sən mana sor bu cövhəri.

Hüsnü cəməli-surətin qiblədir, uşbu mə'nidən
Surətinə sücud edərsən ay ilə şamsi-xavəri.

Can ilə kim ki könlünü eşqinə qılmadı vətən,
Divə müsəlləm eylədi məmləkəti-Skəndəri.

Dairəsində sünbülün nöqtə günaşdır, ay ilə,
Gör nə imiş bu nöqtənin daireyi-müdəvvəri?

Lövhi-zəmirə nəqşini sübhü-əzəldə yazmışam,
Məhv eləməz bu səfərdən kimsə bu nəqşi-peykəri.

Üzünə qarşu, ey mələk, hüsnünü öymə kim, ana
Ay ilə gün sücud edərsən, anda pərin tökər pəri.

Kişvəri-əmnü afiyat, mə'rifətin kilididir,
Ey məliki-zəmana, gəl fəth edərsən bu kişvəri.

Həsrü hesabü məhşərə qail isən, gəl üstə gör
Hələlərinə zülfünün şol ərasəti-məhşəri.

Gülşəkəri nə vəch ilə ağzına nisbət eyləyim
Kim, xəcil eylədi ləbin bal ilə qəndü-şəkkəri.

Dil bəri eylə, ey könül, keç qamudan ki, qamudan
Eyləməyincə dil bəri, bulmadı kimsə dilbəri.

Eşq otəgin tut, ey könül, başını sal ayağına,
Gör nə derəm sana, eşit, eşqə yapışma sərsəri.

Anda imana gəlməyən bilmədi sirri-Əhmədi,
Bunda Əli gərak, əli ta yıxa bəbi-Xeybəri.

Mə'rifət əhlinə üzün Kə'bə, Biləli bənlərin,
Mehrab can quşun, vəli eynin imami-Cə'fəri.

Çəkdi saç Nəsimiyi cənbəri-eşqə, neyləsin,
Çənbər anındır, oynasın dövrü-qəmərdə cənbəri.

***

Gözlərim yarın qəmindən axıdar dürdanəyi,
Qəmdə yanar daima, gör aşıqı-parvanəyi.

Canını tərək eylə kim, bu yolda canan bulasan,
Kim ki can verdi bu yolda, buldu ol cananəyi.

Nəqlini ərz etmə, vaiz, aşıqə hər dəmbədəm,
Aşıqın halını bil, qoy bu uzun əfsanəyi.

Gəl şərabi-xəmri nuş et, içmə hər peymanədən,
Ta əbəd yarın qəmindən içmişəm peymanəyi.

Çünkim aydırsan haqqı hər yerdə hazırdır, neçin
Fərq, ey qafil, edərsən məscidü meyxanəyi?

Gəncü mə'mur eyləyən könlümdə yarın vəslidir,
Vəsl ilə mə'muri buldum, neylərəm viranəyi?

İstərəm çünkim bulunmaz saçının hər tarəsi,
Gizləmişdir, qafil olma, zülfi-mişkəşanəyi.

Zülfünün sevdası irdi aşıqı-divanəyə,
Zülfünə qıldı müqəyyəd aşıqı-divanəyi.

Mə'rifət satır gəlir hər mə'rifətsiz canəvər,
Bibəsərdir, aşına bilmə qo bu biganəyi.

Çün cəmalından Nəsimi əbcədi qıldı tamam,
Oxudu andan götürdü sinü şin dəndanəyi.

***

Mahi-tabandır üzün, ey afitabi-xavəri,
Təl'ətindən münfəildir şəmsü mahtü Müştəri.

Zöhrədir alın, nigara, qaşların qövsi-qüzeḥ,
Xətti-səbzün zülfün ilə Cəbrəilin şahpəri.

Ərşi-ə'zəmdir cəmalın, sidrə boyun, ey günəş,
Surətin cənnati-ədrün, ləblərindir kövsəri.

Müşəfi-həqdir üzün mə'ni içində bixilaf,
Zülfü qaşü kirpigidir ol kitabın xətləri.

Görk içində fərdi-yektasan, əya məhbubi-dil,
Şol cəhətdən səcdə qıldı hüsnünə hurü pəri.

Dil bəri qıldım sənin qeyrindən, ey can parəsi,
Arun üçün, çün sən oldun xəstə könlüm dilbəri.

Ey Nasimi, səcdə qıl hüsnünə qarşu dilbəri,
Çünki xublar surətidir həqq-təala məzhəri.

***

Rəvamıdır, rəvamıdır, həbibü
Ki, oda yandırasan mən qəribi?

Məni bu dərdi-eşqə sən buraxdın,
Yenə sənənsən bu dərdimin təbibi.

Cəmalın gülşənindən haşalillah
Ki, məhrum döndərəsən əndəlibi.

Qaşın mehrabına baş qoymayanlar
Məgər boynunda bağlıdır salibi.

Carımdan kəsmişəm, dilbər, ümidi,
Vali səndən kəsə bilməm rəqibi.

Yaza kirpiklərin, nəsrən minallah,
Oxur dodaqların fəthən qəribi.

Nəsiminin bu xublar filqatından
Cəfavü dərd imiş ancaq nəsibi.

***

Bağrımı dəlür navəki-hicrani-filani,
Qanımı tökər sehr ilə çeşmani-filani.

Başdan ayağa külli-vücudum oda yandı,
Ya rəbb, yaraya dərdimə dərmani-filani.

Şahın quluyam, eyləmişəm yüz kərə iqrar,
Bel bağlamışam bəndə bəfərmani-filani.

Sundum əlimi daməninə bəs ki, dutaydum,
Bağladı qapu, qoymadı dərbani-filani.

Billah, sarı can cümlə başükranə verərdim,
Gər olsa idim bir gecə mehmani-filani.

Ənbər saçılır, zülfünü gər şanə qılırsa,
Şəkkər tökülür əz-ləbü dəndani-filani.

Bu şəhri qoyub üstə gedər xəstə Nəsimi,
Bədnami-cahan oldu bədövrani-filani.

***

Könül sarayına mehri buraxdı ta tabi,
Gözümdən oğru xəyalın oğurladı xabi.

Cığır damarı gözündən yol eyləmiş çeşmə,
Bu bəbdən cigəridir bu çeşmənin abi.

Müdam cami-ləbin həsrətindən axar yaş,
Bəbəkləri qədəhindən şərabi-innabi.

Gözüüm səvadinə girmiş bənin kimi nəqşin,
Qaranqudan necə bulmuş bu oğru ol babı?

Cəmalını diləyən ayə iltifat etməz,
Kim arzulaya günəşin qatında mehtabı?

Şərabi-lə'linə saqi acəb, nə qatmışdır
Ki, bixud edərü mədhuş şeyx ilə şabı?

Götür niqabı, cahanı cəmalı-hüsn ilə dut
Ki, baylıq etməyə cəm eyləmişdir əsbabi.

Təbəssümə gəlicək gül kimi dodaqların,
Ziyafətində qılır qərqa şəkkəri-nabi.

Fəraqi-cövrünə qatlan, Nəsimi, gəl səbr et,
Ola ki, açla bir gün vüsal əbvabi.

***

Ənbərin zülfün, nigara, bağladı divanəni,
Şəm'i-vəhdətdir camalın, yandırır pərvanəni.

Ey üzün qədrü cəmalın rəhmətən lil-ələmin,
Məscidə varman bu gün, arzulaman meyvanəni.

Abi-kövsərdir dodağın, mə'dəni-ruhülqüdüs,
Aşiqə sun arifanə, saqiya, peymanəni.

Zahidi-zərraqı hər dəm oda yandırmaq görək,
Gərçi məndən eşidərsən şeyx həm mövlanəni.

Ey Nəsimi, satmağıl sən cahilə dürrü-ədən,
Cahilü nadan nə bilsin qiyməti-dürdanəni.

***

Dərdmənd etdin məni, ey dərdə dərman erməni,
Olimuşam eşqin yolunda bəndəfərman, erməni.

Nə pəri, nə adəmi bu şəkil ilə mən görmədim,
Cənnəti hurimisən, yoxsa ki, rizvan, erməni?

Anca kim, sə'y eylədim nazik camalın görməyə,
Zərrəcə yumşalmadın, ey könüli zindan erməni.

Örtgil ol ay üzünü kim, çeşmi-naməhrəm görər,
Yoxsa ki, dindən dönər çox-çox müsəlman, erməni.

İsayı-Məryəm həqiqün, heç qərarım qalmadı,
Didəmi giryan edərsən, bağrımı qan, erməni.

Qorxuram mən dərvişə sən deyəsən din tərkin et,
Necə ki, bağladı zünnar Şeyx Sən'an, erməni.

Xanda bir xaç əhli varsa qamusun seyr eylədim,
Bulmadım mən sən tək bir cani-canan, erməni.

Bir sual etdi Nəsimi sən büti-mehparədən,
Lütf ilə söyləşə gör, ey lə'li xəndan, erməni.

***

Firqətin dərdi, nigara, bağrımı qan eylədi,
Ruzigar oldu müxalif, vəsli hicran eylədi.

Canımı, yə'ni vüsalından kim, ayırdı fələk,
Gəl bu cansız aşığı gör kim, nə bican eylədi.

Bağrımın qanun gözümündən axıdar hər dəm qəmin,
Ey sanəm, şövqün məni gör kim, nə giryan eylədi.

Dərdimin dərmanunu fəzlindən Allah eyləyə,
Hər dəvasız dərdə çün oldur ki, dərman eylədi.

Sirri-eşqin gəncimş, anın yeri viranədir,
Yıxdı eşqin könlümü, ol gənci viran eylədi.

Səndən ayru düşdüyüm məndən degil, təqdirimş,
Həqdir, ey can, hər nə kim, təqdiri-yazdan eylədi.

Canını verdi Nəsimi çün saçın zəncirinə,
Nəçin anın məskənin zəncirü zindan eylədi?

***

Ey badi-səba, məndən ilət yarə səlamı,
Şol qəmzələri ərbadəcu, eyni həramı.

Müştaqə nədir çarə, mana bildir, anı et,
Gər fürsət ola yarə dağırmək bu pəyamı?

Yandırdı məni yandırıcı firqəti anın,
Bir daxi qanı kim, görüm ol mahi-təmamu?

Zülfündənü xalından anın ayruyam, ayru,
Ey haqq, mana ver sən yənə şol danəvü damı.

Məqsudi kimin kim, iki aləmdə nə sənsən,
Məqsudunu itirdivü fəth olmadı kamı.

Mə'nidə üzü qiblədə ol arif imiş kim,
Üzündür anın qibləsi, eynindir imamı.

Ol lövhüdü, ey üzü qəmər, gül yanağın kim,
Ruhülqüdüs ol lövhdən endirdi kəlamı.

Bəzmində əzəl saqisi lə'lin mana surmuş,
Ol badəyi kim, ruhül-əmindir dolu camı.

Vəslin əbədi bəxt imiş, amma nə deyim kim,
Dövrünü degil baqivü peyvəstə davamı.

Hüsnün quludur cümlə əgər mahisə, gər xur,
Ey lə'lina can bəndəvü yazıqlı qulamı.

Namusa məni də'vat edər nasehü namə,
Ey xacə, nədir aşığə namus ilə namı?

Vəsfində Nəsimi sözüünü ərşə çıxardı,
Qanğı sədəfin incisi buldu bu nizamı.

***

Şərbətin acı firqətin nuş edərəm şəkər kimi,
Canımı dutmuşam qəmin qarşısına sipər kimi.

Yaxma məni fəraqılən, çünki mən, ey üzü qəmər,
Xalisü müxlis olmuşam eşqi-rüxündə zər kimi.

Qurmağa qoyma yayını, salma məni fəraqə kim,
Doğramış oxları anın yürəgimi zəhər kimi.

Ta bilələr ki, məğribin günəşi doğdu, ey qəmər,
Türfə niqabını götür, xalqa görün qəmər kimi.

Kim ki mələk kimi sana qılmadı səcdə, ey sənəm,
Ta əbəd adı div imiş münkiri-bibəsər kimi.

Gərçi hidayət eylədi Musayı nara ol şəcər,
Aşiqə hadidir üzün, nuruna ol şəcər kimi.

Sidqü səfavü zövqülən həqqə ulaş və vasil ol,
Zənnü gümanə möhtəmil olma əgər-məgər kimi.

Səndən əzəldə, ey qəmər, aşiqə gəldi bir xəbər,
Bir dəxi səndən istərəm, ancılayın xəbər kimi.

Xalü xətin Nəsimiyi oda buraxdı, yandıdır,
Gör necə xoş yanar, tütər, mişk ilə udi-tər kimi.

***

Camalın rövzeyi-rizvan deyilmi?
Dodağın çəsmeyi-heyvan deyilmi?

Səqahüm rabbihüm xəmiri labindən,
Bayanü ayəti-Qur'an deyilmi?

Rüxü zülfün bəyaz ilə səvadi,
Biri küfrü biri iman deyilmi?

Sənin məstanə eynin sağərindən
Cahan sərtasəri məstan deyilmi?

Şəha, eşqin yolunda canı qurban
Buyursan, qılmağı asan deyilmi?

Dili-sərgəşteyi, sultani-alam,
Səninçün ta əbəd heyran deyilmi?

Nəsimi kaşfi-əsrarını bildi,
Anı fahm etməyan nədan deyilmi?

***

Mərhəbə, xoş gəldin, ey dildar, xoş gördük səni,
Xoşmusan, ey bərgüzidə yar, xoş gördük səni.

Doğrusu, müştəq idik, cana, bəsi didarına,
Ey gözü nərgis, üzü gülınar, xoş gördük səni.

Gəlməyə çün afitabü getməyə çün mahitab,
Haliya, ey kövkəbi-səyyar, xoş gördük səni.

Müddəilər tə'n urarlar irqətindən halıma,
Bir dəxi bər kuriyi-əğyar, xoş gördük səni.

Dərdimənd olmuş idi miskin Nəsimi şənsizin,
Ey vüsalın dərdimə timar, xoş gördük səni.

***

Ayrılıqdan yar mənim bağırımı büryan eylədi,
Özünü bir yana saldı, məni bir yan eylədi.

Zə'fərana bənzimi göndərdi ol birahm yar,
Düşməni xandan edib, dostunu gıryan eylədi.

Aldı könlüm, qılmadı ol bivəfa bir göz vəfa,
Yıxdı mə'mur şəhrini, gör necə viran eylədi.

Canımın zəxmindən, ey can, xab gəlməz eynimə,
Cığərimdə zəxmi-peykan, tiri-müjgan eylədi.

Eşidərsə daş arir həsrətdə ahü zarımı,
Ol güləndam yarı gör, könlümü zindan eylədi.

Cəhd qıldım çox, vüsalə yetmədim, çəkdim fəraq,
Tədbir ana neyləsin, təqdiri-yəzdan eylədi.

Ey Nəsimi, sübhəmə var, ərz qıl dildarə sən,
Qəməyə versin nəsihət, yoxsa çox qan eylədi.

***

Apardı könlümü məndən bu gün ol cənnətin huri,
Götür pərdə camalından ki, sən sən eynimin nuri.

Bu gün yövmilhesab oldu üzün dövründə, ey məhrü,
Məgər qopdu qiyamətlər, görə bilmən bu məzmuri.

Mınacat eylərəm dünü gün sənün dövzlətli kuyində,
Üzün nuri-təcəllidir, dəxi mən neylərəm Turı.

Saçın həblül-mətinindən, nə qəmdir boynuma taxsan,
Vəli me'raci-zülfündə asıldı, gör bu Mənsuri.

Fəraqü mövnəti-hicrin yıxıbdır könlümün şəhrin,
Nola bir gaz vüsəlınla yapaşan Beyti-mə'muri.

Şəha, İa'lin şərabından Nəsimi şoylə sərxoşdur,
Olubdur valehü heyran, diləməz abi-ənguri.

***

Hüsnünə sübhanahü kim ki şəhid olmadı,
Talevü bəxti anın bil ki, said olmadı.

Sidq ilə hər kimsə kim, tutmadı eşqin yolun,
Salikü abid degil, şeyxi-raşid olmadı.

Həmdü sipas eylərəm hüsnünə, ey bibədə,
Hüsnünə həmd eyləyən qeyrə həmid olmadı.

Surəti-rəhmanı bil, tarı anın ərşini,
Bilməyən ol surəti, ərşi-məcidi olmadı.

Üzünə, ey nuri-həqq, səcdə qılan ta əbəd,
Adı mələkdir anın, divi-pəlid olmadı.

Səltənətin zövqünü arifə sor kim bilir,
İsmi məlik, əbdüküm eşqə abid olmadı.

Kəşfü kərəmətinə mənəzəti-övlia,
Bulmiyəsər, hər kim ol eşqə mürid olmadı.

Hər gecəsi, hər günü qədr ilə bayram olur,
Vəslinə hər kim qarib oldu, bəid olmadı.

Nəhnü qəsəmnada həqq hər nə ki, qism eylədi,
Zərrəcə ol qisminə nəqsü məzid olmadı.

Gərçi saçın vəslidir zilli-mədid, ey günəş,
Zahidə şol cənnətin zilli mədid olmadı.

Uğramadı hüsnünün atəşi şol cana kim,
Şol günəşin tabına cismi qədid olmadı.

İnnə-əzabin-şədid ayəti hicran imiş,
Şiddəti-hicran qaçan sə'bü şədid olmadı?

Sən ki, həqdən özünü ayrı sarırsan, məgər
Səndə üsul ayəti həbli-varid olmadı?

Kim ki Nəsimi kimi vahidü fərd olmadı,
Vahidi-mütələq degil, zati-vəhid olmadı.

***

Ta ki gəldi eşqin, ol mənlivi məndən qapdı,
Bu xərabı qıldı mə'mur, xoş imarət tapdı.

Məskənət saldı xəyalın könlümün viranına,
Tərcüman qılsa gərəkdir gənci-məxfi tapdı.

Zahida, inkara düşmə, olahm iqrari-eşq,
Çün əzazil münkir oldu, əgri yola sapdı.

Əjdahayı görəcək Musa əsasın daşladı,
Əjdaha oldu əsas, əjdahayı çapdı.

Zülfünüz çəkdi çəri gəldi Xətə, Çin üstünə,
Xalınız qopdu Həbəşdən Rum elini çapdı.

Mustafarın mö'cüzündən iki şəqq oldu qəmər,
Heybətindən Heydərin dağlar yerindən qopdu.

Cən fəda qıldı Nəsimi əz dəmi-Fəzli-ilah,
Başını top eylədi, çövkənin aldı çapdı.

***

Cəndan çıxarmazam sənin, ey cən, xəyalını,
Cən təndə qalmaz anda ki, görşəm camalını.

Elmü hədisü ayəti-fürqan sorar zi mən,
Ağ üzün üstə görmüşəm ol xəttü xalını.

Cəhd et macalın əldə ikən yara yara kim,
Bir gaz əcal irər dəxi verməz macalını.

Ey dünya, mən yenə səni bildim, yalançısan,
Aldanmazam sənə dəxi çün bildim halını.

Vəhdət dəmində dərvişü sultan çü bir imiş,
Gəl, xəstədil Nəsimi, qəbul eylə şalını.

***

Ləblərin şərbətinə çeşməyi-heyvan susadı,
Sulu incilərinə təşnə kimi can susadı.

Şəkkərin püsteyi-dəndanına kim susamaya?
Sanma kim, yalnız ana püsteyi-xəndan susadı.

Ənbərin sünbülünə badi-səhərgah əsicək,
Vəslinə laleyi-sirab ilə reyhan susadı.

Sözünün dadına şirin şəkər oldu təşnə,
Nə şəkərdir bu kim, ana şəkəristan susadı?

Cövrü bidad ilə tökdü cigərim qanını yar,
Şöylə bənzər ki, cigər qanuna canan susadı.

Necə qəhr eyləyəsən, aşiqinə rəhm eylə
Ki, sənin rəhmatinə aşiqi-heyran susadı.

Sayru oldum, kərəm et, aşiqini sormağa gəl
Ki, könül vəslinə, ey dərdimə dərman, susadı.

Susadım vəslini görməkliyə, ey cani-cahan,
Şöylə kim, Yusif üçün Yə'qubi-Kən'an susadı.

Sallanub naz ilə gəlgi ki, mənim didəlarım
Ayağın tozuna, ey xosrovi-xuban, susadı.

Gül kimi gülə-gülə gəl aradan pərdə götür
Ki, üzün görməginə didəyi-giryən susadı.

Dur, Nəsimi, sözünü təhfə üçün bəhrə ilə
Kim, anın diqqətinə dürr ilə mərcan susadı.

***

Camalın fitnəsi tutdu caharı,
Çıxardıb pərdədən razi-niharı.

Nedər aşiq cahanü canı sənsiz,
Ki, sənsən aşiqin cantü caharı.

Ləbindir çeşməyi-heyvan, vəli gükr
Ki, hər heyvantəbiət bilməz anı.

Ləbi-lə'lin şərabın içənə sor
Ki, kimdir içən abi-zindəganı.

Susamış qanuma lə'lin eşitdim,
Bu dövlət aşiqi-miskinə qanı?

Görün kim, qəmzəsilə yuxusundan
Oyardı fitneyi-axırzamanı.

Əgərçi binışansan, kimsə hərgiz
Nişansız bulmamışdır binışanı.

Vüsalındır, vüsalındır, vüsalın,
Nəimi-xüldü ömri-cavidanı.

Nəsiminin məkanı laməkandır,
Məkansız aşiqin həqdir məkanı.

***

Camalındır həqqin zatı sifati,
Müənbərdir boyun qədrü bəratı.

Könül bir nöqtədir, eşqi yəmində
Bitirdi bəhri-eşqin kainatı.

Sənin şirin sözün tə Misrə düşdü,
Əritdi şəkəri qəndü nabatı.

Xuraman qamətindən sidrə, ey dust,
Əyildi çənbər oldu şeş cahatı.

Kimin dərmani-dərdi sən deyilsən,
Həbadır, hərzədir zöhdü səlatı.

Nəsimi tə ki oldu həqqə vasil,
Xızmun çəməsi bolmuş həyatı.

***

Sənəmə, üzün gülündən güla-gülə gül utandı,
Xəcil eylədi dodağın şəkəri, nabatı, qəndi.

Qara qaşların yayından manə kirpik oxun atar,
Ala gözlərin məgər kim, yənə qanuma susandı.

Sitəm etmək ilə haşa ki, könül usana səndən,
Kimə aydayım ki, anın sitəmində can usandı.

Gözünü düzüb süzərsən, dilü cana qəsd edərsən,
Bu nədir ki, sən qılırsan, çələbim, bəgim, əfəndi?

Nə bahaya qiymət etsəm səni, ey şikari-dövlət
Ki, cahan mətəhi dəyməz qılına saçın kəməndi.

Dünü gün iki gözümdən axıdır anar danə,
Cığarım qarılı gör kim, bu yüzüm nə xoş boyandı.

Qara sünbülün niqabı ki, hicabı düşmüş aya,
Götür, ey sənəm, üzündən ki, Nəsimi oda yandı.

***

Zülfün gecəsi qədrdürür, al yanağın ay,
Me'rac üzün, sidra boyun, qaşın iki yay.

Aləmdə səni qıldı könlül kəndinə məqsud,
Fikri nə ulu nəsnə, zəhi əqli zəhi ray.

Əndişə ilə əqlim iki ələmi gözdi,
Sənsiz netəkim istədilər bulmadılar cay.

Hər kim ki saçın küfrünə iman gətirməz,
Mö'min degil ol dinin itirmiş, ona çox vay.

Ol başı ki, bəxt eyləmədi eşqinə qurban,
Dəyməz ayağın tozuna, ey sərvə-dilaray.

Mütrib kimi hər ləhzə ənalhəq dili söylər,
Ey naya giriftar olan, dur yenə çal nay.

Vəsfində Nəsimi deyil ol zat kim, anın
Mislın görələ, ya bulalar zatına həmtay.

***

Yandırdı eşqin bağrımı, səndən mana darman görək,
Gərçi yolunda aşiqin canı dili suzan görək.

Düşdüm yenə eşq oduna, büryan yürək, giryan gözüm,
Hər kim ki düşdü eşqinə, büryanı həm giryan görək.

Sun saqiya, kəsən rəhiq, çal mütriba, eşq əzgüsün
Kim, məst olan bu bədədən qəltanı həm heyran görək.

Qalu belədə can sana qılmışdı iqrar, ey sənəm,
İmdi aramızda bizim şol əhdü şol peyman görək.

Şövqən tərani sirrini mən söyləyəydim, neyləyim,
Məhrəm bu Turin sirinə Musa ibn İmran görək.

Hər kim vücudu şəhrini gözdivü gördü şahnasız,
Yarğu anındır, ey sənəm, ol sahibi-divan görək.

Könlüm quşu əsfəldədir, vəqt oldu parvaz eyləyə,
Simurği-qafə qərb olan arş üstünə cövlan görək.

Mən qul olanın quluyam, altın olanın puluyam,
Hər kim bu yolda quldürür aləmdə ol sultan görək.

Görsət tüzünü bir kərə, ta kim, Nəsimi can vərə,
Çün eydi-əkberdir üzü, yüz can ona qurban görək.

***

Cana, üz istivasına şəqqül-qəmər gərək,
Ol mö'cüzün bəyanına xeyrül-bəşər gərək.

Musasifət təcəlli-yi-didar üçün sana,
Hüsn ilə qamətin kimi Turü şəcər gərək.

Əhya qılır əgərçi dəmin ölü, ey sənəm,
Xəlvətnişinə şahidü şəm'ü şəkər gərək.

Başımı top edib, şəha, meydanə girmişəm,
Meydanə girməgə yenə mərdanə ər gərək.

Hər bibəsər səni neçə yol bula görməyə,
Uçmaqda rö'yətə dəxi əhli-nəzər gərək.

Napak olan sənin nə bilir qədrü qiymətin,
Zatında adəmin dəxi anı göhər gərək.

Qismət, Nəsimi, olmayacaq yara kim irər,
Yara irişməgə yenə yardan xəbər gərək.

***

Hüsnünə heyrandurur hurü mələk,
Eşqinə sərgəştədir daim fələk.

Vüslətin mana müyəssər olmadı,
Netəkim yolunda çəkdim çox əmək.

Mən qula rəhm et, şəha, çox göz dedim,
Keçmədi tapın qatında bir dilək.

Həsərətindən qəm yerisəm mən nola,
Aşiqin daim işidir qəm yemək.

Şol şəkərdildən rəvamdır, şəha,
Mən mühübbə sən acı söz söyləmək.

Gözlərimin bəhrinə qərç olmuşam,
Netəkim seyr edərəm misli-səmək.

Ey Nəsimi, aqibat varır yelə,
Bivəfa ilə yeyən nanü nəmək.

***

Çəkəli əynimə bu sikkəyi-mərdan kəpənək,
Biləsən, qıldı mənim dərdimə dərman kəpənək.

Kəpənək geydiyimə kimsələr eyb eyləməsin,
Kim ki halıma mənim qılmadı nöqsan kəpənək.

Kəpənək geymişəm, əndişədən azad olubam,
Üşümək müşkülünü eylədi asan kəpənək.

Mə'rifət əhlinə gəldi kəpənək atləsi-xas,
Nə rəvadır ki, geyə cahilü nadan kəpənək.

Ey Nəsimi, yeri gey, xırqə ərənlər donudur,
Geymədi münkir anı, sandı ki, zindan kəpənək.

***

Firqətindən, dilbərə, könlüm pərişan oldu, gəl!
Qıl kimi cismim mənim əz dərdi-hicran oldu, gəl!

Ta ki sən getdin, mən oldum dərdiməndi-müstəmənd,
Dərdimə görklü camalın cana dərman oldu, gəl!

Qalmadı çeşməmdə nəm əzbas ki, ağlar mən müdam,
Didəmin yaşı qurumaz, bəhri-ümman oldu, gəl!

Yoluna baş qoymuşam zarü nizarü xəstədil,
Ey təbibim, gəl ki, cismimdən cüda can oldu, gəl.

Firqətindən uş Nəsimi dəmbədəm qılır fəğan,
Ölürəm hicran qəmindən, cigərim qan oldu, gəl!

***

Firqətin yandırdı bağrımı, yürəgim qan oldu, gəl!
Gəl ki, didarın bu sayru cana dərman oldu, gəl!

Dünyanın nazü nəimi, bağü bustanı mana
Sənsiz, ey sultani-xuban, bəndü zindan oldu, gəl!

İstədi lə'lin fərağı canımı yaxmaq, vəli
Şövqə yanmış cana vəslin abi-heyvan oldu, gəl!

Ol könül ki, daima işi səninlə vəsl idi,
Yandı şövqündən, əsiri-dərdü hicran oldu, gəl!

Canımın canı vüsalındır, vüsalından anı
Ta kim, ayırdı fələk, biçərə bican oldu, gəl!

Aşiqin bağü güllüstanı üzün gülzandı,
Qanğı gülzarnı adı gülsüz güllüstan oldu, gəl!

Mö'cuzatından yanağın, möhkəmatından saçın,
Xarü xaşaqı caharın vördü reyhan oldu, gəl!

Bəhri-bipayana şövqün canımı qərç eylədi,
Gör nə bidad eylədi hicrin, nə tufan oldu, gəl!

Cənnətin səhnində tuba valehü aşiftəhal,
Qamətin hüsnilə, ey sərvim, xuraman oldu, gəl!

Ta məni təqdiri-yəzdan eylədi səndən cüda,
Könlümün halı pərişan, didə giryan oldu, gəl!

Çün Nəsimi səndən ayrı bildi kim, yoxdur vücud,
Küfrü iman, vəslü hicran cümlə yeksan oldu, gəl!

***

Firqətin dərdindən, ey can, yürəgim qan oldu, gəl!
Gözlərim yaşı cahanı tutdu, tufan oldu, gəl!

Canımın vəslinlə həqdən ittisalı var ikən,
Dövləti-vəslindən ayrı düşdü, hicran oldu, gəl!

Çəkdi mişkin zülfünü, aldı əlimdən ruzigar,
Şol səbəbdən könlümün halı pərişan oldu, gəl!

Gərçi məndən surətin qaibdir, ey huricamal,
Sənə kim, gözdən camalın nəqşi pünhan oldu, gəl!

Firqətin şol dərd imiş canımda kim, hər kimsə kim,
Fikrinə düşdü bu dərdin, əqli heyran oldu, gəl!

Səndən ayrı düşdüyüm ağulər içirdi mana,
Vüslətin tiryaku qanı, vaxti-ehsan oldu, gəl!

Xıız əgər zülmətdə istar çəşməyi-heyvarını,
Susamış müştəqə lə'lin abi-heyvan oldu, gəl!

Gərçi xəndandır fərəhdən ağzı açılmış gülün,
Əndəlilin gözlərin gör kim, nə giryan oldu, gəl!

Yar cövr etmiş Nasimiyyə, rəvadır gər ana,
Öz nigarından cüda zəncirü zindan oldu, gəl!

***

Yarın cəfası cümlə vəfadır, cəfa degil,
Yarım cəfa qılır deyən əhli-vəfa degil.

Mə'şuqu hər nə qılsa rəvadır mühibbinə,
İlla fəraq oduna yaxmaq rəva degil.

Hər kimsənin ki, qibləsi, ey can, sən olmadın,
İrağə düşdü Kə'badən, əhli-səfa degil.

Eşqin əgərçi adını aqıl bəla qomuş,
Nə'mülbəladır əhlinə, bə'sülbəla degil.

Qanı cahanda, ey könlü, ol vəhdət əhli kim,
Yüz min bəlavü möhnət ilə mübtəla degil.

Səbrin şərabı gərçi müfərrihdir, ey həkim,
Aşiqlərin davası bu acı dəva degil.

Ey sevmə əhli-hüsnü camalı, deyən mana,
Görməz gözün bu gözü əcəb, gər ə'ma degil.

Surətdə adam oğlunu mə'nidə div olan
Oldur ki, həqqi tanımamış, aşına degil.

Surətdə gərçi banzişi çoxdur Nəsiminin,
Mə'nidə adı hər həcərin kimiyə degil.

***

Üzünü məndən nihan etmək dilərsən, etməgil!
Gözlərim yaşın rəvan etmək dilərsən, etməgil!

Bərgi-nəsrin üzrə mişkin zülfünü sən dağdıb,
Aşiqi bixaniman etmək dilərsən, etməgil!

Qaşların qövsündə müjganın xədəngin gizləyib,
Ey gözü məstanə, qan etmək dilərsən, etməgil!

Canımı vəslin şərabından ayırdın, ey gözüm,
Eynimi gövhərfaşan etmək dilərsən, etməgil!

Qoymuşam eşqində mən kövünü məkanın varını,
Can nədir kim, qəsd-i-can etmək dilərsən, etməgil!

Bürqəi üzündən açarsan məgər naməhrəmə,
Gizli əsrən ayan etmək dilərsən, etməgil!

Yandırsan könlümü eşqində, mə'lum oldu kim,
Anı risvayi-cahan etmək dilərsən, etməgil!

Doğruyam eşqində oxtək, kirpigin tanıqdurur,
Qəddimi neyçün kaman etmək dilərsən, etməgil!

Çünki eşqin məskənidir könlümün viraənisi,
Həsərətə anı məkan etmək dilərsən, etməgil!

Çün yaqin bildi Nəsimi ağzının var olduğunu,
Ol yaqini sən güman etmək dilərsən, etməgil!

***

Zülfünü ənberfaşan etmək dilərsən, etməgil!
Qarət-din, qəsd-i-can etmək dilərsən, etməgil!

Bürqəi tərhləymişsən, ey qəmər, üzündən uş,
Fitneyi-axırzaman etmək dilərsən, etməgil!

Xəttü xalın "Məntiqüt-teyri" dir əhli-vəhdətin,
Quş dilin sən tərcüman etmək dilərsən, etməgil!

Çün ənləhqədən götürdü surətin mahı niqab,
Sən həqqi neçün nihan etmək dilərsən, etməgil!

Surətin gənci-xəfidir, göstərsən güzgüdə,
Aləmi eyni-əyan etmək dilərsən, etməgil!

Qəməzədən misri qılinc vermişsən əsrük türkə kim,
Qanbəhasız necə qan etmək dilərsən, etməgil!

Kirpigidən canşikar oxları düzmüşsən, məgər
Qaşların yayın kəman etmək dilərsən, etməgil!

Badə vermişsən pərişan zülfünü sən dağıdıb,
Canları bixaniman etmək dilərsən, etməgil!

Latahərrük ayətü gəldi bəyanın şə'ninə,
Ol bəyanı sən bəyan etmək dilərsən, etməgil!

Ey Nəsimi, həqdən istərsən götürmək pərdəyi,
Büt-pərəsti bigüman etmək dilərsən, etməgil!

***

Firqət içində yanuram, dərdimə eylə çarə gəl,
Yaralı oldu, üstə gör, bağrım içində yara gəl.

Səbrimi qarət eylədi, qapdı qərarımı qəmin,
Necə cəfayı gör qəmin qıldı bu biqərəra gəl.

Qəmədən əgərçi firqətin min çəri çəkdi üstümə,
Sən mana bəssən, ey sənəm, qorxmavü yeksüvarə gəl.

Düşdüyüm ayru səndən uş yanar od oldu canuma,
Ey gözümlün çıraqı, sən yaxma məni bu nara gəl.

Zülfü rüxün vüsalına susamış, ey qəmər, gözüml,
Ey qəmərin qatında yüz ay ilə gün, sitarə gəl.

Möhnat içində qərqəyəm firqətinə ulaşalı,
Çək, sənəmə, bu vətədən zovrəqimi kənarə gəl.

Məndən ayırma vəslini necə ki, şad olur ədu,
Yürəgini ədulərin yaralı eylə, yarə gəl.

Düşmüşəm ahü naləyə səndən olalı ayrı mən,
Görmə rəva bu halımı, qoyma bu rəsmü karə gəl.

Müntəzir oldu vəslinə həsrətü dərdi çox köntül,
Xoş degil, anı yandırb və'dəvü intizarə gəl.

Canım içində gözlərem mehrini ol saçın kimi,
Şövuq-rüxündən, ey pəri, pərdəsi oldu parə gəl.

Canü təri Nəsiminin sənəndən özgə yox,
Var isə səndən özgə gər, can ilə təndə arə gəl.

***

Nigarım, dilbərım, yarım, ənisim, munisim, canım,
Rəfiqim, həmdəmim, ömrüm, rəvanım, dərdə dərmanım.

Şəhim, mahım, dilaramım, həyatım, dirligim, ruhım,
Pənahım, məqsədım, meylim, muradım, sərvərim, xanım.

Qəmərcöhram, pəriruyım, zərifim, şuxumü şəngim,
Səmənbuyım, güləndamım, səhisərvı-gülüstənam.

Lətifim, nazikim, xubim, həbibim, türfə məzəbubim,
Hicazım, Kə'bəvü Turim, behiştim, hurü rizvanım.

Gülüm, reyhanım, açarım, əbirim, ənbərim, udum,
Dürüm, mirvaridim, kanım, əqiqim, lə'tü mərcərim.

Diləfuzum, vəfadarım, cigərsuzum, cəfakarım,
Xudavəndim, cahandarım, əmirim, şahü sultanım.

Çırağım, şəm'imü nurim, ziyamü yıldızım, şəmsim,
Həzarım, bülbülüm, kəbkim, Nəsimiyi-xoşəlhanım!

***

Həbibim, izzətim, canım, cahanım,
Rəfiqim, munisim, arami-canım.

Sənubərqədli dildarım, təbibim,
Yetir didarına ruhi-rəvanım.

Ki, can quşu uçar bir gün qəfəsdən,
Qalır firqət içində mehri-canım.

Fəraqın dərdi çoxdur, deyə bilmən,
Əgər dərsəm qalır heyran cavanım.

Qatımdan getməz oldu nari-hicran,
Çəkə bilməm, nedim arami-canım?

Xumari-mehriniz göydürdü canı,
Yetir şərbət vüsalından nəhanım.

Nəsimi çəkdı qəm anəstünarən,
Odu issi nə qılsın natəvanım?

***

Səndən iraq, ey sənəm, şamü səhər yanaram,
Vəslini arzularam, daxi betər yanaram.

Eşq ilə şövqün odu canıma kar eylədi,
Gör necə tabından, ey şəmsü qəmər, yanaram.

Məndən iraq olduğun bağrımı qan eylədi,
Oldu gözümədən rəvan xuni-cigər, yanaram.

Şəm'i-rüxün surəti qarşıma gəlmişdürür,
Şə'səəsindən mana şö'lə düşər, yanaram.

Səbr ilə aramımı qapdı əlimdən qəmin,
Badi-həvadan degil, qəmdən əgər yanaram.

Çıxdı içimdən tütün, çərxi boyadı bütün,
Gör ki, nə ataşdayəm, gör nə qədar yanaram.

Yandıgımız yar üçün, gizli degil, mən dəxi
Hər nə qədar kim, anın könlü dilər, yanaram.

Müddəi yanar demiş qəmdə, Nəsimi üçün,
Qəmdə yanan yarı yar çünki sevər, yanaram.

***

Canıma düşdü firqətin, gör ki, nə nar içindəyəm,
Güldən iraq gül kimi möhnəti-xar içindəyəm.

Canımı vüsləti-ləbin hicrə mübəddəl eylədi,
Gör nə meyü piyalədən rənci-xumar içindəyəm.

Zülfü rüxün şümarını şamü səhərdə sayaram,
Kim bilir ol şümarı kim, mən nə şümar içindəyəm?

Lə'lü əqiqü inciylə saçaram altun üstünə,
Gör ki, gözümdən uş necə bəzlü nisar içindəyəm.

Ey qamu xubların şahı, lütfü inayət eyləgil,
Dut əlimi ki, düşmüşəm əqrəbü mar içindəyəm.

Zülfü rüxün hədisini necə unudam, ey pəri,
Çün dünü gün arınla mən leylü nəhar içindəyəm.

Canımı ənbərin saçın seyd edəli kəməndinə,
Rumü Xətayi dutmuşam, Çinü Tatar içindəyəm.

Nəqşi-nigarını üzün məndə müsəvvər eylədi,
Mən bu nigari-nəqş ilə nəqşü nigar içindəyəm.

Fəzli-ilahə canını eylə fəda, Nəsimi, sən
Olma mətul, ayıtma kim, bəndü hasar içindəyəm.

***

Gərçi fəraqə düşmüşəm, eyni-vüsal içindəyəm,
Gəl nəzər eylə halıma gör ki, nə hal içindəyəm.

Vəsli-rüxün zülalına susadım, üstə yanırım,
Gözümə baxtı gör necə abi-zülal içindəyəm.

Nəqşi-xəyalı-surətini sənə ki, məndən ayındır,
Çün bu xəyalü nəqş ilə nəqşü xəyal içindəyəm.

Xürrəm edər ümid ilə vəsli-rüxün məni, vəli
Vəsli irişincə canıma, hüznü məlal içindəyəm.

Zülf ilə qaşü kirpigin əbcədi-cimü dal imiş,
Mən bu hüruf şəklilə cüm ilə dal içindəyəm.

Talevü bəxt yıldızım kövkəbi-nəhsə uğradı,
Ey şərafim, səadətım, gəl ki, vəbal içindəyəm.

Vəslinə irmək istərəm gərçi ki, eyniyəm anın,
Məndən anı kim ayıra, fikri-məhal içindəyəm.

Sən mənim olduğun, şəha, düşməyə zahir olmamış,
Münkir ilə bu mə'nidən qıyl ilə qal içindəyəm.

Surətü qaşü alınə verdi Nəsimi könlünü,
Mən bu səbəbdən, ey günəş, bədrü hilal içindəyəm.

* * *

Bir cəfakəş aşiqəm, ey yar, səndən dönməzəm,
Xəncər ilə yürəgimi yar, səndən dönməzəm.

Ey sənəm, eşqin yolunda qamətintək doğruyam,
Çəksələr Mənsurləyin bər-dar, səndən dönməzəm.

Müşəfi-hüsnün haqiçün, ey dilaramım mənəm,
Anca kim, bu təndə canım var, səndən dönməzəm.

Gər Zəkəriyətk məni başdan ayağa yaralar,
Başıma ərre qoya nəccar, səndən dönməzəm.

Leyliyi-şeyda idim seydinə düşdüm, ey nigar,
Yanaram Məcnun kimi mən zar, səndən dönməzəm.

Rindi-rüsvayəm, başımda vardır sevdai-eşq,
Namü nənği qoymuşam, həm ar, səndən dönməzəm.

Hüsnünə mən aşiqəm, ey dilbər, əgər sən mana
Qılasan min göz cəfa, dildar, səndən dönməzəm.

Kə'bədə istər idim, büt-xanədə buldum səni,
Bağladım uş belimə zürnar, səndən dönməzəm.

Möhnətindən, ey pəri, haşa ki, mən üz döndərəm,
Yanaram pərvanətək bər-nar, səndən dönməzəm.

Hər rəqibin gündə min göz tə'nəsin nuş eylərəm,
Mən Nəsimi, sən pəri, zinhar səndən dönməzəm.

* * *

Ta üzün gördüm, nigara, qəmdən azad olmuşam,
Qulluğunda padişahım, hüsnünə şad olmuşam.

Gəlmişəm didanna ta canımı qurban edəm,
Ey dodağı, cani-Şirin, gör nə Fərhad olmuşam.

Ta camalın müşəfindən oxuram səb'ül-məsan,
Səb'əxanam, hafizəm, təfsirdə ustad olmuşam.

Laməkarın eyni-mə'murundan oldun, ey həbib,
Laməkan əsasına gör kim, nə bünyad olmuşam.

Qamətindən ta iraq etdi məni dövr-i-fələk,
Həsretindən mən qulami-sərvi-azad olmuşam.

Çün səni gördü Nəsimi der bəavazi-bülənd:
Eşq ilə mən aşınayəm, əql ilə yad olmuşam.

***

Mişkin saçın hər tərəsin iki cahana verməzəm,
Lə'lin vüsəlin bir nəfəs min dadlu cana verməzəm.

Şəhla gözün sevdaları əhdü əmanətdir mana,
Nur-əl-yəqinin sirrini olmaz gümana verməzəm.

Aydır mana, ver, müddəi, yarı bu gün yarın günə,
Bir saat anın vəslini dəhrü zamana verməzəm.

Zülfündə can qıldı vətən, hübbülvətən şərti ilə,
Mən məskənül-ərvahımı kövnu məkana verməzəm.

Nazü nəimi dünyanın bilxatimə gər sud isə,
Küllü ziyandır aşıqə, sudu ziyana verməzəm.

Oldu kəlamından yaqın, k'anun dəhanı var imiş,
Eynəl-yəqinin rə'yətin qeybü gümana verməzəm.

Ey bənzədən qəddin arın sərvü çinarü ə'r'ərə,
Mən sidrəvü tuba adın hər birəvana verməzəm!

Ey inciyi mədh eyləyən, yaqutunu cəvhər bilən,
Mən bulduğum dürdanəyi yüz bəhrü kana verməzəm!

Eşqi-məcəzi salikə zərqu riyadən yegdürür,
Həqq bil bunu kim, kimsəyi sudu ziyana verməzəm.

Yarın dodağı vəsfini, ey zahid, əbsəm, sorma kim,
Nitqin Məsihü Məryəmin hər bizəbana verməzəm.

Çünki Məsihanın dəmi nitqi-Nəsimidir bu gün,
Anı bahasız sanma kim, can rayigana verməzəm.

***

Ta kim, üzünü görmüşəm, hüsnündə heyran olmuşam,
Düşdüm saçın sevdasına, gör nə pərişan olmuşam.

Gəl gör məni batində kim, nə gizli gəncəm fanisiz,
Zahirdə gör bu surəti, aləmdə viran olmuşam.

Lə'lin Məsiha m'ö'cüzün aləmdə əhya eylədi,
Uş mən vüsəlimdən anın sər-tə-qədəm can olmuşam.

Həqqin kəlamı məndədir, sanma məni həqdən irəq,
Çünki könüldür ərşi-həqq, bəs ərşi-rəhman olmuşam.

Anəstünarın sirrinə Musa kimi irsəm deyən,
Gəlsin məni görsün ki, uş aləmdə dastan olmuşam.

Gənci-nihanın siriyyə, həm küntə kənzin məzhəri,
Həm cəvhərəm, həm cəvhəri, həm cəvhərə kan olmuşam.

Üştə Nəsimiyəm bu gün kəndi vücudum şəhrinə,
Fəth eylədim həqdən bu gün, xaqanü sultan olmuşam.

Adım Nəsimidir, bu gün oldum kəlamı-natiq uş,
Həm ayinə, həm nuri-həqq, həm Fəzli-yəzdan olmuşam.

***

Hüsnün taala şanəhü sün'ində heyran olmuşam,
Şirin ləbini yad edib, sər ta qədəm can olmuşam.

Badi-səbadan sünbülün kim, ayə düşmüş sayəsi,
Aşufta gördüm, ey sənəm, andan pərişan olmuşam.

Abi-həyatın zövqünü mən ta ki sordum ləblərin,
İçirmiş ol meydan mana, mən abi-həyvan olmuşam.

Simin alın dastan ilə ta könlümü seyd eylədi,
Hər dilə düşmüşdür adım, aləmdə dastan olmuşam.

Çün əhsəni-təqvim idi, əqlim mana insan dedi,
Ol canların məhbubu gör, bil kim, nə insan olmuşam.

Kə'bə üzündür canıma, eşq ilə məscudam ana,
Ey zülfü kafir, gör necə gerçək müsəlman olmuşam.

Bəndə Nəsimi görəli nuri-xuda üzündə mən
İndi şahadət əhliyəm, çün əhli-iman olmuşam.

***

Allahü əkbər, ey sənəm, hüsnündə heyran olmuşam,
Qövsi-qüzehdır qaşların, yayına qurban olmuşam.

Üzündür ol cənnət gültü, boyun həqiqət sərvidir,
Eşqində mən bülbül kimi aləmdə dastan olmuşam.

Kövnü məkandan keçmişəm, mə'ni şərabın içmişəm,
Canana, üzün görmüşəm, başdan ayaq can olmuşam.

Də'vi mənəm, qazi mənəm, münkir mənəm, razi mənəm,
Dağı mənəm, yazı mənəm, mən külli-dövrən olmuşam.

Sufi mənəm, safi mənəm, kafi mənəm, şafi mənəm,
Ərni mənəm, heyran mənəm, dərd ilə dərman olmuşam.

Zahid mənəm, abid mənəm, asi mənəm, fasiq mənəm,
Mö'min mənəm, kafir mənəm, mən külli-insan olmuşam.

Uçmaq ilə rizvan mənəm, damu ilə niran mənəm,
Dana ilə nadan mənəm, həm inü həm an olmuşam.

Gəh çıxmışam İsa kimi, çərx üstünə oturmuşam,
Gəh varmışam Yusif kimi, Məsirdə sultan olmuşam.

Sərrafi-bəhri-qüdrətəm, yaquti-kani-vəhdətəm,
Şimdi Nəsimiyəm, bu gün xak ilə yeksan olmuşam.

***

Gəl, ey dilbər ki, müştəqəm, səni görmək dilər könlüm,
Qəmindən düşdü zar, istər vüsalından şəkər könlüm.

Qara qaşın hilalını gözümdən ta bəid etdin,
Dutuşdum narə eşqindən, yanar, zari qılar könlüm.

Səqahüm rəbbühüm galdı dodağından xəbər cana,
Susamışdır, yenə istər ləbindən çeşmələr könlüm.

Cahanda can ilə könlüm vüsalın ixtiyar etmiş,
Zəhi görmüş həqqi canım, zəhi sahibnəzər könlüm!

Nə gövhərsən, aya can kim, cahanın bəhrü yanında
Mükərrəm qədrü qiymətli səni bildi gühər könlüm.

Qəmin narından, ey dilbər, könlü qaynar, içim yanar,
Bu rəncü möhnəti gör kim, qəm ucundan çəkər könlüm.

Səbir qılmaq dəvadır der mühübbün dərdinə naseh,
Vəli naseh dəvasından olur hərdəm bətər könlüm.

Gəl, ey lütfü nəhayətsiz, məni vəslindən ayırma
Ki, şol ömrüm ki, vəslinlə keçər, ömrə sayər könlüm.

Vüsalından məni ayru, kərəm qıl, qılma, lütf eylə
Ki, vəslinlə müdam olmaq dilər şamü səhər könlüm.

Gəl ara könlümün için, gör, ey can kim, fəraqından,
Nə acı qüssələr yudar, nə ağular içər könlüm.

İki aləm mana sənsiz görək-məz, olmasın hargiz,
Cahanın hasili sənsən, anı sənsiz nədər könlüm?

Saçın zəncirini məndən fələk çün çəkdi, ayırdı,
Tənim şəhrində sevdadan dəli olmuş, gəzər könlüm.

Xəyalı sevdigim yarın gözümdən gərçi ayrılmaz,
Camalın pərdəsiz görmək dilər açıqbəsər könlüm.

Əzəldə surəti-rəhman üzün şə'nində gördüm çün,
İlahi surətin daim bu mə'nidən sevər könlüm.

Nəsimi yarını verməz cahanın varına, andan
Keç, ey də'vaçı nadan kim, degildir ol qədər könlüm.

***

Ey nuri-dilü didə, didarına müştəqəm,
Vey yari-pəsəndidə, didarına müştəqəm.

Ey mahi-pəripeykər, vey huri-mələkmənzər,
Vey la'li-ləbi şakkər, didarına müştəqəm.

Ey rəhməti-ilahi, sənsən yerü gög mahı,
Vey qamı xubun şahı, didarına müştəqəm.

Ey şəmsü qəmər üzülü, şirin dodağın duzlu,
Vey şəhdü şəkər sözlü, didarına müştəqəm.

Ey cümlə cahan canı, aşıqlərin imanı,
Vey simü gühər kanı, didarına müştəqəm.

Ey sahibi-təxtü tac, canlar canına möhtac,
Vey görklü üzün me'rac, didarına müştəqəm.

Ey nuri-səməvati, vey məzhəri-ayati,
Vey canı cahan zati, didarına müştəqəm.

Ey eşqi-dürəşanım, vey bülbüli-bustanım,
Vey nərgisi məstanım, didarına müştəqəm.

Ey buyı-baharistan, vey huri-nigaristan,
Vey dilbəri-sərməstan, didarına müştəqəm.

Ey dərdimə sən dərman, tən gövdəvü eşqin canı,
Vey tazə güli-xəndan, didarına müştəqəm.

Ey çeşmey-i-heyvanım, sənsiz nədəram, canım,
Vey şahimü sultanım, didarına müştəqəm.

Ey dilbəri-pünhani, sənsiz nədəram canı,
Vey Yusifi-Kən'ani, didarına müştəqəm.

Ey hüsnü bidayətsiz, vey lütfü nahayətsiz,
Vallah ki, bəğayətsiz, didarına müştəqəm.

Ey dilbəri-dildarım, sənsən əbədi yarım,
Vey yarı-vəfadarım, didarına müştəqəm.

Ey çeşməyi-heyvanım, sənsiz olmaz canım,
Vey bəhri-gühər kanım, didarına müştəqəm.

Ey dilbəri-simintən, sən canü Nəsimi tən,
Vey sərvü gülü gülşən, didarına müştəqəm.

***

Üzündə surəti-rəhmanı gördüm,
Qaşında qafu vəl-Qur'anı gördüm.

Oxudum dərsi-hüsün ayətini,
Yeddi müşəf kimi Fırqanı gördüm.

Məhəmməd ümmətindən sən doğalı,
Səni gözəllərin sultanı gördüm.

Bizim məqsudumuz didarımızdır,
Oxudum dəftəri-divanı gördüm.

Məmat olmaz könül darül-fənada,
Ləbintək çeşməyi-heyvanı gördüm.

Züleyxatək bu gün dərdə giriftar,
Həzaran Yusifi-Kən'anı gördüm.

Nəsimitək bu gün hər kim verər can,
Yəqindir, gər desə cananı gördüm.

***

Mişkin saçın səvadına mişki-Xəta derəm,
Mişki-Xəta nə nəsnədir, anı xəta derəm.

Ol həqqi tanıyan ki, üzün Kə'bədir demiş,
Mə'nədə hacı oldurur, əhli-səfa derəm.

Eşqin bələdurur deyənə e'tiqad ilə
Həqdən həmişə başına gəlsin bəla derəm.

Sənsiz mühibbi-sadiqə nazü nəimi-xüld,
Dərdü əzabü möhnəti rəncü əna derəm.

Cəmi-cahannüma dedilər üzünə, vəli
Həqdən mən anı ayineyi-həq'nüma derəm.

Yoxdur vəfası zərrəcə könlümdə dünyanın,
Ol bivəfaya anın üçün bivəfa derəm.

Könlün mənə nə dürlü cəfa kim, dilərsə qıl,
Səndən gələnlə cəfaya xaçan mən cəfa derəm.

Dərdin dəvasın etməgil, ey münkir, əbsəm ol,
Şol mə'nidən ki, dərdinə yoxdur dəva derəm.

Ey rənci-eşqə düşmə deyən, doğru aşiqə,
Ol rəncə düşməsin ki, ana mən şafa derəm?

Ol ömrü ki, vüsəlin ilə keçmədi müdam,
Keçmiş həvavü hərzəyə, badü həva derəm.

Hər kim irişdi həqqə Nəsimi kimi yəqin
Anı cahanda mən yar ilə aşına derəm.

***

Dilbərə, mən səndən ayru ömrü canı neylərəm?
Tacı təxtü mülkü malü xanimarı neylərəm?

İstərəm vəsli-caməlin ta qılma dərdə dəva,
Mən sənin bimarınam, üzgə dəvanı neylərəm?

Ey müsəlmanlar, bilin kim, yar ilə xoşdur cahən,
Çünki yarıdan ayru düşdüm, bu caharı neylərəm?

Çox dualar qılmuşam mən xalığın dərğahına,
Çün muradım hasil olmaz, mən duanı neylərəm?

Dilbər aydır, ey Nəsimi, sabir ol, qılma fəğan,
Mən bu gün səbr eylesəm, danla fəğanı neylərəm?

***

Mənim rəhbərimü deyrim, səlibim, dirim, imarum,
Həbibim, rəhətım, ruhım, rəfiqim, munisim, carım.

Nurumsan, zülmətım, narım, şəbimsən, rövşənım, şəm'im,
Münəvvər nurumü hurim, nəimü xüldü rizvanım.

Təbibim, şərbətım, dürdüm, nabatım, şəkkərim, qəndim,
Əlacım, mərhəməim, çarəm, Calunis ilə Loğmanım.

Bənbövsəm, sünbülüm, vərdim, rəyahin, zanbağım, lələm,
Əbirim, ənberim, udum, gülüm, qönçəm, gülüstanım.

Kitabım, müşəftim, dərsim, hədisim, əbcədim, lövhüm,
Salatım, taətim, zöhdüm, savabım, həccü ərkanım.

Rənimü gorumü cismim, dü eynim, fikrimü əqlim,
Amarım, adətim, fitnəm, təbiət ünsürü qarım.

Nəsimi çün səni buldu, kəsildi cümlə varından,
Hamudan sevgilim sənən, mənim sərv-i-xuramanım.

***

Ey gülüm, ey sünbülüm, ey susənım, vey ənberim,
Ey mənım nüqlüm, meyim, həbbim, nabatım, şəkkərim.

Ey həbibim, ey təbibim, ey bütüm, ey həmdəməim,
Ey rəfiqim, ey şəfiqim, ey ənisim, dilbərim.

Ey baharım, ey nigarım, ey şikarım, şahidim,
Ey hərifim, ey zərifim, ey şərifim, sərvərim.

Ey gülüstanım, gülüm, sərv-i-güləndamım mənım,
Səğərım, şəm'im, şəbistanım, mələyikmənzərim.

Ey riyahin rəhətım, ruhi-rəvarım, lütf ilə,
Sərfərazım, sərkəşim, şuxü səadəət əxtərim.

Ey mənım xurşidü mahım, ey çırağım, fanusım,
Şux çeşmim, lütfi-şahım, ey mübarək peykərim.

Eşqin aldı əqlü huşum, könlümü yəğmaladı,
Söylə axər, ey Nəsimi, canı-dildən çəkərim.

***

Üzündür məqsədım, qıbləm, ləbindir abi-heyvanım,
Əya, sərvı-sərəfrazım, fəda olsun sana canım.

Ki, sənsən dərdimə dərman, üzün Fırqan, xətin reyhan,
Fəda olsun sana min can ki, sənsən şahı sultanım!

Ənisim, rəhbərim, yarım, gülər üzlü güləndamım,
Əbirim, ənbərü mişkım, boyu sərvı-xuramanım.

Əzizim, sərvərim, ömrüm, hədisim, təfsirim, elmim,
Çü la'lü yaqutum, dürrüm, şikanım, gövhərim, kanım.

Kəlamım, zikri-Qur'anım, kitabım, fikri-tövhidim,
Namazım, razımü səcdəm, bəküllü cümlə arkanım.

Fazilim, kamilim, meylim, muradım, məqsədım, könlüm,
Cavabım, məsələm, sözüm, dilimdə cümlə dəstanım.

Həyatım, rahatım, məhrim, nıcatım, ülfətim, zatım,
Təbibim, şərbətim, Xızrım, vücudum, sıhətətim, canım.

Əzəldəndir mənim dərdim, sözü gerçək, qəmər bədrim,
Mühəbbim, sevdiiyim, məhrim, siyah zülfü pərişanım.

Təriqim, gəncimü malım, Nəsimim, aşıqım, eşqim,
Həbibim, vey əzizim, ey əzəldə kamil insanım.

***

Könlümün viranesində gənci-pünhan bulmuşam,
Olmuşam şol maha qurban, yüz dilü can bulmuşam.

Eşq dərdindən qaçan könlüm usana, çünki mən
Dilbərın dərdində hər dəm bunca dərman bulmuşam.

Küfr əgər iman deyilsə, pəs niçün düşmüş ki, mən
Küfri-zülfün həlqəsində nuri-iman bulmuşam?

Xızr əgər zülmata vardı, istədi abi-həyat,
Mən dodağın çəsməsində abi-heyvan bulmuşam.

Dişlərin əksi, nigara, könlümə nəqş olalı,
Gözlərim bəhrində hər dəm dürrü mərcan bulmuşam.

Rövzeyi-rizvana də'vət qılma, ey zahid, məni,
Çün mən ol dargahdan səhni-gülüstan bulmuşam.

Ey Nəsimi, canımı şol qaşa qurban eylədim,
Gör nə gögçək şol hilali-yayə qurban bulmuşam.

***

Üzün günündən, ey qəmər, ənvərə düşmüşəm,
Anastınarən olmuşam, ol nara düşmüşəm.

Darüs-salami-hüsnünə, ey cənnətin gülü,
Düşdüm əzəldə, gör ki, nə güzərə düşmüşəm.

Düşdüm xəyalı-zülfünə, ey müttəqi, məni
Təsbihə də'vət etmə ki, zünnərə düşmüşəm.

Fikrimdədir xəyalı gözünlə ləbin müdäm,
Yarab, nə rəsmə xəmrəvü xummara düşmüşəm?

Canü caharı vəslü camalın bahasına
Verdim əzəldə, gör ki, nə bazara düşmüşəm.

Şeytandır ol ki, surətinə qılmadı sücud,
Şeytana münkir olmuşam, inkara düşmüşəm.

Ey vəhdətin meyindən uşalan xumarına,
Məsti-ələstə sor ki, nə meyxərə düşmüşəm.

Faş eylədim cahanda ənləhəq rümuzunu,
Doğru xəbərdir, anın üçün dara düşmüşəm.

Kən'ani Yusifin ləbi-şirini buldum uş,
Fikr eylə kim, nə tünqi-şəkərbərə düşmüşəm.

Eşqin qədimü zülfü rüxün daimüləbəd,
Ya rabb, nə incə işü uzun kara düşmüşəm.

Ey sübhəmə yeli, nə ögərsən tatarını,
Mişkin saçında gör ki, nə tatar düşmüşəm.

Hüsnün hürufunu mana verdi səbəq rüxün,
Dərsim bu əbcəd olduvü təkrara düşmüşəm.

Gördü Nəsimi mə'suqunun üzünü bu gün,
Həqqi bilən bilir ki, nə dildara düşmüşəm.

***

Ey həbibim, dilbərim, vey sevgili yarım mənim,
Vey dilaramım, nigarım, bəxti-bidarım mənim.

Ey güləndamım, gülüm, vey bülbülüm gülsar ilən,
İşrətim, eyşim, tərəbim, türfə ayyarım mənim.

Rahətim, ruhum, rəvanım, can içində sənmişən,
Qüvvətim, püştüm, panahım, sirrü asarım mənim.

Yusifim, Misrim, Əzizim, dövlətim, başım tacı,
Şəkkərtü qəndü nabatım, türkü tatarım mənim.

Səbrim, aramım, qərarım, qiymətim, qədrim bilən
Fikrim, əndişəm, xəyalım, varlığım, varım mənim.

Nazikim, xubum, lətifim, məhrəbarım, tazə gül,
Munisim, canım, rəfiqim, şol vəfadarım mənim.

Sərvərim, şahım, əminimsən, humayun kölgəlim,
Həm yenə səndən düzülmiş uşbu bazarım mənim.

Cənnətim, hurim, nəimim, kövsəri-mai müin,
Görk içində gündən ayrı hüsnü dildarım mənim.

Kə'bəmü qibləm, sücudum qaşların məhrəbıdır
Üzümü döndərməzəm gər, asalar, darım mənim.

Seyyidin razı niyəzi, məhrəmi sənşən bu gün,
Həm sana gəlmiş əzəldən sidqü iqrarım mənim.

***

Canımı yandırdı şövqün, ey nigarım, qandasən?
Gözlərim nuru, iki ələmdə varım, qandasən?

Bağrımı qan eylədi acı fəraqın, gəl iriş,
Ey ləbi vüslət şərabi-xoşgüvarım, qandasən?

Firqətin xarı məni gör kim, nə məcruh eylədi,
Ey gözü nargis, həbbi-gülüzarım, qandasən?

Səbrimi yağmaladı şövqün, qərarım qalmadı,
Ey mənim aramım, ey səbrü qərarım, qandasən?

Eylədi eşqin məni qalxan mələmət tirinə,
Ey gözü, qaşı yeləklili şəhriyarım, qandasən?

Ta üzün şəm'indən iraq düşmüşəm, pərvanətək
Yanaram leyli nəhar, ey nuru nanım, qandasən?

Səndən ayrı könlümün yoxdur vəfəli yarı dust,
Ey cəfasız hüsn-kamil, yarığarım, qandasən?

Dəldi hicranın oxu eşqində yanan bağrımı,
Suratı mə'nidə, ey çapüksüvarım, qandasən?

Zülfünə vermiş əmanət həqq əzəldə sirrini,
Ey əmanətdar, əmini-kirdigarım, qandasən?

Qatı müştəq olmuşam zülfü üzərin buyinə,
Ey üzü gülşən, saçı mişki-tatarım, qandasən?

Badilən göndər saçın buyın mana hər sübhəmə,
Ta ki yandım, keçdi həddən intizarım, qandasən?

Aşiqin cənnati-ədni şol camalın vəsildir,
Ey şərabi-kövsərim, getməz xumarım, qandasən?

Yar üçün hər guşədə min div olur düşməni mana,
Ey səvadi-ə'zəmi möhkəm həsarım, qandasən?

Çün Nəsimidir bu gün əyyami-eşqin xosrovu,
Ey şəkərləb, yarı-şirinruzigarım, qandasən?

***

Yandırdı şövqün canımı, ey dərde dərman, qandasən?
Carımda can sənə, vəli, istər səni can, qandasən?

Vəslin şərabından məni saldı xumarın rəncinə,
Yandı hərərətdən içim, ey abi-heyvan, qandasən?

Ey lütfi-hüsnün kişvəri, yandım, irişdir vəslinə,
Çün səndən artıq kimsədə yoxdur bu ehsan, qandasən?

Qapdı əlimdən zülfünü cövrü cəfası çox fələk,
Aşıftayam, Məcnun kimi zarü pərişan, qandasən?

Rə'na boyun şövqündən uş həsrətdə yanar gözlərim,
Qan ağlaşlır sənsizin sərv-i-xuraman, qandasən?

Ey qönçə ağzılı, məni yandırdı hicrin tikəni,
Gəlgil ki, səniz qönçətək doldu içim qan, qandasən?

Eynimdə sənə sərvəni, könlüm dilər görmək səni,
Ey hurieyn Rizvan ilə hüsnündə heyran, qandasən?

Cövrü-cəfası çox fələk tufan gətirdi başıma,
Andan məni qurtarmağa, ey Fəzli-rəhman, qandasən?

Mişkin saçın zəncirinə verdi Nəsimi könlünü,
Ayrux nə hacətdir ana zəncirü zindan, qandasən?

***

Hilalə döndü qəmər qaşların hilalından,
Boyandı qana qızılgül yanağın alından.

Çalab səni necə şirin dodaqlı yaratmış
Ki, səlsəbil utanır ləblərin zülalından.

Ayın hilalı əgərçi günəşdən alır nur,
Bü ayı gör ki, günəş nur alır hilalından.

Qara bənin nə acəb türfə hala düşmüşdür,
Bu halı bilməyənin hiç sorma halından.

Təvildir saçının qissəşivü sirri daqiq,
Əgər inanmaz isən sor bu nükte xalından.

Nə hüsn olur bu, nə surət, əleykə eyntülah
Ki, məst olur görəcək aql anın kamalından.

Cəfada yana-yana gör ki, mən nələr çəkirim,
Bu eyni fitnəli yarın cəfalı dalından.

Cəfaları nə qədər acı isə, yeyrəkdir
Anın acısı rəqibin yağılə balından.

Çalab Nəsimiyə çün askik eyləməz bir şal,
Nə ətləsindən umar kimsənin, nə şalından.

***

Ey üzün cənnəti-ədnin, vey boyun tubi-rəvan,
Fədxəluha xalidun ondan bilindi cavidan.

Zahir oldu surətindən mə'niyi-ümmül-kitab,
Andan izhar oldu həqdən bunca ayatü bəyan.

Qaf vəl-Qur'an yanağından bilindi gör bu gün,
Yeddi xəət, səb'ülməsanı oldu üzündən nişan.

Surətindən zahir oldu mə'niyi-zatül-əhad,
Əlləməl-əsmavü təhadır üzün nuri-düxan.

Həqq-təala çün təcəlli eylədi Tur üstünə,
Musiyi-İmran dəlilidir, yəqin, hüsnün nişan.

Səəti-leyli nəharın gör, bəyan həqqindədir,
Bildim aru həqq bilir, sənsən, yəqin, canü cahan.

Cümlə əşya zövc imiş həqdən çü yekta layəmut,
İstiva ərş üstünə zahir sirat oldu ayan.

Zahir oldu surətin həqq uş kəlamüllahu gör,
Ta bəyani-nəhnü vəqrəb biləsən, ey zində can.

Natiq oldu cümlə əşya Fəzli-həqdən aşkar,
Rəbbəna, ətnəm ləna nurən təali filcinan.

Çün Nəsimi zülfü xalından oxur ümmül-kitab,
Kaşi-i-əsrar olubdur ol zi Fəzli-müstəan.

***

Qibleyi-iman göründü sən büti-əyyarədən,
Afərin olsun, sənə nə xoş yaratmış yaradən?

Qanğı bürcün yıldızsan, ey mələk, bilsəm səni,
Mənzilin rəf' oldu yüz min kövkəbi-səyyarədən.

Başına çıxdı xumarı layəzali xəmrin uş,
Vahdətın peymanəsin çün içmişəm xümmarədən.

Çün bəyaz ilə savadın vahid oldu illəti,
Laşərik olmaq dilərsən, keç bu ağü qarədən.

Ya rəbb, ol qəmzən oxun min yerdən artıq yemişəm,
Aşiq oldur ki, qayıtmaya yedigi yaradən.

Yanağın şəm'inə hüsnü Yusifin pərvanədir,
Çox könüllər yağmalandı sən üzü mehparədən.

İşvəsindən fitnələr xətm oldu şahlə gözlərin,
Kimsənə hərfin oxumaz ayrıq ol məkkarədən.

Şəm'inə çün yanmadı pərvanətək zahid sənin,
Qoy anı, bağı qatdır çünki səngi-xarədən.

Sufiyi-pəşminəpüşun batini safi degil,
Ol qaçan qurtarəsərdir nəfsini əmmarədən?

Vaqtna var, vaiza, qoyğıl məni öz halıma,
Çarəni sən sana et, keç çarəsiz biçarədən.

Eşq mişkin zülfünün bağladı məni bəndinə,
Hərzədir yel kimi gəzmək, nə bitər avarədən?

Çərx qaçan çarparə çaldı, mən ana çərx urmadım,
Əlimə çarparə aldım, dönməzəm çarparədən.

Rühi-qüds oldu Nəsiminin həqiqət sözləri,
Varlığın tərh etdi çünkim, kəndi çıxdı arədən.

***

Nuri-hikmət zahir oldu sən pəri-rüxsarədən,
Şö'lə düşdü ələmə şol peykəri-məhparədən.

Çün səba seyr etdi, ey dilbər, üzün güzləmə,
Ənbəri-sara töküldü türreyi-tərrarədən.

Vəlvələ düşdü cahana, zöhdü taqva əhlina
Fitneyi-dövrü-qəmə ol nərgizi-əyyarədən.

Şəmsi-tabandır camalın, zahid idrak eyləməz,
Dideyi-xəffaşa nisbət gözləri nəzzarədən.

Sə'di-əkbərdir camalın, vəslə vasil can quşu,
Təl' əti-fərxəndə şəmsü kövkəbi səyyarədən.

Çün Nəsimi abi-heyvan Xızri-zində istədi,
Sən dəxi nuş eyləgil şol lə'li-şəkkarədən.

***

Səbə hərdəm gəlir mişkin saçın çini tatarından,
Cahanı ənbarın eylər nəsimi-mişkarından.

Nə günəşdir üzün, ya rəbb kim, anın uca Turundan
Təcəlli gəldi yandırdı Kəlimin şəm'i-narından.

Əgər nuru əla nurən degilsə zülfü rüxsarın,
Nə mə'nidən günəş doğmuş saçın hər tirə tarından.

Mühit oldu vüsalın çün sərəsər yabisü rətbə,
Kimin əqli xəbər versin bu dəryanın kənarından.

Nə kişvərdir saçın çini mübarək mənzili-tale
Ki, şəmsi-ləmyəzəl doğmuş anın fərrux diyarından.

İrəm gülzarı, ey huri, bu mə'nidən üzündür kim,
Səkiç cənnət əyan oldu üzün bağı-baharından.

İki aləmdə məqsudum vüsalına irişməkdir
Ki, vəslindir bu dərvişin muradı şəhriyarından.

Saçınla könlümün əhdi vəfa oldu vəfa, çünkim,
Vəfa buyı gəlir daim saçın əhdi-qərarından.

Ənləhəqdir münacatım, həqq oldu bitdi hacatım,
Gəl, ey Mənsur olan, qurtar bu dərin giridərindən.

Qulağı arifin ta kim, Nəsiminin sözün dinlər,
Sədəftək incilər ağzı dolar dür şahivarından.

***

Ey yanağından xacil gül ləleyi-həmra ilə,
Qanımı tökdü gözün, hər ləhzə bir sevdə ilə.

Könlümü al ilə aldı, şimdiki can istər gözün,
Bunca şıltağı nədəndir aşıqi-şeyda ilə?

Dişlərin əksi düşəli gözlərim sevdasına,
Lə'li düşmüşdür gözümədən lə'lə-lə ilə.

Ta əbəd sevdaya verdi can ilə dünyavü din,
Hər ki, bazar eylədi şol nərgisi-şəhla ilə.

Ənbəri- zülfün nəsimi faş olalı aləmə,
Oda düşdü nafeyi-Çin, ənbari-sara ilə.

Çəşməyi-heyvan suyundan olmadı canı diri
Hər ki, vüslət bulmadı şol lə'li-ruhəza ilə.

Sərv ilə şümşadü tuba olmasın şimdən gerü,
Çün Nəsimi qane oldu şol qədi-bala ilə.

***

Sən mana, dilbər, yetərsən, özgələr yar olmasın,
Bir olur yar iki olmaz, iki zinhar olmasın.

Bağrımı doğrar fəraqın xarı, ey cənnət gülü,
Növbahar olsun, gül olsun, arada xar olmasın.

Doğrudur yarın yolu, doğru qayıрма yarıdan,
Kim ki doğru yol verər, anın yeri dar olmasın.

Ey səkiz cənnati-ədnin bağı bostanı üzün,
Güldən anın gülşəni bibərgü bibar olmasın!

Kim ki didarından özgə nəsnə istər, ya dilər,
Yetməsin həqdən nəsibi, əhli-didar olmasın!

Firqətin dərdi məni bixabü giryan eylədi,
Düşmənin ömrü tükənsin, bəxti bidar olmasın!

Tutmuşam eşqinlə peyman, qılmuşam hüsnünlə əhd,
Andan özgə əhdü peyman, qövlü iqrar olmasın.

Zülfünün dərdində, şaha, asılan Mənsur idi,
Hər ki, Mənsur olmadı, zülfündə bər-dar olmasın.

İndi ki, eynindən ayrı kimsə xoş bimar ikən,
Ya rəbb, ol nərgisdən özgə kimsə bimar olmasın.

Ey Nəsimi, qılma yarın sirrini əğyara fəş
Ta ki yar olsun bu sirrə məhrəm, əğyar olmasın.

***

Gəl, ey dilbər ki, qan oldu köntül eşqin bəlasından,
Kərəm qıl, vəsl ilə qurtar məni hicran cəfasından.

Taalallah, nə dilbərsən bu hüsn ilə, bu lütf ilə
Ki, didarın necə görsəm gözüm doymaz liqasından.

Məni eşq oduna atan könlüdü, ey nigara kim,
Yanar bağrım, axar yaşım gözümün macərasından.

Bu könlüm dərdinə, ya rəbb, nə dərman eyləyim çünkim,
Qatı heyrandırur hər dəm təbib anın dəvasından.

Ləbi-lə'lin fəraqından, mənim halımı sor andan,
Nəzər qıl üzümə gör kim, ayandır kəhrübasından.

Mənə sürmə kimi gözdə ayağın tozu yaraşır
Ki, yegrakdir anın tozu həkimin tutiyasından.

Saçın sinində Çin mişki necə üzünü örtmüşdür,
Görəndə ənbərin xəttin qələm çəkmiş xətasından.

Cəfadan hər nə kim könlüm rizasıdır, şəha, eylə
Ki, aşıq cövrilə dönməz dilaramın cəfasından.

Nəsiminin tənin şol gün ki, torpaq eyləyə eşqin,
Sinindən keç, niyaz eşit həzaran mərhəbasından.

***

Şikayət eyləmənəm dilbər in cəfasından,
K' onun cəfası mana yegdürür vəfasından.

Əzəldə canımı eşqin yolunda çün qomuşam,
Bəlasını çəkərəm, dönməzəm bəlasından.

Nə dərd imiş acəb, ey könülmü aları, eşqin
Ki, aciz eylədi xəlqi anın dəvasından.

Qəmindən, ey sənəm, oldu könül qatı sayru,
Qarı ana şəkərin şərbəti-şəfasından.

Bəhanəsiz sana çün olmuşam quf, ey dilbər,
Bu bəndəyi, kərəm et, satma, keç bəhasından.

Münəvvər eylə vəisalınla, ey qəmər, gözümlü
Ki, firqətin anı acıtdı tutiyasından.

Qara bənin kimi düşdüm od üstünə, yanaram,
Bu atəşi ana sor ki, yanar havasından.

Kimin ki, könü dolaşdı saçınla qaluda,
Ayırmaz anı saçın zülfi-dilrübəsindən.

Nəsiminin sininə gəl, qəmindən öləcəgin,
Xoşamadi eşit, ey dost, mərhəbə – sindən.

***

Nigara, күntə көнүзүн гөвһәрисән
Өләләш-истиварун мәзһәрисән.

Həyatı-cavidan bulduq ləbindən,
Məgər cənnəti-ədnin kövsərisən.

İki aləm camalın aşığıdır,
Məgər sən kainatın dilbərisən?

Sana dəyməz mətai-vəsli-məhbub,
Sən, ey sufi, səfasız müştərisən.

Müdam olsun sana vəsli-dilaram
Ki, sən dilbər yolunda sərsərisən.

Səviz cənnət üzündən zahir oldu,
Məgər sən əhli-ürfan rəhbərisən.

Nəsimidir bu gün sərrafi-mə'ri,
Özünü bil ki, zibə cövhərisən.

***

Gəl, ey könlümdə can, canda bədənsən,
Nə candasan, acəb kim, canü tənsən.

Səni dil necə şərh etsin, a can, kim,
Nə bilsinlər səni kim, can, nədənsən?

Üzün çün qul-hüvəllahü əhəddir,
Həqiqət mü'cüzü, haqdən gələnsən.

Vücudun zati-mütləqdir məgər kim,
Nəyə kim, baxar isəm anda sənsən.

Nə yerdənsən, səni heç kimsə bilməz,
Məgər cənnət tək hübbülvətənsən?

Əl-ərş istivadan dəm urursən,
Bu mə'nidən ki, səndən oldu, sənsən.

Nəsimi çünki buldu xoş məlahət,
Şirindir hər sözü, şirindəhənsən.

***

Allah-Allah, nə can, nə dilbərsən?!
Allah-Allah, nə bəhri-gövhərsən?!

Yerü gög rövşən oldu üzündən,
Ey uca ay, nə şəmsi-xavərsən?!

Səlsəbil əsrimiş dodağundan,
Əcəb, ey can, nə abi-kövsərsən?!

Müşkü ənbər saçından utandı,
Canfəza müşk, tazə ənbərsən!

Surətin hüsn içində vahiddir,
Sən bu tövhid üçün müqərrərsən!

Günəş eylər üzün qatında sücud,
Şol səbəbdən kim, andan ənvərsən!

Günü ayı gətirdi çərxə rüxun
Ey oyunçu qəmə, xoş oynərsən!

Qamətindən qiyamət oldu zühur,
Ey hesabın günü, nə məhşərsən?!

Naim oldu səninlə ləmyəzəli,
Kim ki bildi ki, sən nə cövhərsən!

Ey siyam əhlinə üzün ulu eyd,
Ərşi-rəhmanü eydi-əkbərsən!

Müshəfin ayəti otuz ikidir,
Cavidanname, sən nə dəftərsən?!

Şəkərin dadını gedirdi ləbin,
Allah-Allah, nə dadlu şəkkərsən?!

Ey Nəsimi, cahanı tutdu sözün,
Övnəkəllah ki, şahı-kişvərsən!

***

Səndən məni kimdir ayıran, sən
Zahirdə vü batinimdə sənsən.

Həqq vahidi-la-şərikü ləhdir,
Sənlik aradan götür ki, mənsən.

Ey aşıqı-sadiq, eylə bil ki,
Mə'suqə rəvanü sən bədənsən.

Çün zahirü batin oldu vahid,
Həm cövhəri-canü eyni-tənsən.

Bil gövhərinivü cövhəri ol,
Gər nə həcəri-gühərşikənsən.

Yarın ətəyin qaçırduñ əldən,
Düşdüñ bu cəzayə gör nədən sən?

Fərhad ilə Xosrova, Nəsimi,
Şirin gəlici şəkərdahənsən.

***

Şol pəridən vəsl umarsən, ey köñül, divanəsən.
Şəm'ə yaxılmaq dilərsən, nə əcəb pərvanəsən.

Küntə kənzin gövhərindən xərc edərsən arifə,
Ey bu gəncin nəqdi, hey-hey büləcəb viranəsən.

Zülf çövkən yar ilə düşməz nihan eşq oynamaq,
Başını top eyləgil, meydana gir mərdanə sən.

Gər Xəlil olmaq dilərsən yar ilə gerçəkləyin,
Dilbərin yolunda şərt əvvəl budur kim, yanasən.

Aşınay bilməmiş sən, ey bilişdən yad olan,
Mə'rifətdən dəm urarsən, neyləyim biganəsən.

Canların canarı sənsən, ey cahanın sərvəri,
Doğrusu pakizə cövhər, nəzənin cananəsən.

Qəməsindən fitnələr durdu, oyandı uyxudan,
Sən bu uyxudan qaçan, ey bixəbər, oyanəsən?

Ey Süleyman məntiqindən quş dilin ögrənməyən,
Divə uymuşsan, anuñcün tabeyi-əfsanəsən.

Gəl ənləhəq sirrini meyxanəvü meydən eşit,
Ey düşən inkarə, niçün münkiri-meyxanəsən?

Ey Nəsimi, şol xumari gözləri fəttan kimi,
Daim əsrüksən, məgər kim, nərgisi-məstanəsən?

***

Küllü məkanın gövhəri, gövhəri-kanmısan, nəşən?
Uşbu süfati-hüsnüla cani-cahanmısan, nəşən?

Ərşilə fərşü kafü nun səndədir, ey mələk, bu gün,
Kimsə bu sirrə irmədi, şərhü bəyanmısan, nəşən?

Kövnü məkana baxmazam, çün səni buldum, ey sənəm,
İki cahən içində sən kövnü məkanmısan, nəşən?

Musa kimi didarını gördü əzəldə gözlərim,
Yaxma məni bu narə gəl, şəm'i-zəbanmısan, nəşən?

Dəhri-zaman içində heç bulmadı kimsə bir dəxi
Sənciləyin, bu lütf ilə dəhri-zamanmısan, nəşən?

Səndə bulundu, gövhərin mə'dəni sənşən, ey sənəm,
Uşbu cahən içində sən gənci-nihanmısan, nəşən?

Qaşların ilə kirpigin qəsd edər üştə canıma,
Bağrımı dəldi nəvəkin, tirü kamanmısan, nəşən?

Boyunu tubaya sənün nisbət edən nə dil ola,
Uşbu qərar ilə əcəb, sərv-i-rəvanmısan, nəşən?

Düşdü Nəsimi eşqinə, sayruvü xəstə neyləsin,
Kəndi həyatı kəndidən cismi-rəvanmısan, nəşən?

***

Ey könlü, şad ol kim, ol məhəbbi-zibadır gələn,
Məhr ilə can verdigin mahi-dilaradır gələn.

Doldu könlüm Kə'bəsi nuri-səfa ilə, yaqın
Hüsnü Yusif, xüluqü Əhməd, nitqi İsadır gələn.

Necə getməsin başımdan əql, könlümdən qərar,
Gözləri nərgis, ləbi lə'li-müsəffadır gələn.

Ellər uyur gecələr, mən sübhədək ah eylərəm,
Həmdülillah kim, bu gün şol məhsimadır gələn.

Gül yanağın üzrə o səb'ülməsani zülfədən,
Bilməzəm başıma ol dəmdən nə sevdadır gələn.

Der Nəsimini görənələr yollarına payımal:
Yəna ol şuridəvü sərməstü şeydadır gələn?

***

Dünya çün mürdardır, igrən könül, mürdardan!
Gül degil dünya, tikandır, nə umarsan xardan?

Dünyada bir yar vəfalı kimsənə görmüş degil,
Fariğ ol barı, nə hasil şol vəfasız yardan?

Axirət darından istə hər nə məqsudun ki, var,
Dünyanın miqdarı yoxdur, keç bu bimiqdardan!

Müddəi cövrü cəfasın həddən aşırdı, vəli
Yar əgər yarı qılarsa, qəm degil, əğyardan.

Çün Nəsimi zahidin halını bildi kim, nədir,
Meydən ikrah eyləməz, qafil degil xummadan.

***

Qanı ol günlөр ki, keçdi dilbəri-əyyar ilən,
Dilbəri-kafirəhadü gözləri xunxar ilən?

Lövhaşallah şol zaman yarım çıxa bimüddai,
Hər zaman könlüümü ala şəkkərin göftar ilən.

Ta məni təqdiri-yəzdan eylədi səndən cüda,
Didə giryar, sinə büryan, mən bu ahü zar ilən.

Barı haqqa, bir dəxi göstər mənə didarını,
Yoxsa kafir oluban bel bağlaram zünnar ilən.

Yar yolunda gər ölürsəm, haqq bilir, qayıtmazam,
Qorxuram məndən dönübən yar ola əğyar ilən.

Ey pəripeykər, sənin eşqin mana olsun haram,
Gər dəxi söhbət dutarsam sənsizin dəyyar ilən.

Ey Nəsimi, sən fələkin gərdişindən qəm yemə,
Şadlıq ənduhiləndir, həm qızılgül xar ilən.

***

Düşmüşəm biyar, ilahi, kimsə biyar olmasın!
Kimsənin halı bu rasmə müşkül-i-zar olmasın!

Cənnətin nazü nəimi dilbərin didarındır,
Hurü rizvanı mana bivasli-dildar olmasın!

Tamu odundan acıdır nari-hicrin aşıqə,
Kimsənin carında səndən, ya rəbb, ol nar olmasın!

Hər kimin məqsudu səndən qeyri didar olmadı,
Ta əbəd həqdən nəsibi qeyri didar olmasın!

Aşıqın bağı, gülü, gülzarı yarın üzüdür,
Varikən yarın cəmalı, özgə gülzar olmasın!

Olmuşam şol çeşmi-bimarin fəraqından səqim,
Kimsə şol bimara məndən özgə bimar olmasın!

Aşıqın mişki-tatan zülfi-yarın buyıdır,
Oda yansın nafeyi-Çin mişki-tatar olmasın!

Kim ki bazar etmədi zülfündə yüz min can ilə,
Ta əbəd vəslinlə anın hiç bazar olmasın!

Kəşfi-əsrarından anın yanaram, səbr eylərəm,
Deməzəm ağyara ta kim, kəşfi-əsrar olmasın!

Bağrımı yandırdı hicrin xarı, ey cənnət gülü,
Bülbülün bağrında güldən hərgiz ol xar olmasın!

Kim ki bidar olmadı eşqində hər şəb ta səhər,
Ol yalançı müddəinin bəxti bidar olmasın!

Canfəza lə'lin meyindən firqət ayırdı məni,
Ya rəbb, ol pakizə meydən kimsə huşyar olmasın!

Tutmuşam mehrində peyman, qılmışam hüsnündə əhd,
Mehri-eşqin ləmyəzəl biəhdü iqrar olmasın!

Ey Nəsimi, kim ki saf olmaz zəri-xalis kimi,
Dilbərin eşqində safi həmçü dinar olmasın!

***

Şəha, könlün həmişə biqəm olsun,
Əlində daima cami-Cəm olsun.

Gülü lələ cəmalından xəcildir,
Yüzün yazı həmişə xürrəm olsun.

Sana eysü nişatü kamirani,
Həsudun dərdi çox, ömrü kəm olsun.

Dafü çəngü ciğənə, nayü tənbur
Düzülsün daima zilü bəm olsun.

Səni sevnələrə eysü tamaşa,
Səni sevməyən qəm həmdəm olsun.

Məni gər cövri-hüsnün öldürürsə,
Sənin ömrün tənabı möhkəm olsun.

Rəqib məndən sorar: nəndir sənin yar?
– Əzizimdir, ümidimdir, nəm olsun?

Gətir ol bədəni, çün həmdəm olduq,
İçəlim ta kim, ol sübhü-dəm olsun.

Nəsimi xəstədil hicrindən öldü,
Qoy ol biçəranı ta məhrəm olsun.

***

Alınə vermişəm könlü, ali çox alə düşməsin,
Yanağının qızılgülü üstünə jalə düşməsin.

Zülfü uzun qəsidədir, kimsə irəməz ucuna,
Fikri xəta, dili qısa qiyl ilə qala düşməsin.

Kirpiginin əsiriyəm şol ala gözlü fitnənin,
Kimsə anın xəyalının alına alə düşməsin.

Saçı qarasının qəmin ol nə bilir ki, çəkmədi,
Sir bilənə yetər bu söz, anca sualə düşməsin.

Mümkirin əgri gözləri üzünə baxmasın anın,
Kəmnəzərin yavuz gözü hüsn-i cəmalə düşməsin.

Eşqilə çünki gəlmişəm aləmə, qoymazam anı,
Tərkini ur deyəm mana cürmü vabələ düşməsin.

Xəlvəti-ərbəin ilə kimsə irişmədi həqqə,
Zöhdü səlahə meyl edən fikri-məhalə düşməsin.

Hüsndə həqq anın kimi bir dəxi can yaratmadı,
Huriyə bənzədən anı vəhmü xəyalə düşməsin.

Düşdü kəməndi-zülfünə könlü Nəsiminin, necə
Canı bu rəsmə yanmasın? Kimsə bu halə düşməsin!

***

Kim dilərsə görməyə təhqiq rəhman surətin,
Gəlsin ol görsün yaqın canan ilə can surətin.

Mümkir olma bu sözə, varub kəlamüllahda gör,
Əhsəni-təqvim ilə göstərdi rəhman surətin.

Mən-ərəfna hökmilə öz nəfsini gər bilməsən,
Həqq bilir səndən ayırmaz kimsə heyvan surətin.

Küntə kənz əsrarı məxfi qalmasın deyib fəqih,
Verdi uş adəm libasında sana can surətin.

Ta ki əmrullah qılıncı boynuna düşmək üçün,
Zahidi gör kim, örünmüşdür müsəlman surətin.

Daima çünki Nəsimi həqq görür lareybə fih,
Dilbəri üzündə, billah, gördü rəhman surətin.

***

Surətın nəqşini yazdı, dedi rəbbül-ələmin:
Hazıhi cənnəti ədni fədxuluha xalidin.

Gözünə vənnəcmu yazdı, qaşına vənnəziat,
Alnuna nəsrün minallah, görünür eynül-yaqın.

Sidreyi-tuba boyundur, sərvə-həqqin həqqinə,
Üzünə vəşşəms gəldi, saçına həblülmətin.

Şə'ninə əlhəmdülillah gəldi həqdən böyyəinat,
Ləblərin yadına münzil oldu min mai-məin.

Kafü nunun hər nə kim, gəldi vücuda zübdəsi,
Sabit oldu kim, ləbindir mühbitü ruhil-əmin.

Laşək oldu çün sən oldun qıbləgahi-aşıqan,
Vəscudu əmrini həqdən bilməyənlər bəs ləin.

Ey Nəsimi, çün eşitdi bu Ütarid nəzmini,
Caməsin çək etdi ol dəm oda saldı dəftərin.

***

Gəlgil ki, nuri-didə cəmalındadır sənin,
Dövrü-qəmərdə fitnə hilalındadır sənin.

Ağzın çü mim, zülfü qaşın nunu dal imiş,
Könlüm həmişə mim ilə dalındadır sənin.

Zülmət içində çeşmey-i-heyvan imiş ləbin,
Xızrın həyatı əbi-zülalındadır sənin.

Afaqı dutdu işveyi-hüsnün mələhəti,
Şol fitnədən ki, mərdümi-əlindədir sənin.

Ta ruzi-həşr nuri-hidayətdir, ey sənəm,
Müşəfi-ləmyazal ki, camalındadır sənin.

Xəttin hesabını bilən əhli-kəlama sor
Şol ayətin ki, nöqtəyi-xalındadır sənin.

İstər Nəsimi vəslini həqdən könül ilə,
Onun muradı kamu vəisalındadır sənin.

***

Dönmüşəm qəmədən hilala şol məhi-taban üçün,
Qılmışəm qurban bu carı şol şəhi-xuban üçün.

Zülf dağıtmış rüx üzrə, örtər imanı, məgər
Ruma gəlmiş kafiri-Çin qarət-i-iman üçün?

Gərçi ehsanı cəfadır yarına yarın müdam,
Daima şükr eyləram şol daimül-ehsan üçün.

Gövhəri kanında buldu, hər ki buldu cövhəri,
Cövhəri ol, cövhəri bul, cövhəri hər kan üçün.

Düş mühiti-eşqə, istə lə'ləi-şəhvərni,
Carunu daryaya atma gövhəri-ümman üçün.

Eşq meydanında hər kim olmadı İsfəndiyar,
Bəlkə, Səhrab olmadı şol Rüstəmi-dəstan üçün.

Çün ləbin abi-həyatı hasil oldu Xızra tək,
Zülm ola zülmata varmaq çeşməyi-heyvən üçün.

Gərçi tökdü işvası şirin dodağın qanımı,
Şər'ilə kimdir soran yarguyu yüz min qan üçün.

Ey Nəsimi, Fəzli-həqdən çün qənisen, fariğ ol,
Gör bu dövrünü, qayıрма gərdişi-dövrən üçün.

***

Nuni-eynin vəhyinə haqdən işarətdir bu gün,
Leylatül-me'racə zülfündən işarətdir bu gün.

Səlsəbilindən gəl, ey saqi, içir ariflərə,
Çünki bayram olduvü həcci-ziyarətdir bu gün.

Xublarnı iqlimini dutdu camalın hüsn ilə,
Ey əmiri xublarnı, dövri-əmarətdir bu gün.

Ey fəqih, endi səmadan arifə mai-təhur,
Şühədən arın ki, ayyami-təharətdir bu gün.

Ey verən yarın vüsəlın künfəkarın varına,
Gör ki, bey'indən necə külli xəsarətdir bu gün.

Vermişəm kövünü məkanı dilbərin didarına,
Şol ticarətdən ulu qanqı ticarətdir bu gün.

Kim ki həqqin surətini üzündə zahir görmədi,
Adı yar önündə gözsüz, bibəsarətdir bu gün.

Zərqi təzvirin əsası oldu, ey zahid, xarab,
Eşqə me'mar ol ki, mə'mur ol imarətdir bu gün.

Həşrü nəşrin saəti gəldivü həm yövmülhesab,
Uyqudan oyan kim, ol gündən ibarətdir bu gün.

Yuca yerdən dəm uran şeyxü fəqihə gəl de kim,
Müddəinin hörməti haqdən haqarətdir bu gün.

Damunun' narında, şəksiz yanəsərdir ta əbəd,
Kim ki eşqin atəşindən bihərərətdir bu gün.

Ey Nəsimi, həqq Süleyman mülkünü verdi sana,
Hər sözün min Asəfi-sahibvəzarətdir bu gün.

***

Aləmi qıldı münəvvar, şol üzü mahı görün,
Qüdrətüllahdır camalı, qüdrətüllahu görün!

Xublarnı şahu əzəldən şol sənəmdir ta əbəd,
Dövləti-hüsnü müxəlləd xublara şahu görün!

"Mö'minin mir'atı mö'mindir", dedi Xeyrülləşər,
Güzgüyü-safi dutun, güzgüdə Allahı görün!

Zahidin mətlubu cənnət, aşiqin məqsudu yar,
Rahı anın həqmidir, ya aşiqin rahu, görün?

Razımı faş etdi ahım, aləmə çaxdı məni,
Aşiqi risva qılan şol pərdədər atı görün!

Xaki-dərgahından oldu hər bəsirətli bəsir,
Ey nəzər əhli, gəlin şol xaki-dərgahu görün!

Zülf ilə rüxsarını hər kimsə kim, gördü, dedi:
Şam ilə bir yerdə cəm olmuş səhərgahu görün!

Piri-Kən'anın əzizi, Misri-hüsnün Yusifi,
Üzünə baxın, zənəxdadındakı çahu görün!

Gözləri, qaşı, rixü, zülfü çəridir hüsnünə,
Ləşkəri yağmaçı şol fəttan şəhənşahu görün!

Ənbərəşan cə'di-zülfün arzular könlüm anın,
Şol uzun əndişəyə bu dəsti-kutahu görün!

Dilbərin yolunda xak oldu Nasiminin adı,
Həqqə minnət, şol fəqirin həşməti cahı görün!

***

Can həmişə ol günəş rüxsara döndərmiş üzün,
Şəş cəhətdən şol büti-əyyara döndərmiş üzün.

Kə'bədən döndərdi üzün kim ki, gördü üzünü,
Gör nə göyçək qibleyi divara döndərmiş üzün.

Ba vücud ol kim, təkər qanunnu çəşmi-məst ilə,
Gecə-gündüz nərgisi-xunxara döndərmiş üzün.

Aşiqin üzü həmişə dilbərə qarşı dönər,
Abidi gör kim, necə divara döndərmiş üzün.

İncə zülfün bəndinə könlüm dolaşmışdır, vəli
Gahi-gah şol türreyi-tərrara döndərmiş üzün.

Can quşunu uçuranda buldu iman hər kim ol,
Canı dildən ol pərirüxasara döndərmiş üzün.

Ey Nasimi, kainatın halına sən baxma kim,
Çünkü canan daima dildara döndərmiş üzün.

***

Ey ləbin abi-çəsmeyi-heyvan,
Təl'ətindən xəcil məhi-taban!

Qamətindən qiyamət oldu zühur,
Eyyühənnəs, əlləməl-Qur'an.

Həqq kəlamı üzün bəyanıdır,
Ənzəruna bisurətir-rəhman!

Alimül-elm cümlə əyyasan,
Ma ləna qeyrəküm vəla dəyyan.

Zahirü batın, əvvəlü axır
Səndən ötrü zühuri-şərhü bəyan.

Zati-mütəlaqqən, ey xüccəstəliqa,
Küntü kənzin bəyanı oldu əyan.

Küfrü iman şüfatı zülfü rixün,
Bilməyən küfrü bilmədi iman.

Sirri-tövhidə irmədi münkir,
Adəmə səcdə qılmağı şeytan.

Həqqi bildi, Nəsimi, həqq ilədir,
Həqq bilənə nədir bu mülki-cahan?

***

Lə'lindən axır, ey can, çəsməyi-abi-heyvan,
Gəl Xızra sor kim, içdi olduvü məstü heyran.

Səni bu hüsn ilə ey, kim gördü yerdə, göydə,
Bu lütf ilə sənə can həqdən irişdi bürhan.

Vəslin həyatı gəldi, ayyamı-vəsl irişdi,
Fırqət vüsala döndü, getdi bu acı hicran.

Hüsnün təcəllisindən düşdü cahana şö'lə,
Ey pərtövi-xudayi, sənsən çü nuri iman.

Doğdu günəş camalın nuru cahən içində,
Aləmdə şək deyil ki, sənsən çü mahi-taban.

Dünyavü üqba, ey can, hüsnünə valeh oldu,
Mə'şuqədən çü irdi həm lütf ilə, həm ehsan.

Səb'ülməsanı oxur hər dəm üzün günündə,
Hüsnündə öylə bil ki, aşkara oldu Qur'an.

Çün xublarn əmiri sənsən, Nəsimi, imdi
Sənsən cahən içində bu gün əmiri-xuban.

***

Bu can pərvanədir, yanır camalın şəm'i tabından,
Könül darülqərar oldu pərişan zülfü tabından.

Həyatı Xıız ilə İsa bilir, arif necə buldu,
Rümuzi-eşq ilə irdi dodağın eyni-abından.

Əcəb cimi, səadətədir kimə kim, pərdə rəf oldu,
Dü aləm doldu gövqündən, günəş çıxdı hicabından.

Münəccim, zahid inanmaz ki, sənsən əhsəni-təqvim,
Əzəldən ta əbəd oldu ayan hüsnün kitabından.

Üzün nuru şol atəşdir kim, anı bilmədi zahid,
Şəcərdən Musaya inni-inəllahdır xitabından.

Susuz, həm ac, yuxusuz bəriyyə çəkdirir hüsnün,
Girəm Beytül-hərəm içrə, qılam ta səcdə babından.

Məni şol müddəi sanır irəğam yə'ni tapundan,
Zəhi cahil ki, qəflətdən oyanmaz qaldı xabundan.

Nəsimi necə vəsf etsin ki, hüsnün binəhayətdir,
Tutuldu dili əflakın, sual etdim, cavabından.

***

Dəmi-İsa gəlir dodağından,
Ay kimi nur axar yanağından.

Zülfünün teyləsanı şol gecədir
Ki, günəş nur alır çırağından.

Yanəsərdir bu dağü həsrət ilə
Kim ki yanmaz bu eşq dağından.

Qaməti şol şəcərə degil ki, yana
Hər kişinin çırağı yağından.

Eşq əlindən dolu ayaq içərəm,
Həm budur umduğum ayağından.

Sağa dəyəirdi solunu, həqqa,
Solunu kim ki bildi sağından.

Gəldi Musayə ləntərəni cavab,
Ərini vaxti Tur dağından.

Can nə quşdur ki, qurtula deyəəsən
Ənbərin zülfünün duzağından.

Gözlərinin qarası, həm ağı,
Fərq edilməz qarası ağından.

Zülfünün xoşnəfəs Nəsimi kimi
Gəlmədi bir qubar ayağından.

***

Bu türfə şəm'i gör ki, axar şəkər dodağından,
Əcəb ki, münfəil olmaz qəmər yanağından!

Bənövşə zülfünə batil təşəbbüh etdi özün,
Səbə, çıxar bu xəyalı anın dəməğından.

Həmişə sərvi-səhinin budağı bibər olur,
Görün bu sərvi ki, susən bitər budağından.

Zəmanə zülfü rükündən bəlayə saldı məni,
Həm ol zaman ki, seçildi qarası ağından.

Qəriği-bəhri-qəm etdi məni bu şivə ilə,
Gəlir təfərrüc edər hər zaman çırağından.

Əgər ayağına düşmək macalım olsaydı,
Dəxi götürməz idim baş arun ayağından.

Zəmanə çeşmi-çırağı, Nəsimi, yanndır,
Gətir çırağını yandır anın çırağından.

***

Təcəlli dutdu afaqı camalın şəm'i-tabından,
Məgər kim, tələtin ayı əyan oldu niqabından.

Nə huriçöhrəsən, saqi, mütəhhər cismi-ruhani
Ki, can sərməstü dəng oldu ləbi-lə'in şərəbindən.

Məgər əşrati-saətdir qaşınla kirpigin, zülfün
Ki, heyran oldu hasiblər bu Qur'anın hesabından.

İtəbi şeyle şirindir dodağın işvə vaxtında
Ki, aşiq can yağar sanur anın nazı itabından.

Camalın müşəfi, ya rəbb, nə göydən münzil oldu kim,
İki hərf oldu kafı nun onun hüsnü kitabından.

Gözün dövrani-ələmdən götürdü zəhdü təqvayı,
Məgər axırzaman oldu, oyandı fitnə xabından?

Hüvəllahüs-səməd söylər xətin, əlhəmdülillah kim,
Üzündən pərdə raf oldu, günəş çıxdı hicabından.

Cəlna sabit oldu kim, dodağın vəsfini söylər
Kim, oldu külli-şey'in həyy dodağın eyni-abından.

Açıldı zülfü xalından mana iman-din babı,
Bu hərfü nöqtəyi gör kim, nələr fəth oldu babından.

Əgərçi zikri-təsbihın savabı çoxdur, ey zahid,
Mən onu eşqə dəgşirdim, anın keçdim savabından.

Nəsimi çün vüsəlindən irişdi cənnəti hura,
Nə məhşərdən hesab eylər, nə damunun əzabından.

***

Cani-ələmsən, əya siminzənəx, əbrukaman
Kim, camalın müşəfindən köntül oldu səb'əxan.

Nuri-çəşmi-əhli-dilsən, ya həyati-cavidan,
Ya kəlamı-nətiq, ey sahi-cahani-laməkan.

Surətin cənnət, ləbin kövsər, sözün abi-həyat,
Hər kim içdi ol şərəbi, oldu həyyi-cavidan.

Surətin ayinasında həqqi zahir görməyən,
Cahili-bəlhüm-əzəldir ol ləini-bizəban.

Əhsəni-surətmisən ya, məzhəri-fəzli-ilah
Kim, camali-hüsnünə piri cavandır carfəşan.

Vasil olan ol həbibə buldu vəsli-daimun,
Aşiqü mə'suq birdür, gör kəmalı-aşıqan.

Ta camalın müşəfin gördü Nəsimi, ey nigar,
Xalü xəttün sirrini əz Fazli-həqq qıldı əyan.

***

Nə hüsn olur ki, yayılmış bunca hüsniyat andan,
Nə surətdir ki, oxurlar bu ismi eyri-zat andan.

Zahi pakiza gövhər kim, nə hüsnü xəttü xal olmuş,
Səviz cənnət əyan oldu bu səb'-i-sünbülət andan.

Qaşun nun vəl-qələm, qəddin təbərək əhsən, ey dilbər,
Mübarək nüsxədir vəchin oxur vənnaziat andan.

Üzün eydinə ta irdim, səyami-hicr məhv oldu,
Yenə əyyami-vəsl oldu, tükəndi hicriyat andan.

Camalın xubluğu qəsri-fələkdən öylə ə'ladır,
Əgər bir gün güzar etsə, mələk tökər qanat andan.

Hər ol sufi ki, bu hüsnə ibadət qılmadı candan,
Özünü lə'nətə bandır, namazın oda at andan.

Nəsimi, gəl sücud eylə bə-vəchüllahə ki, həqdir,
Arun şə'nində gəlmişdir bu munca vəscüdat andan.

***

Ol pəripeykər ki, taci-səltənət başındadır,
Çinü Maçini müsəxxər eyləmək başındadır.

Tutiya-yi-çəşmi-binadır ayağı torpağı,
Səcdəgahi-arifan ol qövşünün qaşındadır.

Bu qəmər dövründə hərgiz görməsin şahim zaval,
Üç otuz on yaşı olsun, on iki yaşındadır.

Sehr ilə eylər imamət gözləri aşıqlara,
Qibleyi-azadələr həm çəşm, həm qaşındadır.

Şərbəti-abı şərbəbü ahü dərdü xur-i-dil,
Ey Nəsimi, bil həqiqət, aşıqın aşındadır.

***

Ta kim, ol məhəbbi-dilin lə'li cami-badədir,
Rəhni-meyxanə həzaran xırqavü saccadədir.

Əzmi-bustan eylədi ol qaməti şümsad şad,
Sərv-i-azədayi gör kim, qayğudan azadədir.

Adını gördüm yazılmış şol təhəyyümmədə,
Didə heyran şol hümayun xətti-hüsn-i-adədir.

Kim ola xurşidi-taban, də'viyi-hüsn eyləyə,
Zərrədən kəmtər yolunda sübhü şam üftadədir.

Hər zaman bağlar xəyalın sibi-qəbqəb nəqşini,
Qeyri-nəqşi-hüsn-i-dilbər lövhi-xatir sadədir.

İstəram lə'li-ləbindən şərbəti mən xəstədil,
Dadımı hər kim eşitsə, deyə kim, dildadədir?

Vəslini qıldı Nəsimi arzu, bu əqli gör,
Sən gədayi-binəvasan, ol şəhü şəhzadədir.

***

Yarü dilbər səndən ayrı kim dedi ələmdə var?
Qanu səndən özgə dilbər, qanu səndən özgə yar?

Ey gülər gülgün yanağın cənnətin xəndan gülü,
Gəl ki, anın firqətindən bağrımı yandırdı xar!

Çıxdı məğribdən günəş, kəşf etdi eşqin rənzini,
Pərdəsi açıldı, hüsn-i-dilbər oldu aşiqar.

Çün mana eşqin təriqidir sirati-müstəqim,
Doğrudur həqdan təriqim, neylər ağyar onda yar?

Zağ ilə bir yerdə tuti gərçi bərişməz, vəli
Alamaz təqdir əlindən kimsə, ey yar, ixtiyar.

Din ilə imarudır əhdə əmanət aşiqin,
Kimdə kim, yoxdur əmanət, bil kim, oldu əhli-nar.

Aşiqin mə'marı həqdir, yapar anın batinin,
Ey evin həqdən yapılmış, sənsən əhli-e'tibar!

Dövləti-didara bidar uğrar, ey gərçək mühib,
Gözləri açıq gərəkdir aşiqin leyli nəhar.

Gərçi ağudur fəraqın şərbəti aşiqlərə,
Eyləməz vəslin şərbəti içənə ol ağü kar.

Mə'rifət kəsb eylə, ləhvü lə'bə məşğul olma kim,
Gör nə surət göstərir hər dəm oyunçu ruzigar.

Çün bəqasıdır caharın malü mülkü ne'məti,
Dövləti-Mansura yapış, istə ömri-payidar.

Eşq əlindən gəl şərabi-səlsəbillü kövsər iç,
Keç bu meydən kim, çəkərsən ertə rəncindən xumar.

Gül fəraqından gəl, ey bülbül, səbur ol, ağlama,
Qış keçər, xəndan olar gülşən, gələr fasli-bahar.

Doğru söz doğrar həsudun bağrını şol mə'nidən,
Münkirə oldu Nəsiminin kəlamı zülfiqar.

***

Aləmdə bu gun sənciləyin yar kimin var?
Gər var desən, yox deməzəm, var, kimin var?

Dildari-məcəzi bulunur aşiqə yüz min,
Bənzər sana təhqiqdə dildar kimin var?

Tatara saçın tozunu tüccar ilə göndər,
Ta kim, bilələr nafeyi-tatar kimin var.

Ey buncuğu dürdənə sanan, gövhərini bil,
Ta kim biləsən lö'löi-şahvar kimin var?

Əyyar kimi türresi məndən könül aldı,
Şol türre kimi dilbəri-əyyar kimin var?

Məhbub qəmər üzlü, boyu sidrə ögüsdür,
Yanaqları gül, lə'li şəkərbar, kimin var?

Eşqin qəminə eyləmişəm könlümü məxzənə,
Bir məncləyin məxzəni-əsar kimin var?

Gərçi gecəsi mətləül-ənvardır anın,
Zülfü kimi bir mətləül-ənvar kimin var?

Ey nisbət edən üzünü gülzar ilə bağa,
Üzütək anın gülşanı gülzar kimin var?

İsbat edərəm daim ənləhəqqimi həqdən,
Bir məncləyin aşiqi-bərdar kimin var?

Can ilə cahan yara fəda qıldı Nəsimi,
Anın kimi bir yarı-vəfadar kimin var?

***

Camalın pərtövi-nuri-xudadır,
Yolunda aşiqin canı fədadır.

Ləbi-lə'lin müsəffa şərbətindən
Bu məcruh könlümə, cana, dəvadır.

Yaxıldım eşqinə mənəndi-Məcnun,
Xəyalın eynimə Leylinümadır.

Necə Fərhadvəş könlüm alıbsan
Ki, Şirintək camalın dilrübədir.

Nəsimi can fəda qıldı nigərə,
Dəmadəm eşq ilə işi səfədir.

***

Uyumaz fəraqından gözüm yaş tökərü qan axıdar,
Lə'lin qəmindən dəmbədəm yaqutü mərcan axıdar.

Yandırdı şövqün canımı, daldı fəraqın bağırımı,
Eşqin bəlası başıma gör kim, nə tufan axıdar.

Nitqindən oldum çün diri, eynəl-yəqin oldu bu kim,
Lə'lindürür ol İsa kim, ağzın açar can axıdar.

Gəlgil unutmə yarını, halın gör anın, sor anı,
Şövqündən, ey dürdanə, gör gözdan nə ümman axıdar.

Şol incü surətli dişin gəlmiş xəyalı eynimə,
Ağzımdan əsdafi anın lə'löi-qəltan axıdar.

Dürdündən, ey huriliqə, məstanə sun safi-şəfa,
Kim, şərbətindən hər nəfəs min dərdə dərman axıdar.

Nuhun gəmisin istə kim, yetişdi tufan qopmağa,
Seylabi-şövqü şöylə kim, bu çeşmi-giryən axıdar.

Mişkin saçın çövkənünə çün başımı top etmişəm,
Eşqin bəlasından yenə ol topu çövkən axıdar.

Lə'li-ləbin təfsirini söylər Nəsimi cənlərə,
Şol rəsm ilə kim, sanasan Xızr abi-heyvan axıdar.

***

Afitabın tələtindən mahi-taban ru tutar,
Çini-zülfündən Xətada nəfeyi-ahu tutar.

Bilmənəm hurimisən, yoxsa mələik, ya pəri,
Kim ki gördü ay üzün şərməndə oldu, xu tutar.

Bər-kənari-çəşmimə başğıl qədəm, ey sərvinaz,
Sərvə adətdir ki, məskən bər-kənari-cu tutar.

Görmüşəm, həm qanda kim, aslan qılır ahu şikar,
Mən əcaib qalmışam, aslanları ahu tutar.

Çəşmimə dedim fəraqından anın çox ağılama,
Nəgəhan tufan qopar, mülki-cahanı su tutar.

Mərg aman versə, əlindən qoyma dilbər dəmənin,
Tutmasan, bilgil, əcal ol xud səni niku tutar.

Qeyrət iltürman ki, hindu bərgi-nəsrin yastanur,
Xublara adət nədən, lələ müdam hindu tutar.

Müşəf açdım, falıma gəldi camalın ayəti,
Əhli-tövhidin kəlamı falımı niku tutar.

Ləblərinin şərbətindən bir qədəh sun, saqiya,
Lə'lini içdi Nəsimi, hər zaman bir ku tutar.

***

Səhərdə gül üzün şaha, çü gülşəndə güləb oynar,
Anı görüb səfasından fələkdə afitab oynar.

Əcəb zati-mütəhhərsən, nəzirin yoxdur, ey dilbər,
Vücudun nuru bərqindən camalında inqab oynar.

Çü gördü qəbqəbin eynim, dedi görün tamaşayı
Ki, lə'lin höqqə altında müəlləq durmuş ab oynar.

Qurulmuş məclisi-şahi, çalınır çəngü ney, qanun,
Tərənnümlər qılır mütrüb, ara yerdə şərab oynar.

Fələk tərsinə dövr eylər, məgər axır zaman oldu,
Qəfəsdə tutiyü qumru, çəmənlərdə qırab oynar.

Fərəhdən cümlə uşaqqın fəğanı göylərə ağdı,
Həsəddən zahidi-xüşkün qabağında xunab oynar.

Nəsimi, uşbu ənvarın şüasından münəvvərdir,
Kitabü nərdü şətrəncü odü yel, su, tırab oynar.

***

Şəha, könlümdə daim bir həvas var,
Soram şəkər dodağından məgəsvər.

Sənin gülgün yanağın həsrətindən,
Axar çəsmim yaşı həm çün Ərəsvər¹.

Gəl, ey ömri-əzizimdən əzizim
Ki, sənsiz keçədür ömrüm əbəsvər.

Qənim olsun mana Fırqanü İncil,
Əgər könlümdə səndən özgə kas var.

Qulağma gəlir hər gecə ta sübh
Rəqiblərin ünü həm çün cərəsvər.

Sənin tərkini qılmaz bu Nəsimi,
Necə ki, bu qəfəsdə bir nəfəs var.

¹ Araz çayı kimi.

***

Üzün güldür, ləbin lə'li-şəkərbar,
Gözün cadu, saçındır mişki-tatar.

Mən aşiq olmuşam şol xəttü xala,
Əgər qanım tökərsən, əllərin var!

Mənəmə yardım cüda, ol yar məndən,
İlahi, olmasın hiç kimsə biyar!

Ayağın torpağundan tutiyatağ,
Həzaran müştəri vardır xəridar.

Nəsimi halını sorgil, nigara,
Kəməndi-eşqinə olmuş giriftar.

***

Bir daxi görmək camalın könlüm, ey can, arzular,
Xəstəyi-dərdi-fəraqın dərdə dərman arzular.

Ey üzün cənnət, boyun tuba, sözün abi-həyat,
Qulluq etməlik tapunda hurü qılman arzular.

Gər səni arzularam, ey canı cananım, nola,
Təşneyi-vəslin, nigara, abi-heyvan arzular.

Ta gülüstani-İrəm rüxsarını gördü gözüm,
Bülbüli-şeyda kimi hər dəm gülüstan arzular.

Gördü tupi-qəbqəbi-simin, çövkən zülfünü,
Tifli-ruhum neyləsin, ol tupü çövkən arzular.

Könlümüz arzuladı gər vəsli-cananı, nola
Kim, yəqindir arzular dərviş, sultan arzular.

Bax axır xəstə Nəsiminin xəyali-xamına,
Xatiri dərbəndi-zindan, hurü qılman arzular.

***

Dildarə müştəq oldu can, anın camalın arzular,
Hicrinə qatlanmaz könlül, yarın vüsalın arzular.

Yandırdı şövqün bağrımı, gör tabişindən kim, necə
Canım susamışdır, ləbin abi-zülalın arzular.

Yaxmaq gərəksən yaş ilə hər dəm gözün məsbahini,
Gər gözlərin gerçəkləyin anın xəyalın arzular.

Çərxin hilalü bədrinə könlüm qaçan baxmaq dilər,
Neçün ki, üzün bədrivü qaşın hilalın arzular.

Aşıqlərin azarına gör kim necə bel bağlamış,
Şol bivəfa aşıqlərin neçün vəbalın arzular.

Çin nafasından bezdi can, ənəbdən usandı könlül,
Hər sübhədən şol dilbərin zülf ilə xalın arzular.

Ya rəbb, nə huri-çöhrədir şol mahi-taban üzülü kim,
Gördükcə anın üzünü, günəş zəvalın arzular.

Şəhdin hədisi həm şəkər xoş gəlməz ol müştəqə kim,
Şol ruhi-qüdsün məntiqi şirin məqalın arzular.

Eşqində qurban olduğun istər Nəsimi, sor nədən,
Şol mə'nidən kim, dünyada hər şey kamalın arzular.

***

Neylərəm mən bunda durub, çünki dildar andadır,
Sanma kim, anda dedigim Bursa, ya Lərandadır.

Neylərəm güzlərə baxmaq, çün bu yanmış könlümün,
Şol boyu sərvə-xuraman, üzü gülzar andadır.

Firqətin dərdi məni torpaq edərsə, ey saba,
Yarı qıl, torpağım, ilət anda kim, yar andadır.

Can yanağın həsrətindən dəğməni, olmaz cüda,
Qanda kim görsə güli-tar, bülbülü-zar andadır.

Şol moğolçin gözlərinlə çünki qaşın könlümü,
Çün bilirən kim, nə gizli dürlü əsrar andadır.

Dərdimi artırma, lütf et, şərbətinlə, ey həkim,
Çün məni sayru qılan şol çeşmi-bimar andadır.

Dişlərin əksi Nəsiminin gözüne düşəli,
Bəhri-bəhreyn olduvü lə'loi-şahvar andadır.

***

Nə sün'i-paki-yəzdansan, a dilbər?
Müsəvvərsən, müənbərsən, münəvvər!

Saçındır zülməti-yəlda, şəbi-qədr,
Üzün novruzü eydü mahi-ənvər.

Təcəllidən ki, ta açdın niqabı,
Həbibin tə'ətidir mahi-xavər.

Bu, xalü rüxmüdür, ya mürği-sevda
Ki, qonmuşdur miyani-vərdi-əhmər.

Vüsəlın dilərəm şirin ləbindən,
Cavabım ver ki, qənd olsun mükərrər.

Çü cənnət tubisidir qamətin kim,
Ki, qoymuş surəti-rəhmani bərsər.

Şu cəvhərdir bu gün heyrani-hüsnün
Ki, seyrangahıdır çarxi-müdəvvər.

Dəgil, aydır bu söz həddin, Nəsimi,
Kəlamüllahu gör, bu vəsfi söylər.

***

Görün ki, bəhri-məani nə qasdi-can eylər,
Sifati-surəti-rəhmani xoş bəyan eylər.

Qaşın, gözün nəzəri, bil, yəqin ki, həqdəndir,
Həqqin nəzərgəhi bilgil nə tərcüman eylər.

Təriqət ər dilər isən həqiqətə bağla,
Həqqə könül vericək eşq ona nişan eylər.

Bu gənci-vəhdətə gir gör sifati-ləmyazəli
Ki, kafü nuna irişən özün ayan eylər.

Əyan gözün açə gör, yarı bigüman görgil
Ki, yarı görücügöz çox səna bəyan eylər.

Hədisi-eşqü məhəbbət vücud içində gəlir
Ki, nunü vəl-qələmin sirrini ayan eylər.

Gəl, ey Nəsimiyi-sərgəştə, canı tərək eylə
Ki, can qəfəsdən uçar, əzmi-cavidan eylər.

***

Götür niqabını xəlqə görün, ey şəmsü qəmər,
Görüb utana ləbindən nabatü şəhdü şəkər.

Gözünü nərgisə kimdir ki, bənzədir, ya rəbb,
O qafil bixabər gör kim, necə qıldı nəzər.

Əbirü ənbər utandı camalını gördü,
Saçın xəyalına irməz məşami-badi-səhər.

Əzəl günündə oxudum üzündə uş taha,
Bu rəmzi kim, anı heç kimsə verməmişdi xəbər.

Səni bu lütf ilə kimdir deyənin ki, ey dilbər,
Bu surət ilə sana kim dedi ki, üstə başər?

Əzəldə düşdü camalın təcəllisi Tura,
Ya Musa, anı mana sor ki, yandı nara şəcər.

Həqqi bu rəsm ilə tarı, dəxi həqiqət bil
Ki, həqq ilə yerü göy dopdoludur bəhr ilə bər.

Hur ilə insü mələk bəndə oldu cümlə sana,
Bu hüsnə aşiq olmayanın adı oldu həcər.

Qələndər ilə təcrid, fəna – üçü birdir,
Nə qəm, bu üçünə aləm olursa zirü zəbər.

İrişdi mö'cüzü həqqin Nəsimiyə çünkim,
Arun üçün ki, ana həqq dedilər əhli-nəzər.

***

Boyundur sidrəvü tuba, dodağın abi-heyvandır,
Arun mahiyyəti-zövqün nə bilsin ol ki, heyvandır.

Üzün inna-fətəhnadır, təbarək şə'ninə münzəl,
Bu vəchi əhsəni-surət bilənlər əhli-irfandır.

Xətin ümmül-kitabıdır bəyanı əhli-tövhidin,
Hürufu lövhi-məhfuzun müsəvvər şərh-i-Fürqandır.

Rüxün gülzarına qarşı qızardı məğribin rəngi,
Tüluyi məşriqin rəngi nəsimi-ənbərəfşandır.

Hədisi gövhərəfşanın həqiqətdir nəhayətsiz,
Üqulu əhli-irfanın onun harfində heyrandır.

Nəsimi çün səni gördü münəzzeh oldu aləmdən,
Gözündə surəti-rəhman, dilində zikri-sübhandır.

***

Mənim yarı-vəfadarım, gəl axır,
Mələk surətli dildarım, gəl axır.

Fəraqın canımı yaxdı bəğayət,
Həbibim, munisim, yarım, gəl axır.

Mənəm bütübl kimi nalanü giryan,
Dodağı qönçə gülzarım, gəl axır.

Qaşın qarşısına canım bərabər,
Mənim tirü kamandarım, gəl axır.

Fəraqından qatı divanə oldum,
Kərəm qıl, zülfü zünnarım, gəl axır.

Sənintək görmədim bir gül cahanda,
Bənövşə, tazə ruzgarım, gəl axır.

Qərarım qalmadı, səbrim tükəndi,
Ləbi lə'li-şəkəbarım, gəl axır.

Nəsimi natəvandır çün qamindən,
Gəl, ey canım, gəl, ey yarım, gəl axır.

***

Gətir, gətir, gətir ol kaseyi-rəvanpərvər,
Gətir, gətir, gətir ol çəngi, bir nəva göstər.

Verim, verim, verim öz canımı mən ol yara,
Öpüm, öpüm, öpüm ol lə'li şəhdilə şəkəkər.

Ləbin, ləbin, ləbinizdən əqiq oldu xəcil,
Dişin, dişin, dişinizdən bəhanəsiz gövhər.

Sözün, sözün, sözünüzdən əridi qəndü nabat,
Qaşın, qaşın, qaşınızdən dü kirpiginlə cigər.

Məni, məni, məni qəmzən oxu bilə urdu
Sənin, sənin, sənin ol cadu gözlərin yeksər.

Saçın, saçın, saçınızdən xətai-mişk xəcil,
Üzün, üzün, üzünüzdən tutuldu şəmsü qəmər.

Yəqin, yəqin ki, yəqindir Nəsimiyə, şəksiz,
Həbib, həbib, həbibdir dilində kim, söylər.

***

Sənin eşqindir, ey dilbər, mana həm mürşidü həm pir,
Qəfil mən eşqinə düşdüm, nədir çarə, nədir tədbir?

Yatırkən dün gecə gördüm siyah zülfünü boynumda,
Oyandım dedim, ey dilbər, nədir bu rəmzimə tə'bir?

Divanə oldu dəli könül, saçın zəncirinə bağla,
Mənim könlüm dəlisinə sənin zülfün teli zəncir.

Vücutum padişahisən, könül verdim, səni sevdim,
Sənə könül verən aşiq qaçan can eyləyə təqsir?

Nəsimi, namusü arı əgər aşiq isən tərək et,
Aşıqlər boynuna biçmiş mələmət donunu təqdir.

***

Üzünü surəti-rəhman oxurlar,
Xətini sünbüli-reyhan oxurlar.

Əliflək cövhəri-yekta boyundur,
Dodağın çəsmeyi-heyvan oxurlar.

Boyun Tuba dedilər əhli-mə'nə,
Belin incə, ləbin mərcan oxurlar.

Əzəldən çün üzündür Misri-came,
Üzünü sərbasər Qur'an oxurlar.

Üzün bağında bülbül, tuti, qumru
Həzaran suz ilə dastan oxurlar.

Üzün nuruna hər kim oldu münkir,
Ana lə'nət, adın şeytan oxurlar.

Bu gün çün hüsnünüzü yad edənlər,
Üzün şəmsü məhi-taban oxurlar.

Nə hikmətdir, əya, ey hüsnü zibə,
Səni aləmlərə sultan oxurlar?

Fəda qıl canını sən, ey Nəsimi
Ki, canı yar üçün qurban oxurlar.

***

Tutdu gülzari-cahanı əbri-gövhərbar bar,
Bar darəd əbri-neysan yüz şaqayıqvar var.

Var, nəzər qıl, gör nədir əz qüdrəti-səbbağ bağ,
Bağ içində yanadır hər guşədə gülnar nar.

Nəri-gül yandırdı bülbülnü ki, qəmpərvərd vərd,
Vərd üçün daim dolanur guşeyi-gülzar zar.

Z'arzuyi-lələ sərv azad olur pıruz ruz,
Ruzü şəb gülşəndə dutmaz cüz gül əz dəyyar yar.

Yar əgər zülfün çəkərsə gər darü badam dam
Dama düşgü sünbül olğu nafeyi-tatar tar.

Tarını çeşmi-şaqayıqgirü tərifi-cuy cuy
Cuyi-can pürabi-eyş et çün macalın bar bar.

Barha ayıtdım, Nəsimi, qılma əz bidad dad
Dad ilə könül dola çün lə'li-gövhərbar bar.

***

Olmaya məstanə eynintək, şaha, məkkar kar,
Karına qoymaz məni hər bab ilə əğyar yar.

Yan əhdində vəfalı istəgil, ey dust, dust,
Dust olanlar eylesin aşiqinə naçar çar.

Çarə istərsən əgər, sən daməni-dilgir gir,
Girü dəstəm cana salma, ey üzü ənvar var.

Varmıdır nisbət sana bir türk dər Maçını Çin
Çini-zülfünüz yenə əz nafeyi-tatar tar.

Tari-zülfün aşiqin ruzun qılır şəbrəng rəng,
Rəngi-ali zərd olur həm, ey üzü gülzar zar.

Zardır hüsnündən ötrü ba ləbi-gülgün gün,
Gün ötar xürrəm dutar ki, nərgisi-xunxar xar.

Xarvəş ba hər kəsi sən güldən ötrü tizi tiz,
Tiz Nəsimi cisminin sən yarğusunu yar, yar.

***

Firqət içində yürəgim gör ki, nə parə-parədir,
Bağnımı gör bu qüssədən kim, necə yara-yarədir.

Qəmdə yanan bu aşiqə lütfü inayət eyləgil,
Ey büt, əgərçi yürəgin mərməri səngi-xarədir.

La'li-ləbin hədisini eşidəlidən, ey sanəm,
Səcdə edər mələk kimi, səcdəsi qüdsi-narədir.

Mən bu təriqü vəch ilə cövrü cəfadən usandım,
Çünkü həmişə yarımın cövrü cəfası yarədir.

Yaralı eylədi məni cür'əsi ağulu qəmin,
Yaralı qoyma yarını, dərdinə gör nə çarədir?

Nazü itabü işvəsi yaxdı məni fəraqıla,
Daim onunla aşiqin işi bu rəsmü karədir.

Ayü günü nə vəch ilə üzünə nisbət eyləyim,
Hüsnü-rüxün qatında çün ay ilə gün sitarədir.

Zərqu riyavü sufilik zərrəcə assi eyləmöz,
Şol kişiye ki, rəğbəti ol meyi-bixumarədir.

Hüsnünə aşiq eylədi, canımı yandırar qəmin,
Gör ki, nə fitnələr qılur ol ki, bu hüsnü-yarədir.

Zövrəqinin məhəbbətin dənizinə buraxmışam,
Gəl çək arı kənara kim, meyli arın kənarədir.

Zülfü tozundan oldu çün canü tani Nəsiminin,
Əslinə qarışur yenə, ric'əti şol qubarədir.

***

Təalallah ki, sün'idən sənintək xoş camal eylər,
Yenə bədr ayın üstündə qara qaşlar hilal eylər.

Zəhi-nəqqaşi-surətəgər ki, bir qətrə məni sudan
Nə göyçək hüsnü-canpərvər, nə zibə xəttü xal eylər.

Üzü eyni-inayətdir şəhimin səm'inə degil:
Ki, neçin zülfünün cimi əlif qəddimi dal eylər?

Xələyqlər xəyal eylər ki, hüsnün Yusifə bənzər,
Əzizim yeydürür, billah, bu el yanlış xəyal eylər.

Mələlət çəkməzəm hərgiz ki, hicran bərkamal olsa,
Hər an nəsnə kamal olsa, fələk arı zaval eylər.

Yar ilə xəstə könlümün əcaib haləti vardır,
Vəleykən müddəsi bilməz, bizimlə qilü qal eylər.

Nəsimi yar hicrində ümid üzməz vüsalından
Ki, Tanrı aqibət bi gün bu hicramı vüsal eylər.

***

Camalın əksi, ey dilbər, nəyə kim düşdü al eylər,
Anın qövsü-qüzeh qaşı bu bədr ayı hılal eylər.

Sənin ol cadu gözündən həzər kim qılmasın, şaha
Ki, hər bir baxışı yüz min füsünü məkrü al eylər.

Xəyalın hər gecə ta sübh gətirməz gözümə uyqu,
Fəraqın bağrını qəmədən əritdi, çün zülal eylər.

Çün ol kirpiklərin zəxmi baş edər bağrını hər dəm
Ki, bağrım qanı hər saat gözümmü malamal eylər.

Bu cövrü kim, edərsən sən Nəsimiyə, bu gün, cana,
Səni tərək eyləməz neyçün, cəfalar ittisal eylər.

***

Səfavü zövqi-dünyaya, könül, aldarıma, al eylər,
Səni salar bu sevdaya, özü qeyri xəyal eylər.

Əgər beş gündə bu dövran sənə əl versə, ey aqıl,
Ki, şadlıq göstərər bir dəm, dönər yüz min məlal eylər.

Yığınca munca əsbabı yeri, sən bir kamal istə,
Əcəl yeli əsər bir gün ana çox-çox zaval eylər.

Əgər aşıq isən tərək et, nedərsən munca əsbabı,
Olar ki, eşqə qərq oldu, qaçan sevdayi-mal eylər.

Günəş dutuldu dedilər nəzər qıldım camalına,
Üzünə zülfüdüür düşmüş, bu el yanlış xəyal eylər.

Yığınb yedirməyən kişi sinində mar olur malı,
Sağrı sözdür ki, assi varsa, boynunda vəbal eylər.

Nəsimi xəstəyə sənsiz Süleyman mülkünü versən,
Ol anı bir çöpə saymaz, təmənnayi-vüsal eylər.

***

Şahidi-laşərikə ləh şol sənəmin camalıdır,
Leysə kəmislihi anın nun ilə mimü dahıdır.

Çöhrəsi gərçi nur ilə kaşfi-hicabi-vəch edər,
Vəchə işarət eyləyən ol qəmərın hilalıdır.

Gərçi hər ayda bir gecə aya kamal irir, vəli
Yüz qəmər ırmaz anda kim, ol qəmərın kamalıdır.

Surəti gərçi hüsn ilə cuşa gətirdi ələmi,
Fitnəyi qoparan anın qaş ilə zülfü xalıdır.

Axirətin nəiminə olma hərisü baxma kim,
Hur ilə cənnəti liqa cümlə anın vüsalıdır.

Mehri-rüxün nə vəch ilə qabil ola zavalı kim,
Vəsfı-camalın, ey günəş, ayəti-bizəvalıdır.

Şübheyi-laşərikə ləh ta biləsən ki, məndə yox,
Güzgüya baxı güzğüdə gör ki, nəyin misalıdır.

Vəslə qənaət etmişəm, dünyavü axirət sana,
Aşiqə şol müşahidə ne'məti-layəzalıdır.

Şükr edərəm ilahimə hər nəfəs, ey Nəsimi kim,
Əhli-kamala məntiqin rəhməti-zülcəlalıdır.

***

Mətləi-hüsnün, ey sənəm, məzhəri-layəzalıdır,
Cümleyi-kainat onun pərtövünün zülalıdır.

Baxdı cahana bir nəzər şahidi-laşərikə-ləh,
Çöhrəyi qıldı vəsita, mütləq onun vüsalıdır.

Surətə düzdü mə'niyi-leysə kəmislihi, dedi:
Surəti mə'ni eyləyən qüdrəti-pürkamalıdır.

Cilvə qılıb camalını, xublara höccət eylədi,
Sün'ünə qıl müşahidə, gör nə əyan camalıdır.

Baxsa olur müayinə yüzünə bihicab, anın
Çöhrəsinin təfərrücu ne'məti-layəzalıdır.

Axirətin mətainə müştəri olma, istəmə
Hər nə ki, anda var isə, cümlə bunun misalıdır.

Şükr ilaha eylərəm dəmbədəm, ey Nəsimi, kim,
Gör bu camalı la tühəb, rəhməti-zülcəlalıdır.

***

Könlümdə mənim eşqi-camalın əzəlidir,
Şol nəsnə kim, oldu əzəli, ləmyəzəlidir.

Nəfsini biləndir ki, yaqın rəbbini bildi,
Həqdən bu məqamata irən bil ki, validir.

Nəfsini bilən bil ki, həqqi bildi həqiqət,
İnkarına bel bağlama kim, qövli-Əlidir.

Ey üzü turuş xəl kimi zahid, meyə sun kim,
Safi ləbinin dadlu şərabı əsəlidir.

Ey yarın dünyavü üqbaya verən, gəl,
Bul nəsnəyi dünyada ki, yarın bədəlidir.

Endirmədi baş əhsəni-təqvimə əzəzil,
Anı buraxan lə'nətə, anın cədəlidir.

İdrak edəməz surətini görməyən ə'ma,
Şol mə'nüyi kim, hüsnü-camalında cəlidir.

Saf olmayan altun kimi mehrinlə cahanda,
Şol üzüqara qəlb imiş, adı zəğəlidir.

Ey yara fəda eyləməyən canını aşıq,
Mə'suqdan uy vermə ki, eşqin əməlidir.

Aşıqlərinin qanuna bandırdı əlin dost,
Şol qana girən daim anın simin əlidir.

Çün buldu Nəsimi əbədi ömr saçından,
Şol dirliyi neylər ki, zamani-əcəlidir.

***

Hüsnün, təbarəkallah, anvari-ləmyəzəlidir,
Üzün cahan içində bimisli bibeədəlidir.

Eşqin əsası, ey can, qabil degil zavala,
Neçin ki, mülki-hüsnün mülki-bilaxələlidir.

Ey hikmətin rəisi, mə'lulü illəti qoy,
Əvvəl bu cövhari bil kim, məbdəi-iləlidir.
Cənnətdə gərçi həqdən balı mey oldu və'də,
Lə'lin gərək mana kim, həm meyü həm əsəlidir.

Ey badeyi-səqahüm lə'li-ləbin şərabı,
İkrah edən bu meydən içdigi əkşi xəldir.

Mehrın odunda şol kim, pak olmadıvü xalis,
Qəlbı qəşidir anın, üzü qara zəğəlidir.

Ey səndən ayrı könlüm, vəhşi iki cahanda,
Eynin əcəb qəzalə, hüsnün əcəb qəzəlidir.

Can ilə həm caharı tərş etməyən bu yolda,
Dünyavü axirətdə bielmü biəməlidir.

Sən cantü cümlə ələm işbah imiş məsələdə:
Cansız bədən dirilməz, gör kim, bu nə məsəlidir.

Ənbərfaşan saçınla şol günü bulmuşam ki,
Aləmdə adı anın la-ibtida əzəlidir.

Çün ələmin Nəsimi qurtuldu kəsəretindən,
Vəhdət kimi bəqası bimüddəti-əcəlidir.

***

Üzün bədri cahanın danəsidir,
Yerü göy, ayü gün pərvanasidir.

Cahanü dinü dil zülfünə, canım,
Əgər layıq düşər, şükranəsidir.

Üzündür ayətəlkürsi aruncün,
Kəlamüllah məhrəmxanəsidir.

Saçın zəncirinə düşdü bu könlüm,
Müsəlsəl zülfünün divanəsidir.

Qaşınla kirpigin, zülfünlə xalın,
Hərəmi gözlərin məstanəsidir.

Tutuşmuş eşq odu can ilə cismə,
Bu dərdi kimsə bilməz, yanəsidir.

Üzündə abid olmuşdur Nəsimi,
Nəsiminin bu gün cana nəsidir?

***

Mehri-rüxün tabına düşdü könül yanadır,
Şəm'ə düşən narına yansa görək, ya nədir?

Ey məhi-bədrin üzü mehri-rüxündən xəcil,
Şəm'inə gör canımı kim, necə pərvanədir?

Zülfü rüxün sirrini bilməyəne aydıram:
Küfr ilə imanumuz, Kə'bəvü bütخانədir.

Nəqşi-xəyalın məni nəqşü xəyal eylədi,
Mümkiri-eşqin gözü ikiligə yanadır.

Cami-səqahüm içər dilbər əlindən müdam,
Kim ki arın saqisi nərgisi-məstanədir.

Çünkü vüsalınlayam leylü nahar, ey sənəm,
Cami-Cəm uş mənədir, mülki-Süleyman nədir?

Lə'li-ləbinlə gözün mey içirərlər mana,
Mən necə məst olmayam, çün iki peymanədir?

Dünyavü üqbayı mən vəslinə dəyişmişəm,
Assisinə min başım can ilə şükranədir.

Eşqi-rüxün məskəni xəlvətədir könlümün,
Gənci-həyatın yeri gör ki, nə viranədir.

Düşdü Nəsimi saçın həlqeyi-zəncirinə,
Düşməyəm ol həlqəyə, gör ki, nə divanədir.

***

Ümmana girən eşq ilə, dürdanəyə uğrar,
Şükrana verən canını, cananəyə uğrar.

Yanmaqdan əgər qorxur isən fəhm'ə yapışma,
Şol ataşi gör kim, necə pərvanəyə uğrar.

Mənsur kimi cuşa gələr, söylər ənalhəq,
Hər aşiqi-sadiq ki, bu meyخانəyə uğrar.

Gətməz dünü gün cami-şərabı nəzərindən,
Hər kimsə ki, şol nərgisi-məstanəyə uğrar.

Təsbih ilə səccadəyi bir cür'əyə satar,
Şol sufiyi-safi ki, bu peymanəyə uğrar.

Əfsanə satar aşiqə əfsun ilə vaiz,
Aşiq qaçan ol qissəvü əfsanəyə uğrar?

Zəncir saçın şöylə dəli qıldı məni kim,
Əqlin itirər kim ki, bu divanəyə uğrar.

Girdi hərəmi-Kə'beyi-təhqiqə Nəsimi,
Hənnanə təvaf eylərü mənnanəyə uğrar.

***

Sərvin qatında sidrəvü Tuba rəvan olur,
Lə'lin şərabı-kövsərin içən rəvan olur.

İsa ləbin vüsəlinə irdivü buldu can,
Hər kim ki bildi ləmyəzəli, cavidan olur.

Ey hürriyə bənzədən ol İsa'vi dəmi,
Huri qaçan bu lütf ilə şirinzəban olur?

Eşqin hədisini nə qədər canda gizlədim,
Sirr saxlamaz könül, bu səbəbdən ayan olur.

Hüsnün rümuşunu nə mələk bildi, nə bəşər,
Hər dəgmə canəvərdə qaçan bu bəyan olur?

Nitqin utandırır mələki şol zamanda kim,
Lə'lin hədisə başları gövhərfaşan olur.

Mişkin saçınla can ilə sevdəyə düşməyən,
Sərmayəsi xəsarətü sudu ziyan olur.

Yaşın niqab içində ki, hüsnündən ey pəri,
Qəpar fəğanü fitneyi-axırzaman olur.

Üzündə gərçi ayəti oldu otuz iki,
Hər birisi müvəhhidə yüz min nişan olur.

Hər kim ki həqqi əhsəni-surətdə görmədi,
Həqq ta əbəd anın nəzərindən nihan olur.

Vəslində zində oldu Nəsimi iləl-əbəd,
Abi-həyata vasil olan cavidan olur.

***

Surətin nəqşində könlüm, ey sənəm, heyran olur,
Bir nəzər görsəm, camalın dərdinə dərman olur.

Kənzi-məxfidir sərin eşqin, yeri viran könül,
Şol cəhətdəndir, şaha, gəncin yeri viran olur.

Leylətül-qədr üstə zülfün, həqq kitabıdır üzün,
Qibləsi aşıqlərin bil, surəti-rəhman olur.

Cövrünü hər kimsə çəkdi, lütf anındır bigüman,
Dilbərin cövrü cəfası aşıqə ehsan olur.

Mah-rüxsarın qatında kim ki səcə qılmadı,
Divi-məl'undur, yaqın, arun adı şeytan olur.

Nəfsini hər kimsə bildi, həqqi bildi bigüman,
Zərxəridə qul isə, aləmlərə sultan olur.

Yar ilə bir ol, Nəsimitək, cahanda fariğ ol,
Kim ki aldanmaz cahanda, müşkülü asan olur.

***

Dil sənin şirin kələmtək kəlim olmuşdurur,
Can sana bir bəndeyi, əlbət, qədim olmuşdurur.

Müşəfi-hüsnündə şol hərfü xəti xalın sənin,
Sətri-bismillahir-rəhmanir-rəhim olmuşdurur.

İstivadan zülfünüz cərnətdə ey huriliqə,
Əhli-imana siratül-müstəqim olmuşdurur.

Nəmədürür eyrim bu sevdadan həmişə kim, nədən;
Qaşların nunü dəhanın hərfi-mim olmuşdurur.

Naşüküftə zanbağam, əngüştü-xatəmdir məgər
Kim, fələkdə mahi-bədr andan dü nim olmuşdurur.

Seyyid andan bəlli kim, şaha, qapına yastanur,
Fariğ az rizvanü bağ, eyşi-nəim olmuşdurur.

***

Cahan üzün günəşindən münəvvər olmuşdur,
Səba saçın qoxusundan müəttər olmuşdur.

Ləbin qatında ki, andan utandı abi-həyat,
Şəkər sözün nə deyim, çün mükərrər olmuşdur.

Dua ilə nə diləyim səninçün həqdən kim,
İki cahan sana həqdən müyassər olmuşdur.

Kimin ki, könlü dilədi ayağını öpmək,
Başını oynamaq ana müqərrər olmuşdur.

Nəsibimi necə sə'y ilə artırım, çünkim
Əzəldə nəhnü qasəmna müqəddər olmuşdur.

Səhər yeli əsəli sünbülün diyarından,
Məşəmi-əhli-məhəbbət müəttər olmuşdur.

Nəsimi, ey şah-i-xuban, camalını görəli,
Gözündə surəti-rəhman müsəvvər olmuşdur.

***

Ey üzün nuri-təcəlli, mə'niyi-iman budur,
Hər kim iqrar eyləməz, insan degil, heyvan budur.

Sün'ü biçün eylədi zahir üzün, yüz əfərin,
Yoxdur anda sirri-peyda, nükteyi-pünhan budur.

Görmüşəm zibə üzünü, surəti-rəhmandurur,
Sormuşam lə'li-ləbini, dərdimə dərman budur.

Leylətül-me'rac zülfün, qabə qövseyndir qaşın,
Hər kişi kim, oldu layiq, eydinə qurban budur.

Surətin lövhündə yazmış nəqşəndi-kafü nun,
Ayəti-Allahu nurən, höccəti bürhan budur.

Surətin vəchində buldu, bildi arif sirrini,
Bilmədi qafil bu sirri, cahilü nadan budur.

Söylədi zahir Nəsimi şe'rini, verdim cavab:
Ruhi-qüdsü qıldı təhsin, dedi kim, Salman budur.

***

Gördüm camalın şəm'ini rövşən, məhi-taban budur,
Hüsnün təaləllah dedim, həqdən gələn bürhan budur.

Xızrın həyatı gör necə zülmatdə zahir oldu kim,
Kövsər ləbindir aşiqə, can ilə həm canan budur.

Səcdə edər şəmsü qəmər, Zöhrəvü Mahü Müştəri,
Hüsnü-camalın görməyə, hurü mələk, insan budur.

Aşiqlərin rizvanı çün hüsnü-rüxündür, ey sənəm,
Ol aşiqi görmə əcəb kim, rövzeyi-rizvan budur.

Zərq əhlidir, ya rəbb, şəqi kim, tutmamış həqq sözünü,
Qılmadı səcdə adəmə, gör kim, bu gün şeytan budur.

Səb'ülmasanidir üzün, inna fətəhnadır xətin,
Əlhəmdülillah, dür dişin, gör mə'dəni-hər kan budur.

Gülbərgi əkdim zülfünə, dağıldı üzün üstünə,
Gül bərgidir bu yasəmən, xalın güli-reyhan, budur.

Qıldı Nəsimi qibləsin şol qaşları mehrabına,
Qövli-Nəsimidir, yaqın, ol həqq deyən fərman budur.

***

Məndən üzün yaşırma kim, səcdəgahım oldur,
Seyr edəməm bu çərxi, xurşidü mahım oldur.

Hüsnün çirağın, ey can, pərvanə kimi keçdim,
Tarik içində rövşən göründü, rahım oldur.

Pərhez edərmi aşiq, ey eşqə mürkir olan,
Dersəm ki, tərkini ur, mənim çü şahım oldur.

Kirpiklərinlə qaşın olmuşdur ismi-ə'zəm,
Divdən dəxi nə qorxu, çünkim pənahım oldur.

Həqq də'vidən şəhadət istərlər isə məndən,
Mən onu bulmuşam kim, yənə güvahım oldur.

Ey dünyanın rəisi, mənə həqir baxma,
Mən necə müflis olum, çün izzü cahım oldur.

Sən məndən olma qafil, istə ki, ta biləsən,
Anı ki, tanımışsan, fəzli-ilahım oldur.

Nəsimiyəm ki, düşdüm üzün gülündən ayrı,
Bülbül kimi çəməndə fəryadü ahım oldur.

***

Eyşü tərəb yarı gül, üzər ilə xoşdur,
Canü cahan elə bil ki, yar ilə xoşdur.

Qanma gəl bandır əlin, ey nigər, gör
Kim, necə simin əlin nigər ilə xoşdur.

Gəldi gül, açıldı lalə, gəl bəri sun cam,
Lələvü gül fəsl-i-növbahar ilə xoşdur.

Əhli-nazərdən yaşırma, aç üzünü gəl,
Gül gəlicək əndəlib zar ilə xoşdur.

Dara çıx, ey aşiq, söylə anda ənalhəq,
Aşiq olanın həqqə başı dar ilə xoşdur.

Aşiqə ol fəxr yetər ki, olmadı sufi,
Dövlət ana kim, bu iftixar ilə xoşdur.

Ta ki gülünün vəslinə irişməyə hər əl,
Çevrəsi anın həmişə xar ilə xoşdur.

Gərçi xoş olmaz xumarı hər sifətə,
Qəmzeyi-məstanəsi xumar ilə xoşdur.

Aləmi tövhidə çün irişdi Nəsimi,
Nar ilə nur olduvü nur nar ilə xoşdur.

***

Ey diriğa kim, cahanda yarü həmdəm kəmdürür,
Xubların cövründən özgə kim mənə həmdəmdürür?

Ey günəş üzlü həbibim, şad qılğıl sən mənə
Kim, fərağından bu canü dil qəriği-qəmdürür.

Gər inanmazsan ki, qəməzən yıxdı könlüm şəhrini,
Bəs bu fəryadım nədəndir, didə qandan nəmdürür?

Və'deyi qoy, ey könlü, gəl bu dəmi xoş görəlim,
Dün ki, keçdi, danla qaib, bəs bu dəm xoş dəmdürür.

Gər desəm vardır cahanda, sənsən, ey könlüm alan,
Dil sənindir, can sənindir, mən mənim bəs nəmdürür?

Zahidin mehrab içində zikrü taətdir işi,
Aşiqin məhbub önündə çəngi zilü bəmdürür.

Bir nəzər qılğıl Nəsimi halına, gör kim, necə
Sözləri fəryadü naliş, gözləri Zəməmdürür.

***

Güli-tərdən gülcək, arizinə ma' tökülür,
Bağa gir, gör ki, necə laleyi-həmra tökülür.

Ənbərin sünbülünə badi-səba kim, iricək,
Qoymağıl titrəməyə, ənbəri-sara tökülür.

Qara saçın ucunu salma ayağına, götür,
Heyf olur nafeyi-tatara ki, hər ca tökülür.

Ləblərindən varalı Misrə xəbər, əttərin,
Qutusundan dünü gün qənd ilə halva tökülür.

Aləmin başına tabəndə üzün şəm'indən,
Xaliqin rəhmətidir, nuri-təcəllə tökülür.

Necə nömid olayım, çün gözümün əbrindən,
Qətrə-qətrə üzümə hər yana dərya tökülür.

Sədəfin gərçi dəhanı doludur inci ilə,
Açıcaq ləblərini, lə'li-lala tökülür.

Hüsnünün vəsfini ta yazmağa əzm eyləmişəm,
Qələmin dili ucundan qamu sevdə tökülür.

Ta cüda düşdü Nəsimi ləbi-lə'lindən anın,
Gözlərindən dünü gün lə'li-müsəffa tökülür.

***

Ey nəsimi-sübhədən, billah, şu yarım xoşmudur?
Şol həbibim, dilbərim, aləmdə varım xoşmudur?

Şol mütərra mişki-zülfündən, səba, vergil xəbər,
Şol üzü gül, qaməti sərvü çinarım xoşmudur?

Şol ləbi lə'li gözü ahuyi-şəhr la dilfirib,
Şol saçı zülmat, bəni mişki-tatarım xoşmudur?

Qənc içində qönçə olub dürc olur dürrü-ədən,
Şol çəmən səhnində açılmış baharım xoşmudur?

Yel əlimdə, su gözümə, od içimdə xak olur,
Daim anda həşr olacaq səbzəzarım xoşmudur?

Çün Nəsimi saldı özün eşqinə pərvanətək,
Ey üzü gülşən, sana bu ahü zarım xoşmudur?

***

Sənmisən, ey mahsurət, cənnətin eynində hur,
Gözlərin eyni-bələdir, vəchirin alınında nur?

Ayət-i-ərşi-səmadandır lətafət sözlərin,
Dər maani cəm' qıldı dürri-məknun zühur.

Çəsmeyi-Zəməm ləbin, sirri-ələstdir gözlərin,
Kim ola ol kim, qıla mehr ilə vəslinə səbur.

Şübhədən arındı ol kim, qıldı iqrari-səlat,
Ta əbəd məst oldu, içdi cür'eyi-mai təhur.

Kim ki məhbubun liqasın gördü ol eynəl-yəqin,
Vəchini sürdü turaba, rəbbinə qıldı şəkür.

Kəmtərin oldu Nəsimi fəzli-həqqin çəkəri,
Çünkü vəslə vasil oldu, eşq ilə buldu hüzur.

***

Ey üzün şə'nində münzəl ayəti-Allahu nur,
Ləblərin həqqinə gəldi nükteyi-maən-təhur.

Əvvəli axır çü sənsən, batinü zahir çü sən,
Məqsədi-əqsa camalındır, gözümdən getmə dur.

Söyləyən hər natiqin dilində səndən özgə yox,
İşləyən hər failin fe'lində sənsən biqüsür.

Səndən özgə aradım, dəyyar yoxdur dünyada,
Cümlə əşyada kəmahu eyləyən sənsən zühur.

Zahida, gəl zöhdü mə'bud etmə, olma büt-pərəst,
Həqpərəst ol, həqqi tanı, həqq-minəllahül-ğəyyur.

Aşiqin məqsudu didarındır, ey arami-can,
Qeyri-didarın görünməz gözümə cənnatü hur.

Vaqif olmaz sirri-lövhədə ol iman əhli kim,
Edə bilməz nəfsini dünya həvasından übur.

Aləmi-ərvaha, ey dil mürğü, pərvaz eylə kim,
Qalmaq bu aləmi-ünsürdə bir saət hüzur.

Ey Nəsimi, surü e'cazi-Məsihədir sözün,
İstimaandan nola həyy olalar min-fi-qübur.

***

Qara saçın ki, zülmatındadır nur,
Anın adidurur nurən-ə'lanur.

Yanağından əyan oldu ənləhəq,
Qaçın surət olar güzgülə məstur.

Nəzirin yoxdur, ey dilbər, nəzirin,
Zəhi sahibnəzər pakizəmənzur.

Mana məqsud iki aləmdə sənşən
Ki, sənşən cənnəti cənnətdəki hur.

Nə meydan əsrimiş nərgislərin kim,
Məni əndişəsindən qıldı məxmur.

Nə müşəfdür ki, hüsnün ayətini
Bəyan etdikcə əql andan düşər dur?

Vüsəlin cavıdanı səltənətdir,
Bu dövlet olmadı hər şaha məqdur.

Gəl, ey sultani-ələm, arif ol kim,
Məlik mə'nidə arıdır, nə fəğfur.

Əgər nuş istər isən nişə qatlan
Ki, nuşu nişsiz verməz bu zənbur.

Nə qeyrətli ənləhəqdır bu, ya rəbb,
Ki, Mənsuru asar darına mənsur.

Çıxar pənbə qulağından, gözün aç
Ki, həşr olduvü çalındı bu gün sur.

Ləbin lə'li-Bədəxşan eylədi mat,
Həbəş mülkündə xalın asdı mənşur.

Nəsimi çünki həqqə vasil oldu,
Gərək matəm tut, ey münkir, gərək sur.

***

Niqabı üzündən götürdü qəmər,
Utandı ləbindən nabatlı şəkər.

Təbarəktə, ey həqq sifətli nigər,
Təaleyətə, ey həqq sifətli başər.

Saçın şərhini eylərəm hər gecə,
Üzün vəsfini söylərəm hər səhər.

Əsir olmayan hüsnünə adəmi,
Həcərdir, həcərdir, həcərdir, həcər.

Gəl, ey tacir, uş Yusifi satın al
Ki, kanunda qiymətsiz olur göhər.

Qılından belin incə gördüm tamam,
Vəli incədən incədir bu xəbər.

Boyun ənətəllah, zəhi e'tidal,
Gözün eynəkəllah, zəhi xoş nəzər.

Sözün abi-heyvandır, ağzın rəhiq,
Bu vəsfi-əzim, eylərəm müxtəsər.

Gəl, ey sidrətül-müntəha kim, boyun
Mübarək şəcərdir, mübarək şəcər.

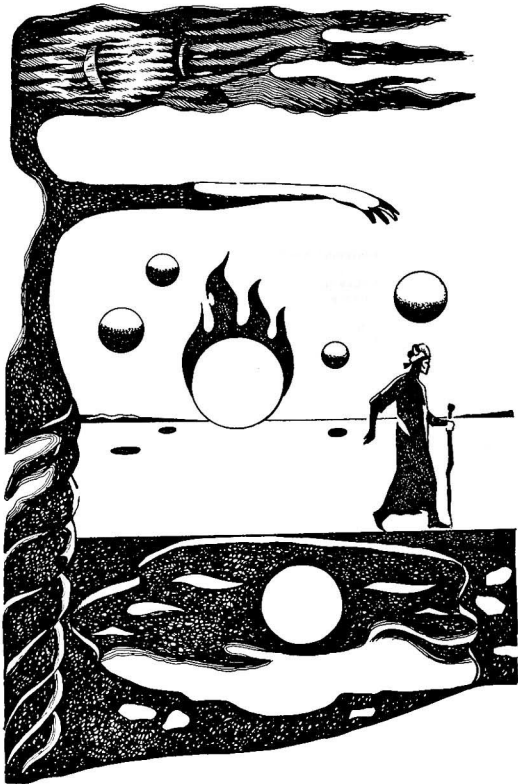
Çü ə'lavü əsfəldə gördüm səni,
Nə qəm, gər cahən olsa zirü zəbər.

Həqqi gör, həqqi bil, həqqi taru kim
Ki, həqdən doludur yedi bəhrü bər.

Zühür eylədi cümlə əşyada həqq,
Qanı bir basirətli, açıqnəzər.

Nəsimi kimi vahid ol yarılən,
İkilik sifətdən ikilik bitər.

İkilikdə qalan əzazil olur,
Mələksiyət insan ol anı gidər.

***

Sünbülün əbrində gördüm uş məhi-taban gəlir,
Sağların hər tərəsindən şö'leyi-ıman gəlir.

Surətin aşkaldır inna fətəhna, ey nigar
Kim, bu eşqin ayətində həqqə uş bürhan gəlir.

Zülmətin dövrünü keçdi, oldu ol Xızr aşikar,
Şimdi sordum, ləblərindən çeşmeyi-heyvan gəlir.

Gərçi ehsan etdiyin daim vəfadır aşiqə,
Sən vəfalısan, vəfa qıl kim, cəfa çəndən gəlir.

Razımı faş etdi ahım, şol səbəbdən, ey nigar,
Vəsilinə vəsl olmağa çün dağmə hər nadan gəlir.

Lövhi-məhfuz oldu qaşın, kirpigin eşq əhlinə,
Surətin lövhündə, ey can, həqq dedi Fırqan gəlir.

Gül yanağın həsrətindən bülbül, ey can aşiqi,
Ah edər gül həsrətindən, bilməz xəndən gəlir.

Əhsani-təqvimə çün səcdə qılır hurü malək,
Surətin gördü məgər kim, səcdəyə şeytan gəlir.

Çün məqami-dilbər oldu, ey Nəsimi, aşikar,
Şol həyati-cavidan buldu, yeri cinan gəlir.

***

Dodağın qənd imiş, bal anda neylər?
Nə nazik xətt imiş, xal anda neylər?

Yedi hərf oldu çün hər bir vərəqdə,
Əlif ya lam əlif dal anda neylər?

Sufi ətləs geyər, zahid səqərlət,
Fəqirin geydiyi şal anda neylər?

Kimin ki yoxdurur gənci-niharı,
Ya anca mülk ilə mal anda neylər?

Nəsimi nara düşdü yar əlindən,
Bu özgə hal imiş, qal anda neylər?

***

Rüxün bədriddür şəm'i-münəvvər,
Təaləllah, zahi pakizə cövhər!

Səzik qapısıdır cənnəti-ədnin,
Qaşınla kirpiyin, zülfün müənbər.

Ələm nəsrəh saçın, vəş-şəms alının,
Boyun Tuba, ləbindir abi-kövsər.

Əyan oldu ləbin eynində şol su
Ki, qərq oldu cahan bəhrində yeksər.

Tənin tinindən oldu xəlq ərvah,
Təaləllah, zahi pakizə gövhər.

Süçud eylər rüxü zülfün qatında,
Məh ilə əncümü xurşidi-xavər.

Rümuzun bilməyən Beytül-həramın,
Nə bilsin ki, nədir mehrabü minbər.

Fələk hüsnündə heyrandır, mələk mat,
Nə dəryasan, nə mə'dənsən, nə gövhər?

Sərasər nuri-mütlaqdir vücudun,
Nə mahiyyətsən, ey zati-mütəhhər?

Məgər şəm'i-təcəllidir camalın
Ki, nurundan cahan oldu münəvvər?

Nəsiminin sözü həqdır, həqqi bil
Ki, həqdır hər nə kim, dilində söylər.

***

Dilbərə, eşqində aləm sərbəsər qovğa çəkər,
Sanma ki, eşqin bələsın mən qulun tənha çəkər.

Gər sana təqdir edəm şərh-i dərnum şəmmsin,
Bazuyi-himmət qələm bər-kuhü ba-səhra çəkər.

Aşiqi-həqbin qılır yarın tamaşasın bu gün,
Zahidi-xudbin durubdur qüsseyi-fərdə çəkər.

Sübhi-vəslindən camalın afitabın görməyə,
Gözlərim ta sübhədən bidariyi-şəbha çəkər.

Ey Nəsimi, yarın əsmasın dilindən qoymagıl
Kim, müsəmmaya səni xasiyyəti-əsmə çəkər.

***

Bu gün ol şahidin şəkli qamundan ixtiyarımdır,
Ümidimdir, ümidgahım, vəfali, doğru yarımıdır.

Həbibimdir, təbibimdir, gülümdür, andəlibimdir,
Rəfiqimdir, şəfiqimdir, qənimdir, qəmgüsarımdır.

Vücudumdur, rəvanımdır, damarımdakı qanımdır,
Bu gün şah-i-cahanımdır, lətafətli nigarımdır.

Əzizim, nuri-didəmdir, dü aləmdə güzidəmdir,
Saçı bəxti-rəmidəmdir, yanaqları ənarımdır.

Gülü reyhanü lələmdir, meyü sağər, piyaləmdir,
Gülüstanü kələləmdir, müzəyyən növbaharımdır.

Könül yağma qılanımdır, məni dərdə salanımdır,
Genə dərman qılanımdır, əvan tülki-tatarımdır.

Sərəfrazım, həbibimdir, bu dərdimə təbibimdir,
Bu gün yarı-qədimimdir, cahanda iftixarımdır.

Üzü nuri-ilahımdır, münəvvər şəmsü mahımdır,
Könül təxtində şahımdır ki, zirək şəhriyarımdır.

Boyu sərv-i-çinarımdır, saçı mişki-tatarımdır,
Əcəb şirin nigarımdır, gülüstani-baharımdır.

Şərəbımdırü şəhdimdir, bu gün novruzi-eydimdir,
Mənəm bəxti-səidimdir, behişt-i-gülüzarımdır.

Xəyalımdır ki, fikrimdir, namazımdır ki, zikrimdir,
Dodağı qəndi-Misirimdir, mükərrər şəhdü barımdır.

Cimim, mimim, hürufumdur, xubəlaqü latifimdir,
Güləndamım, zərifimdir, gülümdür, gülüzarımdır.

Nəsimini bu gün, ya rəbb, əcəb yad eyləmiş dilbər:
Həqirəmdir, fəqirəmdir, qəribü dilfikanımdır.

***

Ey müsəlmanlar, mədəd, ol yar pünhan ayrılır,
Ağlamayım neyləyim, çün gövdədən can ayrılır.

Ey sənəm, hicran əlində naleyi-zar eylərəm,
Gözlərimdən sanasan dəryayi-ümman ayrılır.

Ol səbəbdəndir ki, mən bimarü rəncur olmuşam,
Xəstə könlüm mərhəmi, şol dərdə dərman ayrılır.

Rəngi-çöhrəm zərd olubdur, qamətim həm çün hilal,
Ol günəş üzli həbibim, lə'li-xəndan ayrılır.

Taqətim, səbrim tükəndi, yarsız mən neylərəm?
Əqlimi şeyda qılan ol çeşmi fəttan ayrılır.

Məhşəri-yövmül-hesab, qopdu qiyamat başıma,
Ey Yusuf surətli, məndən piri-Kən'an ayrılır.

Ey cigərsuz nari-firqətdən Nəsimi çarə nə?
Hər kimə nəhnü qəsəməna çün əzəldən ayrılır.

***

Camalın təl'əti gülzara bənzər,
Dodağın şərbəti xunxara bənzər.

Nəimin bağıdır gülzari-vəehin,
Əgər odlu üzün gülnara bənzər.

Tamaşayi-camalın qulhüvəllah,
Üzündən qılmayan hüccara bənzər.

Yanağın cənnətin xəndan gülüdür,
Vəli nərgislərin əyyara bənzər.

Vücudun Misri-came'dir, saçın Şam,
Xorasantü Əcəm, Bulqara bənzər.

Mənəm əxtər bu Misrü Şam içində,
Kəvakib türresə timara bənzər.

Nəsiminin vücudu, ya Məhəmməd,
Anadur daima iqrara bənzər.

***

Şaha, çün surətin Fırqanıdır,
Ol on dörd xətdə bizim Qur'anımızdır.

Qaşınla kirpigin, zülfün səvadi,
Dəlilü höccətü bürhanımızdır.

Sifatında müənbər küfri-zülfün,
Bəyazi-vəch ilə imanımızdır.

Rüxün lövhündəki on altı xəttin
Ələl-ərgş üstüvə rəhmanımızdır.

Necə tərkini qılsın can sənin kim,
Əzəldən çün ki, canın canımızdır.

Gəl, ey dərviş olan dövrü-qəmərədə
Sürək dövrən ki, xoş dövrənımızdır.

Bu gün çün eydi-əkəbdirdi camalın,
Nəsiminin canı qurbanımızdır.

***

Üzündür Turi-Sina, rəqqi-məşğur,
Bilindi üştə gör nuri-ələ-nur.

Qaşındır qaba qövseyin, sidrə boyun,
Qatında cənnəti rizvan, həm hur.

Üzün dərişsalam oldu, sələmin
Yeridir Kə'bəvü həm beyti-mə'mur.

Anın şə'nindədir fəthi-qərib həm,
Kəlam içində gör bu sətri məstur.

Qara çeşmədədir dövrəni-ələm
Ki, oldur cümlə əşya üstə mənzur.

Qiyamət qamətindən oldu zahir,
Yəqin bu, qəddin üçün oldu məqdur.

Qəmu əşyada sənsən qədirü şah,
Qulundur qeysərü xaqanü fəğfur.

Sənin nitqindən oldu zində əşya,
Bilindi həşrü nəşrü nəfeyi-sur.

Çü natiqdir kəlam-i-həqq üzündən,
Görün bu sirri-pünhan oldu məşhur.

Nəsimidir əzəl canan əlindən
Şərab-i-kövsər içdi əz ləbi-hur.

***

Apardı könlümü bir çeşmi-məxmur,
Kim ola istəməz ol hüsnə məğrur.

Şərabı-lə'linizdən cür'ə içdi,
Ənəlhəq çağırır eşqində Mənsur.

Həqqin əsrarını mən anda gördüm
Ki, Musa söylər idi bər-səri-Tur.

Sənin eşqində, ey Leylisifətli
Ki, Məcnun olmuşam aləmdə məşhur.

Çü İsa nöh fələk çərxinə çıxdım,
Cahanı sərtəsər gördüm pür əz nur.

Nəsiminin cahanda yarı sənsən
Ki, sənsən cənnəti cənnətdəki hur.

***

Kim aydır kim, üzün gülnara bənzər?
Ki, üzün nurəvti gül nara bənzər.

Yanağın cənnətin xəndan gülüdür,
Vəli anın fəraqı xara bənzər.

Süzülmüş gözlərin sağü səlamət,
Vələykin baxış bimarə bənzər.

Saçın buyu Məsihanın dəmidir,
Kim aydır nafeyi-tatara bənzər?

Nə gündür, ya rəbb, ey dilbər, camalın
Ki, axşamı anın ənvərə bənzər.

Sana bənzər cahanda kimsə yoxdur,
Məgər huri kim, ol bir para bənzər.

Saçın əsrarını zahid nə bilsin
Ki, təsbihə anın zünnara bənzər.

Əgərçi qaşlarındır fitnə başı,
Hərəmi gözlərin əyyara bənzər.

Fəqih adəmdən ürkər, səcdə qılmaz,
Bu divin xilqəti əmmara bənzər.

Gəl, ey sufi vü tark eylə bu sehri
Ki, Musanın əsası mara bənzər.

Günəş bənzər dedim, şol aya, heyhat,
Qaçan şol maha hər səyyarə bənzər?

Məhəbbət möhkəm işdir, qafil olma,
Bu karı sanma ki, hər kara bənzər.

Səfasız sufi daim qayğuludur,
Bu mə'nidən ki, butimara bənzər.

Nəsimi küntə kənzin gövhəridir,
Hədəsi lə'loi-şəhvərə bənzər.

***

Üzün nuri-təcəlli məzhəridir,
Sözün dadlısı abi-kövsəridir.

Rüxün şəm'i şüasundan nünəvvər,
Fələkdə mahü mehrü Müştəridir.

Gözün sehrindən ol Harutü Marut,
Asılmış Çahi-Babıldə, yeridir.

Fələklər üz sürərlər ayağına,
Mələklər xidmətində çəkəridir.

Əzazil qaçdı vəslin qürbətindən,
Anuñcün tövqi-lə'nət zivəridir.

Sədəfidir cümlə məxləqun vücudu,
Vücudun ol sədəflər gövhəridir.

Dəmi-İsa ölü dirildər, amma
Dəmindən Xızr ilə İsa diridir.

Camalın mö'mini mö'minə mir'at
Ki, daim mö'minin ol mənzeridir.

Nəsimi gövhəridir bəhri-eşqin,
Bu bəhrə dalmayan divü paridir.

***

Şəm'i-fələk hüsnünə pərvanədir,
Canü cahən vəslinə şükranədir.

Çəkdi saçın könlümü zəncirinə,
Şol dəliyi gör ki, nə divanədir.

Nərgisi-məstin olalı meyfuruş,
Guşənişinin yeri meyxanədir.

Lə'li-ləbin rihi-müsəffasına,
Ruhi-müqəddəs kiçi peymanədir.

Türrələrin fikrinə düşdü könül,
Fikrini gör kim, nə pərişanədir?

Batini mə'mur olanın batini
Eşqi-rüxün gəncinə viranədir.

Ey ləbü dəndanına olmuş tıfeyl,
Qandakı bir lə'l ilə dürdanədir?

Şəm'ə dəyən razını pərvanənin,
Çərəsi yanmaqdır anın, ya nədir?

Çəkdi saçın dama məni xal ilə,
Xalını gör kim, nə bəla danədir.

Kim ki camalın sifətin söyləməz,
Söylədiyi qissəvü əfsanədir.

Eşqə Nəsimi verəli canunu,
Həqq bilir anı ki, nə cananədir.

***

Müənbər sünbülün, şaha, güli-siraba pürçindir,
Məazallah, xəta qıldım, nə pürçin, nafeyi-Çindir.

Xətədir Çinə həml etmək müənbər zülfünü, billah
Ki, hər bir qılı saçının həzaran Çinü Maçındır.

Dəhanından xəbər verdi rəvanpərvər söziün, amma
Bilinməz nəsnədən kimsə inanmaz kim, xəbər çindir.

Sən ol sultani-xubansan bu gün ələmdə, ey dilbər
Ki, qultək cümlə sultanlar sana şahinü laçındır.

Müdəvvər nöqteyi-xalın gözümdən bir nəfəs getməz,
Məgər kim, şol qara bənələr gözümdə nəqşi-pürçindir.

Rüxün üzrə bənin şahənə hindudur, əcəb, ya rəbb,
Yalançı oğrumu, yaxud İrəm bağında gülçindir?

Göyərçintək şikar etdi məni ol nərgisi-fəttan,
Yavuz gözdən iraq olsun ki, xoş türkanə laçındır.

Məhi-tabana, ya mehrə səni bənətməsəm, neyçün
Ki, hüsnün xirmanində gün məh ilə sünbüləçindir.

Gözümdən gərçi dilkəşdir saçının şivəsi, amma
Nəsimiyi bu sevdəyə buraxan şol moğolçindir.

***

Gözümdən dəmbədəm axan qəmindən su degil, qandır,
Ləbin qəmindən, ey can, gəl susamış carımı qandır.

Vücutum şəhrini qıldı müsəxxər ləmyəzəl eşqin,
Bu şəhristanda eşq olsun məlik daim ki, xaçandır.

Qaşınla kirpigin vəhyi mana gəldivü bildirdi
Ki, sənədən ərş ilə kürsü, üzün yazısı Qur'andır.

Gəl, ey hurisifət dilbər ki, qəmdən bağrımın içi
Səba ol qönçəyə bənzer kim, ağzı dəpdulu qandır.

Ənəllahın odundan kim, yanağın şəm'i yandırdı,
Ləbi-lə'lindən afaqı həyatın abına qandır.

Rüxün şəm'i fəraqından könlü pərvanətək yandı,
Ulaşdır vəslə hicranu, həsudun bağrını yandır.

Sana huri əgər bir göz qılırsa hüsnünü ərzə,
Rüxün bədrin əyan eylə, üzündən anı utandır.

Camalın vəslinə carım susadı, yütəgim yandı,
Könlü hicrindən usandı, məni hicrindən usandır.

Xəyalın gərçi şad eylər məni hərəgah, gah amma
Fəraqın qüssəsin gör kim, necə bihəddü payandır.

Fəraqından axan yaşım məni qərç eylədi suya,
Gözümdən yaşımı gör kim, nə seyl axır, nə tufandır.

Nəsimidən cüda yarı qılan həqdən cüda olsun
Ki, yarından cüda yarı qılan bədinü imandır.

***

Sansız nə yesəm, qüssəvü qəm, dərd ilə qandır,
Gəlgi, dodağın şərbətinə canımı qandır.

Vəslindən iraq eyləyəli canımı təqdir,
İşim dünü gün ah ilə fəryadü fəğandır.

Ey sərvi-rəvan, başıma lütf eylə, qədəm bas,
Gör kim necə eyindən iki çeşmə rəvandır.

Vəslin dilərəm, canü cahan olmasa qəm yox!
Aşıqlarına vəsl-i-rüxün canü cahandır.

Bürqə götür, ey şəmsü qəmərcöhrəli, xəlqi
Pərvanə kimi şəm'i-rüxün nüruna yandır.

Ey xirqə geyən yol urucu zahidi-salus,
Şirkindən anın, xirqəni gəl vəhdətə bandır.

Zülfünlə rüxün, hər necə kim, müşəfə baxdım,
Gördüm ki, anın surələri nurü duxandır.

Təhqiqə irən təifəyə hərgiz ulaşmaz,
Təşkiqlə qalanın işi təqlidü gümandır.

Yalançı münafiqdir, anın yoxdur imanı,
Ey qafil, oyan, könlünü qəflətdən oyandır!

Ey aşıqə kafir deyən, imana gəl, utan,
Kafir demə aşıqlərə niçün ki, yalandır.

Eşqində Nəsimi olalı xalqa mələmət,
Məşhuri-cahan olduğu ələmdə əyandır.

***

Ey ləbin eyni-abi-heyvandır,
Xızra sor anı gör ki, nə candır.

Nə şirindir dodağının zövqü,
Ol səbəbdən ki, lə'lü mərcandır.

Həqq əyan eylədi üzündə bu gün
Şu hürufu ki, hərfi-bürhandır.

Səni kimdir ki, fərq edər həqqdən,
Məgər ol laşəyi ki, nadandır.

Şəm'i-rüxsarınun təəllisi
Yenə doğdu ki, mahi-tabandır.

Hüsnünə səcdə qılmayana sənin,
Həqq dedi adını ki, şeytandır.

Əyyuhənnas əlləməl-Qur'an,
Üzü təfsirdir, bu, Qur'andır.

Küntə kanzi bizə bəyan eylər,
Bilirəm kim, nə genci-pünhandır.

Eydi-əkəbdürür, Nəsimi, gəl
Qıl fəda canını ki, qurbandır.

***

Ey rixün gülzari-cənnət, saçların reyhanıdır,
Ey dodağın abi-heyvan can anın heyranıdır.

Surətin lövhündə haqq çəkmiş kəməli-qüdrətin,
Əhsən, ey surət, kəməli qüdrəti-rəhmanıdır.

Gəl ki, yandırdı məni hicrində eşqin atəşi,
Şərbəti-vəslin bu dərddə xəstənin dərmanıdır.

Mö'minin qəlbindədir əhli-yəqinin rövzəsi,
Arifi-əsrari-həqiqət şol rövzənin rizvanıdır.

Ey ki, hüsnündür kəməli-qüdrəti-rəhmanımız,
Qüdrəti-rəhməna heyran olmayan şeytanıdır.

Dilbərin yolunda sən gər əhl olursan, can fəda
Tərki-can etmək yolunda ömri-cavidanıdır.

Ey Nəsimi, haqq sənə oldu çü Fəzli-müstəʿn,
Şükri-əyyami-vüsali rəhməti-rəhmanıdır.

***

Canımın, cana, vüsəlün can içində canıdır,
Cana canı cana canı canı həm cananıdır.

Ya rəbb, ey sərv-i-rəvan, hüsnün nə gülşəndir kim, ol
Bülbüli-ruhül-əminin bağı həm bostanıdır.

Qamətin, ya rəbb, nə tubadır, nə cənnətdir üzün
Kim, yaqın əhli-behiştin rövzeyi-rizvanıdır.

Bəxtli Xızr imiş, ol dövlətligün, fərxəndəfal
Kim, dodağın səlsəbili çeşməyi-heyvanıdır.

Gözlərin dövründə düşdü qülqülə aləmdə çün,
Sürsün ol dövrünü kim, dövrün anın dövrünüdür.

Bəhri-eşqində Nəsimi gör necə qəvvasdır,
Gövhəri-yekdanə buldu, bəhri-bipayanıdır.

***

Ləbinə əhli-nəzər çəsmeyi-heyvan dedilər,
Gərçi uçmaq hurusu cümlə ana can dedilər.

Səni bu hüsn-i-camal ilə, bu lütf ilə göran,
Qorxdular haqq deməgə, döndülər insan dedilər.

Surətin vəsfini sordum isə hər taifədən,
Mə'ninin güzgüsünü surəti-rəhman dedilər.

Sunbülün halı pərişan, dedilər, hal əhli,
Allah-Allah, nə üçün, mişkə pərişan dedilər?

Bir qılın qiymətini hər kimə sordumsa, ana
Gənci-Qarun ilə min mülki-Süleyman dedilər.

Düşmənin adını aşıqlərə sordum ki, nədir,
Əşidən cümlə nə kafər, nə müsəlman dedilər.

Şək deyil kim, üzünü görməmiş anlar ki, səni
Huriyə bənzədübən Yusifi-Kə'n'an dedilər.

Ləblərin vəslinə irtəkə mana müşkül görünür,
Gərçi sordular anı, dil ilə asan dedilər.

Ağzın əsarına əndişə qaçan vəqif ola
Ki, üqul əhli ana nükteyi-pünhan dedilər.

Ey Nəsimi, dəmi-İsa deyil isə nəfəsin,
Nəfəsi doğrular ana nə üçün can dedilər?

***

Dişlərin nəzminə dürdaneyi-gövhər dedilər,
Görəcək üzünü xalq, ayəti-əkbər dedilər.

Yazıcaq surətini müxtəreyi-nəqşi-vücad,
Yerü gög xalqı ana ruhi-müsəvvər dedilər.

Kirpigidən dilədim könlümü, qaşınla gözün
Qoymadı bizdə anı zülfi-müənbər, dedilər.

Sordum ərvaha üzün vəsfini hərfən-hərfə,
Kimsənin şərhinə gəlməz bu güli-tər dedilər.

Ləbini canlara sordum ki, nədəndir əsli,
Ruhi-qüdsi dəm ilə, nuri-mütəhhər dedilər.

Gərçi sərfitnə saçındır qəmərən dövründə,
Fitnənin mərkəzi şol xali-müdəvvər dedilər.

Gər desəm zülfünə mürsəl, nə əcəb, ya hədi,
Mə'cuzat əhlinə hədiyyü peyğəmbər dedilər.

Gərçi zülmata saçın dalıdır, ey fitnə, dəlil;
Aşıqə şəm'i-rüxün nurunu rəhbər dedilər.

Rövşən oldu yerü gög mehri-rüxün nurundan,
Bu cəhətdən üzünə mehri-müəvvər dedilər.

Gülə əl sunmasın ol kim, tikənindən üşənür
Kim, bu həmrə gülüntün xarına xəncər dedilər.

Dedilər qəndü şəkər lə'lina, ya rəbb, nə üçün
Kövsərin şərbətinə qənd ilə şəkər dedilər.

Cərnətin xəmiri ləbin rahıdır, ol mə'nidən
Səlsəbil oldu ləbin, adına kövsər dedilər.

Sana günəş kimi, ey fitnə, sücud eyləyənin,
Əxtərü taleyi məs'udü müzəffər dedilər.

Ey Nəsimi, nədir ayrux diləyin həqdən kim,
Nə ki həqdən dilədin, oldu müyassər, dedilər.

***

Dodağın qəndinə şəkər dedilər,
Carı-şirinə gör nələr dedilər?

Dedilər kim, dəhanı yoxdur anın,
Bixəbərlər acəb xəbər dedilər.

Can demişlər dodağına, hey-hey,
Bu sözü gör nə müxtəsər dedilər.

Şama bənzətdilər qara saçını,
Arizin nuruna səhər dedilər.

Əhli-mə'ni xüçəstə surətinə
Mə'niyi-vahidüssüvər dedilər.

Ənbərəşan saçınla arizinə
Yasəmin üzrə müşki-tər dedilər.

Şəbi-yeldadurur saçın gecəsi,
Surətin bədrinə qəmər dedilər.

Kirpigin oxuna, qaşın yayına
Aşiqin sinəsin sipər dedilər.

Bax anın üzünə, Allahını gör,
Əhli-mə'ni budur nəzər dedilər.

Həqdən olmuş ırağ anlar kim,
Sani, ey nuri-həqq, başər dedilər.

Ey Nəsimi, mühiti-ə'zəmsən,
Gərçi əlfazına göhər dedilər.

***

Saçının şəbində üzü iki həftəlik qəmərdir,
Bu sözü bilan bilir kim, bu nəzar necə nazardır.

Qara zülfünü rux üzrə görəli gözüüm nigarın,
Dün ilə günün həmişə qamu şam ilə səhərdir.

Ləbinin ki, can şərabı utanır hələvətindən,
Şəkkərə qılan müşəbeh, gözü bağlı bibəsərdir.

İki aləmin vücudu ayağın tozuna dəgəməz,
Bu sədəfdə kim bilir kim, bu nə qiyməti göhərdir?

Bu camalü hüsnü gör kim, urar aya tə'na, ya rəbb,
Bu nə həqq surətli adəm, bu nə mə'nilü bəşərdir?

Gözəlin üzünə baxmaq diləməz faqihü sufi,
Gözü görməzin nəsibi bu günəşdən ol qədərdir.

Gül əgərçi xubü tazə görünür nəzərdə, lakin
Gəl anın yanağı gör kim, əbədi lətifü tərdir.

Dodağı, gözüdür anın əbədi şərabü noqlum,
Bu nə badeyi-səqahüm, bu nə qəndü gülşəkərdir?

Yanağı, ləbi qəmindən necə sayru olmayım mən,
Dəgirtən mana şəfayı, bu gül ilə ol şəkərdir.

İrəmin gülü qurutdu qanuru tənində hüsnün,
Bu siminbərin üzün gör ki, necə lətifü tərdir.

Günəşindən uş yanağın cigərim tutuşdu yanar,
Nə bilir bu halı şol kim, qaragünlü bicigərdir.

Xəbəri bilən xəbirin xəbəri özündən olmaz,
Nə derəm sana eşit kim, bu xəbər acəb xəbərdir.

Ənə rəbbiküm oduna necə yanmasın Nəsimi,
Bu ənləhəqin cırağı əbədi çü yanasərdir.

***

Tabəndə üzün tələti xurşidi-taban göstərir,
Şol sidreyi-ə'layı gör, sərv-i-xuraman göstərir.

Üzün rümuzu sərh edər inna fətəhna, ey nigar,
Kim, vəhyi-mütləq sirrini aləmdə pünhan göstərir.

Cami-ələl-ərş istiva rəhmanı haqqdan buldum uş,
Ol mə'nindən haqq daima mə'cüzü bürhan göstərir.

Yaxdı fəraqın uş məni sər ta qədəm Musa kimi,
Firqətdə yanan aşiqə gör kim, nə hicran göstərir.

Lə'löi-nabın vəsfini axıtdı qəmdən gözlerim,
Gör kim, necə hər qətrəsi dəryayi-ümman göstərir.

Rüxsarın üzrə zülfünü dağıtma nəsrin üzrə kim,
Zülfü-siyahın gör necə küfr ilə iman göstərir.

Gərçi dodağın vəsfini sordum mən anı arifə,
Lə'lün şərabı Xızra gör nə abi-heyvan göstərir.

Oldu xəyalından zəif cismi Nəsiminin, yəne
Dərmanı səndədir, şəha, kimdir ki, dərman göstərir?

***

Sünbülün əbrində üzün mahi-taban göstərir,
Kafiri islama çəkmiş küfrə iman göstərir.

Surətindən kaşf olur çün sureyi-ümmül-kitab,
Vəhyi-mütləq sirrini aləmdə pünhan göstərir.

Firqətin dövrünü keçdi, getdi zülmət aradan,
Çün ayan oldu ləbindən k'abi-heyvan göstərir.

Gözlerim yarın qəmindən axıdar dürdanəyi,
Şol səbəbdən ləblərində lə'lü mərcan göstərir.

Gər ənhəq sirrini faş eyləyim haqqdan bu gün
Kim, məni şövqündə yaxar daxi hicran göstərir.

Dərdimin dərmanı sən sən, bilmədim, sordum təbib,
Çün yaqın sən sən dəvəsi, dərdə dərman göstərir.

Zülfü rüxsarın Nəsimi sirrini faş eylədi
Kim, bu əsrarın bəyanı arşi-rəhman göstərir.

***

Zülfü-dütası şahımın həlqəsi mah içindədir,
Şol qəmərın mənazili əbri-siyah içindədir.

Düşdü kəməndi-zülfünə aqlü rəvan quşu, vəli
Zillü-ilaha yapışan zillü-ilah içindədir.

Kə'beyi-eşqə varanın sidqi niyaz olur, vəli
Mənzilə aqibət irər, kim ki bu rah içindədir.

Canımı bir nigah ilən aldı hərami gözlərin,
Gör ki, nə dürlü fitnələr uşbu nigah içindədir.

Aləm içində bigüman, sənşən əmiri-dilbərən,
Gör ki, bu rəsmə padişah qañğı sipah içindədir?

Sərvi qəbada ya məhi kimsə külahda görmədi,
Şol boyu sərvi gör necə mahü külah içindədir.

Suratı-xuba müddəi, baxma demiş Nəsimiyə,
Üzü qarayı gör necə küfrü günah içindədir.

***

Dərdü fəraqə düşdü can, ahü fəğan içindədir,
Sən bu əzabü ataşi gör ki, bu can içindədir.

Şövqə buraxma könlümü, çün sana rövşən oldu kim,
Necə qəm ilə, hüznilə dərdi-nihan içindədir.

Vəsli-rüxündən özgə mən kövnü məkana baxmazam,
Gərçi xücastə vüslətin kövnü məkan içindədir.

Eynim içində qamətin sidrəsi məskən eylədi,
Sidrə həm anda yaraşır k'abi-rəvan içindədir.

Çər xə çıxardı ahımı, canımı yandırır qəmin,
Gör necə nar imiş qəmin kim, bu düxan içindədir.

Yarımı məndən ayıran həcəti hasil olmasın,
Assı sanan bu işi gör kim, nə ziyan içindədir.

Səndən əgərçi düşmüşəm ayru, sənənləyəm, yaqın,
Ol nə bilir bu rəmzi kim, zənnü güman içindədir.

Halımı sənşiz, ey sənəm, bilməz isən, gəl iştə gör,
Könlümə baxü bağrımi gör ki, nə qan içindədir.

Vəsli-rüxün bahasına versəm əgər ucuz olaf
Canü cahanü hər nə kim, iki cahan içindədir.

Silsilasında zülfünün can vətən eylədi neçün,
Yə'ni ki, canımın yeri səhni-cinan içindədir.

Oldu Nəsimi, ey qəmər, hüsnünə fitnə, neyləsin
Fitneyi-axirəzzaman çün bu zaman içindədir.

***

Vəslinə kim ki ırmadı, dərdü əzab içindədir,
Lə'lini kim ki sormadı, təsnə sərab içindədir.

Könlüm içində surətin can kimi qılmışam yerin,
Gövhəri-küntü-kənzi gör kim, nə xərab içindədir.

Şəm'i-rüxün hərarəti çaşə gətirdi ələmi,
Gör necə yanar od imiş kim, bu kabab içindədir.

Qəndü nabatü şəkərin ləzzətini unutmuşam,
Ta ki bənımlə ləblərin nazü itab içindədir.

Kim ki qaşınla olmadı sübhi-əzəldə aşına,
Ta əbəd ol qaragüntün bəxti səhab içindədir.

Sirri-səqahüm rəbbihüm zahidə sorma kim, anı
Arifi-rəbbihüm bilir kim, bu şərab içindədir.

Zöhdə dəlalət eylərəm, eşqə həris olur könlü,
Mən nə şümarə düşmüşəm, ol nə hesab içindədir.

Düşdü cahana qülqülə fitnəli nərgisindən uş,
Fitnələrin gör, anı sən sanma ki, xab içindədir.

Şəmsü qəmər əgər üzün tabına düşmədi, nədən
Eşqə əsir olan kişi atəşü ab içindədir.

Surətinin sifətinə valehü heyran olmuşam,
Gözdən əgərçi surətin tərfi-niqab içindədir.

Zülfü qaşın Nəsimiyə vəchi-həsəndir, ey sənəm,
Cim ilə nun bu hüsn ilə qansı kitab içindədir?

***

Hər kim irər vüsalına, eyşi-nəim içindədir,
Vəslinə ırmayən kişi bil ki, cahim içindədir.

Zülməti-hicrü firqətin misli-cəhənnəm atəşi,
Müntəzir ali vəslinə nuri-azim içindədir.

Abi-həyatə irişən buldu həyatı-cavidan,
Zülmət içində qalanı ezmi-rənim içindədir.

Çün gedə ortadan hicab, eynə mübəddəl ola elm,
Bilinə anda kim, kimin qəlbi səlim içindədir.

Buldu səlamət ol kişi kim, tələbi vüsal idi,
İstəməyən səlaməti rəncü əlim içindədir.

Surəti-xuba müddəi baxma deyib haram edər,
Üzüqara yəhudü gör, küfri-səqim içindədir.

Buldu bu gün vüsalını eşq ilə uş Nəsimi kim,
Vəslinə vasil olanın eyşi müqim içindədir.

***

Leylətül-qədrin səvadı zülf-i-pürtabındadır,
Vəzzühanın afitabı üzü məhtabındadır.

Ey xumarlı gözlərinə fitnəyi uyur sanan,
Gözləri şol fitnədir kim, fitnəsi xabındadır.

Zülhəyat oldu ləbindən Xızrə İsa layamut,
Gör bu qüdrət mö'cüzü kim, lə'li sirabındadır.

Surəti, ya rəbb, nə müşəfdir bu hüsnün surəsi
Kim, məlahətdən nə kim, dersəm anın babındadır.

Gərçi rəncur oldu şirin ləblərin eşqində can,
Həm şafəsi şol dodağın qəndü innabındadır.

Gözləri meyxanədir anın, üzü Beytülhəram,
Gör bu beytullahı kim, meyxanə mehrabındadır.

Abi-heyvandan mizacı kövsərin xasiyyəti,
Səlsəbilin zövqü yarın lə'li-cüllabındadır.

Ey soran mə'suqunun əsrarını naməhrəmə,
Gər bu razın məhrəmisən, üştə əhbabındadır.

Bəhri-eşqin sirrini arif bilir, sor arifə
Kim, bu sirri ol bilir kim, canı qərəbındadır.

Türrəsində zülfünün aşiftə könlüm çəkdiğin,
Şol pərişanhala sor kim, könlü qullabındadır.

Gülşəkər bazarə gəlməz, bal utanır, qənd ərir,
Şol həlavətdən ki, yarın şəkəri-nabındadır.

Çün Nəsiminin Əbülfəzl oldu həqdən künyəsi,
Cümlə əsmanın hürufu eyni-ələqabındadır.

***

Canın vücudu sənsiz laşey kimi ədəmdir,
Səndən cuda dirilmək, müştəqına ələmdir!

Ruhülqüdüs dəmindən İsabni-Məryəm oldu,
Ey bixəbər bu dəmdən, gəlgi ki, dəm bu dəmdir!

Saçın qaranqusundan üzün nuru göründü,
Hər qanda şam olursa, ardınca sübh dəmdir.

Var, ey qılan əzimət Beytülhərama, bil kim,
Mə'suqanın camalı həm Kə'bə, həm hərəmdir.

Eşqin məni bəlasız bir dəm qomaz əlindən,
Aşiq olana daim eşqin işi kərəmdir.

Yarın qəmini könlüm kövnu məkana verməz,
Neçün ki, ol bilir kim, yarın qəmi nə qəmdir!

Zərqü riyadan oldu yoxsul əgər Nəsimi,
Yarın məhəbbətindən gör kim, nə möhtəşəmdir!

***

Səqahüm rəbbihüm xəmrə dodağın kövsərindəndir,
Bu meydən içənin noğlu hədisin şəkərindəndir.

Səba mişkin dəmindən kim, müəttər qılmış əfaqı,
Müənbər zülfi-pürçinin əbirü ənberindəndir.

Əgərçi əhli-tövhidə saçın həblülmətin oldu,
Səvədülvəchi-fiddareyn anın sevdələrindəndir.

Dəmi-İsa kimi nitqin dirildir cansız əşyanı,
Bu mō'cüz canfəza lə'lin müfərrəh gövhərindəndir.

Qiyamət qopdu hüsnündən, çalındı sur, haşr oldu,
Bu qovğalar ki, yayılmış, anın şuri-şərindəndir.

Behiştin əsvədül-eyni ki, hurül-eyndürür adı,
Yazılmış xəlqə bir ayət camalın dəftərindəndir.

Fəqih, ey əhsəni-surət, səni məscud əgər bilməz,
Bu asi divi-məl'unun xətası rəhbərindəndir.

Üzündür qulhüvərrəhman, saçındır əlləməl-Qur'an,
Əcəb, şol canların canı nə kamın gövhərindəndir?

Nigaran nərgisi-məsti nə fəttan eyn imiş gör kim,
Necə ruhül-əmin əsrük xumarın əbhərindəndir.

Gəl, ey can, eydə qurban ol ki, qurban olmayan eydə,
Nə oldu fitrə eydindən, nə anın əkbərindəndir.

Cahanın möhnəti çoxdur, anın dərdi-sərindən keç
Kim, irəğ olduğu həqdən anın dərdi-sərindəndir.

Nəsimi masivəllahdan kəsildi, dilbəri buldu,
Nəsimi neyləsin, çünkim inayət dilbərindəndir.

***

Lə'lin şərəbi şərbəti-kövsər degilmidir?
Üzün çırağı mehri-münəvvər degilmidir?

Nuri-əla ki, haqq dedi nuri-ələl-yəqin,
Rüxsarın üzrə zülfi-müənbər degilmidir?

Ey daşavü türaba deyə qiyməti-göhər,
İnsan bu hüsnü-lütf ilə gövhər degilmidir?

Ey həsrətin zər ilə göhər, istə mə'rifət,
İnsanda mə'rifət göhəri zər degilmidir?

Surətdə ey deyə ki, münəzzəhdürür, ilah,
Gəl həqqə baxü gör ki, müsəvvər degilmidir?

Ta görmüşəm camalını, mənzurum oldu haqq,
Həqqi göran nəzər ulu mənzər degilmidir?

Mən nazirəm nigarəvü arif qatında bu,
Billah ki, xub nazirü münzər degilmidir?

Şirin ləbin ki, haqq ana ruhülqüdüs dedi,
Cənnətdəki şərəb ilə kövsər degilmidir?

Aydır mana ki, naqdini ver nisəyə fəqih,
Heyvandan ol ullaikə kəmtər degilmidir?

Dövrü-qəmərdə mərkəzi aşubü fitnənin,
Mişkin saçınla xali-müdəvvər degilmidir?

Lə'lin kimi Məsih dəmi mö'tədil mizac,
Hərgiz vücuda gəlmədi, cövhər degilmidir?

Surətdə gərçi adı başardır Nəsiminin,
Mə'nidə gör ki, zati-mütəhhər degilmidir?

***

Ya rəbb, ol üzün çıraqı şəm'i-xavərdənmidir?
Ya rəbb, ol sərvin yanıqı vərdi-əhmərdənmidir?

Ya rəbb, ol mişkin səlasil kim, niqab olmuş gülə,
Mişki-tatari deyim, ya sünbüllü-tərdənmidir?

Şol dodağın cür'əsindən əsrimiş ruhülqüdüs,
Ya rəbb, ol canın şərabi abi-kövsərdənmidir?

Ey şəkərdəndir deyənlər şol cani-şirinini ləbi,
Billah anı baxşidan sor, gör ki, şəkərdənmidir?

Lə'lini kim yad edərsə nuş olur ağı ana,
Şol ləbin zikri, əcəb tiryaki-əkəbdənmidir?

Ey səba, İsanəfəsdir canfəza buyun məgər,
Uğradı ərvaha, ya şol zülfi-ənbərdənmidir?

Bərgi-nəsrin üzrə, ya rəbb, şol düzülmiş incilər
Sübhədən vaxtında düşmüş çeymi, ya tərdənmidir?

Zahid aydır, sevmə xubu, baxma anın üzünə,
Şol həcər yürekli ahən, yoxsa mərmərdənmidir?

Dilbərini cövrü tükənməz, aşiqin bəxti uyur,
Bəxt edər, ya rəbb, bu cövrü yoxsa dilbərdənmidir?

Şol səadətli kəmərlər kim, qucar anın belini,
Taleyi məs'ud imiş, ya qüvvəti-zərdənmidir?

Adı məhv oldu Nəsiminin, qələm çək hərfinə,
Ey bu dəftərdən xəbarsiz, ol bu dəftərdənmidir?

***

Lə'li-nabın çeşməsində abi-heyvan gizlidir,
Dürri-yaqutunda, ey can, dürrü mərcan gizlidir.

Ləblərin şirin dahanın gərqi əvvəl rənz ilə
Açar əsrarın vələkin, sirri-pünhan gizlidir.

Canının canı qəmindir, şol səbəbdən, ey nigər,
Şad olur canım ki, canda daim ol can gizlidir.

Şol xədəngi-qəməzəni kim, canuma urdu gözünlər,
Qan gedər yürəkdən, amma zəxmi-peykan gizlidir.

Ənbərin zülfində üzün gizlədirsə, nə əcəb,
Şəb niqabında həmişə mahi-taban gizlidir.

Ey təbib-i-ami, əl çək çarə qılmaqdan mana,
Aşiqin yanında daim dərri-canan gizlidir.

Qane oldu dərddilə səndən Nəsimi, ey nigər,
Şol səbəbdən kim, sənini dərddində dərman gizlidir.

***

Dilbərə, zülfün şəbində mahi-taban gizlidir!
Ənbərin zülfündə daim ənbərəfşan gizlidir.

Yazılıdır səfhesində surətin inna fətəh,
Hər f-hər f anın üzündə xətm-i-Qur'an gizlidir.

Ləblərindən daima axar həyatı-cavidan,
Şol səbəbdən dilbərin abında heyvan gizlidir.

Doğradı qənzən xədəngi, bağırmı qan eylədi,
Şol səhamın qənzəsində xəxmi-peykan gizlidir.

Gözü kordur, görmədi üzündə iman nurunu,
Gül yanağın çöhrəsində nuri-iman gizlidir.

Dərdimin çünkim dəvasın bilmədi, sordum təbib,
Şol səbəbdən kim, sənin dərdində dərman gizlidir.

Əhdü peyman istədi səndən Nəsimi, ey rügar,
Əhdü peymanunda anın əhdü peyman gizlidir.

***

Sübhəmə dildarımı gördüm, otağından gəlir,
Eylə sandım huridir, firdövs bağından gəlir.

Ya məgər nuri-təcəllidir əyan oldu yəqin,
Ay ilə gün təl'əti gülgün yanağundan gəlir.

Çəşmeyi-heyvan xəcildir ləblərindən daima,
Abi-kövsər şərbəti şirin dodağundan gəlir.

Zülfünün çinilə çün kim, dəm urar mişki-tatar,
Rusiyəh bilməz, xəta hərdəm dəməğundan gəlir.

Şaha, qəddü qamətin hər sərvi görsə dər-çəməni,
Əgilər, səcdə edər, titrər, budağundan gəlir.

Dilbərə, sən hüsnünə mən' eyləmə mən aşiqi,
Qanda kim, bir gül bitər, bülbul qırağundan gəlir.

Ey Nəsimi, ruhpərvər gəldi yarımdan nəsim,
İsanın onfasıdır, yarı buxağundan gəlir.

***

Türreyi-ənberfəşan ömrüm şəbi-yeldasıdır,
Hülqümüzdə hələtək ol kafirin sevdasıdır.

Lə'lü yaqutu anın quti-rəvanımdır mənim,
Zikrü fikrim şol həbibin lə'li-ruhəfzəsidir.

Dildə bu şirin kəlamın lə'li-şəkkərbarıdır,
Gözdə hər bina ki, var şol arizin şəhəsləsidir.

Duşda gördüm sidrəqəd, dedim bəhəddi-müntəha,
Bilməzəm, ömrümmüdü, ya qamətin balasıdır.

Qoy mani qurban olum şol çeşmi-kafirküşə kim,
Mən tək hər güşədə yüz aşiqi-şeydasıdır.

Çeşmi-məstin, xalü zülfün fitnə saldı aləmə,
Ol gözəllər şahunun ba-hər tərəf qovğasıdır.

Ey Nəsimi, səcdə qıl şol hüsnü bihəmtaya kim,
Aləmin çeşmi-çirağı, surəti-zibasıdır.

***

Gülğün rüxün gülü, səməni şərmişar edər,
Üzün xəyalı gözələrimi lələzar edər.

Mah üzrə zülfünü gecə dağıtma kim, mən
Aşüftə ruzigarü pərişanı zar edər.

Əğyar əlindən ah edərəm hər nəfəs, vali
Cövrü həmişə aşiqi-miskinə yar edər.

Zülfün nə damü qəmzə, nə oxdur ki, gözələrin
Aşıqləri həmişə anırla şikar edər.

Zülfündə kim ki görmədi hüsnün qiyamətin,
Bilməz saçın hesabını, ayruq şümar edər.

Mə'nidə gərçə can ləbi-lə'lin meyin içər,
Hüsnün şərabıdır ki, mənə biqərar edər.

Gəlgil ki, şəm'ə nari-fəraqın hərərəti
Kar eyləməz bu rəsmə ki, canımda kar edər.

Ey Çin nigarı nəqşinə heyranü mast olan,
Gəl şol nigarı gör ki, nə nəqşü nigar edər.

Ey aşıqın həyativü ömrü saçı anın,
Cansızdır ol ki, adını mişki-tatar edər.

Ey dünyanın meyindən ulaşan xumarına,
Eşqin şərabın istə ki, dəf'i-xumar edər.

Vəsfində hər qaçan ki, Nəsimi açar ağzı,
Cövhar ləbindən axarı gövhər nisar edər.

***

Dövri-qəmər mələhətın hüsnünə ixtıam edər,
Üzünə vahibüs-süvər xubluğu müstədam edər.

Lə'li-ləbin vüsalını can ilə istədi könül,
Fikri-məhalə gör necə düşdü, xəyali-xam edər.

Aşiqi-sadiqin qanı çün ləbinə halal imiş,
Aşiqə vəslini nədən lə'li-ləbin haram edər.

Kimsə cahanda görmədi sübh ilə şamı müctəmə',
Gör necə zülfü arizin vəsləti-sübhü şam edər.

Mehr ilə Mahü Müştəri hüsnünə bəndədir, vəli
Sərv ilə sidrə özünü qamətina qulam edər.

Fitnə gözün xumarını zahir əgər qılar isən,
Ağzına kim alır meyi, kim daxi fikri-cam edər.

Şərhi-dəhani-yarımı kim ki sorar Nəsimiyə,
Bir söz ilə hekayətin müxtəsarı tamam edər.

***

Sünbülün əbrində üzün mahunu pünhan edər,
Kafori islama çəkmiş, qarət-i-iman edər.

Ey gözüm nuru, gözümdən getmə, iraq olma kim,
Canımı yaqdi fəraqın, gözümü gıryan edər.

Ənbərəşan zülfünü dağıtma nəsrin üzrə kim,
Aşiqin könlün pərişan, halı sərgərdan edər.

Gərçi lə'lin can verir aşiqlərə İsa kimi,
Gözlərin sevdə meyindən əsrimişdir, qan edər.

Gərçi günəşdəndürür tabəndə mahun təl'əti,
Ey qəmər, xurşidü mahı təl'ətin taban edər.

Gəl məni qurtar fəraqından ki, kafer canına
Damu etməz şol əzabı kim, mana hicran edər.

Can ilə iki cahanın ver, nigarın vəslin al,
Kim bu bey'i qılmadı, sərmayəsi xüsrən edər.

Lə'li mərcanun gözündən axıdar dürdanələr,
Gör bu ən'amı mana kim, lə'li ilə mərcan edər.

Gül yanağın həsrətindən ağlasam, eyb etmə kim,
Bülbülü şövqündə gıryan şol güli-xəndan edər.

Sorma eşqin dərđini dərman təbibi-ama kim,
Yara sor arı ki, aşiq dərđinə dərman edər.

Zülfü xalından Nəsimi əbcədi qıldı tamam,
Şimdi üzündən bəyani-surəti-rəhman edər.

***

Tabəndə üzün tabişi bədri-dücaya tə'n edər,
Fərxəndə zülfün sayəsi zilli-hümaya tə'n edər.

Xurşidi-tabana üzün gər tə'n edərsə, nə əcəb!
Aləmdə rövşəndir bu kim, sultan gədaya tə'n edər.

Badi-səba İsa kimi gərçi dirildir ölüyü,
Ənbərfəşan zülfün dəmi badi-səbaya tə'n edər.

Ey hüsnünə heyran qəmər, ya rəbb, nə cansan kim, üzün
Bədr olmuş aya daq tutar, şəmsüz-zühaya tə'n edər.

Eşqinlə, ey arami-can, gərçi bu canım sayrudur,
Bir rənc imiş eşqin kim, ol yüz mın şəfaya tə'n edər.

Mə'suqunun cövr etdiyi yeydür vəfadən aşiqə,
Bilməz vəfanın qiymətin, hər kim cəfaya tə'n edər.

Bənzətməz anın üzünü aya Nəsimi, sor nədən,
Şol mə'nidən, hər kim üzün görmüşdür, aya tə'n edər.

***

Qamətinə əlif deyən gör nə uzun xəyal edər,
Hər ki, dilər vüsalını, arizuyi-məhal edər.

Şol ala gözdən, ey könül, sana derəm ki, uş saqın,
Uyxuda sanma ani, kim, uyxusu yoxdur, al edər.

Zülfünü xaki-rəh kimi saldı ayağı altına,
Gör necə xəlqi-ələmin ömrünü payimal edər.

Üzünü göstər, ey sənəm, xəlqi-cahana pərdəsiz,
Ta görələlər ki, hər necə sün'ini bərkəmal edər.

Mülk ilə malü səltənət bir çöpə saymaz, ey könül,
Kim ki dilər vüsalını, ya tələbi-camal edər.

Üzünə, qaşına anın özümü bənzədəm deyib,
Gah dönər ay bədr olur, gah özünü hilal edər.

Şərhi-qəmi Nəsiminin şol gözü qaşu saça sor,
Gör necə hər biri sana şərhi bəyani-hal edər.

***

Vüsalını diləyan canı həm cahanı nədə?
Şol abi-kövsəri içən nədə, bu canı nədə?

Məhəbbət əhlinə eşqin yetər, nədər zöhdü,
Şol asiyyə bu ziyanı bilan, ziyanı nədər?

Camalını görəni, ey rövzanın gülüstani,
İrəm sarayını, ya səhni-gülsütanı nədər?

Bəqayi-eşqin ilə canı cavidan olanın,
Bu cismi-faniyə ayruq nə hacət, anı nədər?

Qaşın hilalına baxıb görəni üzün ayını,
Zavallı günaşi, ya mahi-asımanı nədər?

Səni başərdə bilan kim, nə gizli gövhərsən,
Bu kainata nə qılsın, ya bəhrü kanı nədər?

Boyun çinarını arzulayan ulu himmət
Çəməndə hərçə bitən sərvə-busitanı nədər?

Həqiqət əhlinə eynəl-yaqın yaqın oldu,
Yəqinə uğrayan ayruq xəta gümanı nədər?

Məkansız oldu Nəsimi, məkanı yoxdur anın,
Məkana sığmayan ol biməkan, məkanı nədər?

***

Qaçan ki, sünbülü-zülfün niqabı aya düşər,
Qəmər sahəbə girər, afitəbə sayə düşər.

Düşürmüş aya saçın zillini vü kölgəsinə,
Düşürmək anclayın sayə şol hümayə düşər.

Qaşında gör ki, nə eynəl-yaqın imiş gizli,
Ki, bigüman qalır ol kim, gözü bu yaya düşər.

Səbə saçından utandı ki, nafeyi-Çindir,
Məgər ki, silsiləsindən səbə Xətəyə düşər.

Xətədir əhsəni-təqvimə sevmək, aydır div,
Bu höqqə asiyyə gör kim, necə xəttəyə düşər.

Əgərçi zülfünə dami-bələ demiş aqıl,
Bu dama kim ki gəlib düşmədi, bələyə düşər.

Cahan müəttər olur hər səhər ki, badi-səbə
Gəlir bu hələqeyi-zülfə-əbirsəyə düşər.

Gədə qatında vüsalın saadətə düşməz,
Və gər düşsə, mənimtək qəni gədəyə düşər.

Əcəb şərabmış, ey saqiyyə-əzəl, eşqin
Ki, çuş edər içən anı nə huyü haya düşər.

Nəsimi yara ulaşdı, nə düşdü münkirə kim,
Tutuşdu yürəyi yandı, yavuz qəzəyə düşər.

***

Üzün bərgi-güli-tərdir, güli-tər,
Boyun sərvə-sanubərdir, sanubər.

Xuraman qamətin bər çeşmeyi-çəşm,
Səmənbərdir, səmənbərdir, səmənbər.

Sənin şəm'i-camalından vücudum
Münəvvərdir, münəvvərdir, münəvvər.

Bəninlə zülfü rüxsarın həmişə
Müənbərdir, müənbərdir, müənbər.

Mana peyvəstə şol mehrabi-əbrü
Bərabərdir, bərabərdir, bərabər.

Zəhi dövlət ki, vəslin gah-gahı
Müyəssərdir, müyəssərdir, müyəssər.

Dimağım buyi-zülfündən dəmadəm
Müəttərdir, müəttərdir, müəttər.

Sənin naqşi-xəyalın can içində
Müsəvvərdir, müsəvvərdir, müsəvvər.

Sənayedən nə sən'ətdir, Nəsimi
Mükərrərdir, mükərrərdir, mükərrər.

***

Yarımı ayırdın məndən, çərxi-qəddar, üştə gör!
Yürəkim baş oldu qəmədən, gəl içim yar, üştə gör!

Yaxdı, yandırdı məni yarın fəraqı, neyləyim,
Təqətim, səbrim tükəndi, yanırım zar, üştə gör!

Carımı anəstünarən şövqünə yandırma kim,
Olmuşam Musa kimi müştəqi-didar, üştə gör!

Dərdimin dərmanı sənsən, çarə kimdən istəyim,
Çərəsi səndəndir anın, çarü naçar, üştə gör!

Aşiqin imanı üzündür, saçın həblül-mətin,
Mən bu dini tutmuşam belimdə zünnar, üştə gör!

Arizin vərdi-cinandır, bülbülü-ruhülqüdüs,
Ey bu vərdin aşığı, açıldı gülzar, üştə gör!

Doğradı qəmədən fəraqın bağrımı, şol yaradan,
Ürəgim qarı gözümdən axar, ey yar, üştə gör!

Ey güli-xəndanım, axır pərdədən çıx, qönçətək
Kim, məni şövqündə məcruh eylədi xar, üştə gör!

Ta üzün gülzarı təqdir eylədi məndən cüda,
Yandırır şövqün məni, ey üzü gülnar, üştə gör!

Gər ənalhəq söyləməkdən dara əsilsəm nə qəm,
Bunca Mənsurun əslimş başı bər-dar, üştə gör!

Ta Nəsiminin vücudun nuruna yandırdı yar,
Nara düşmüşdür həsəddən necə əğyar, üştə gör!

***

Nuşin ləbinin lə'li, lə'li-ləbinin nuşin,
Şirin görürəm candan, candan görürəm şirin.

Cana, üzünüz ayı, ayı üzünüz, cana,
Rəngin çü güli-əhmər, əhmər çü güli-rəngin.

Hər kimsə səni görməz, görməz səni hər kimsə,
Kəndin çəkədir hicran, hicran çəkədir kəndin.

Hər kim sözün eşitdi, eşitdi sözün hər kim,
Təhsin qıladır əz can, əz can qıladır təhsin.

Cana, Nəsimini gör, gör Nəsimini cana,
Üstün qamıdan sözü, sözü qamıdan üstün.

***

Gözlərin rəmzi müəyyən göstərir və-n-naziat,
Qaşların maqhur edibdir ləşkəri-vəl-adiyat.

Tələtin qıbləsinə ta qıldılar candan sücud,
Müslümatü mō'minatü tayyibatü abidat.

Əhli-ülvi, qövmi-süfli, əqli-küllü dedilər,
Üzünə şəmsüz zühavü saçına vəl-mürsəlat.

Müştəri, Bəhrəmü Keyvan, Tirü Zöhrə, Mehri Mah
Hüsnünə təhsin oxurlar rüb'i-məskun, şeş cəhat.

Gər təfəhhüs qılsa kimsə şərqu qərbü tulü ərz,
Bulmayanlar sənə bənzər məfxəri-mövcud zat.

Ərz qılsam qamətdən, həşr olur yövmül-qiyam,
Söyləsəm kövsər ləbindən, məhv olur abi-həyat.

Səni könüldən Nəsimi sevdi, ey arami-can,
Cəni-canansan, həqiqət, hüsnünə canlar zəkət.

***

Ey könlüm alan qaşları yay, gözləri cadu,
Ey nargisi-mastü üzü gül, bənləri hindu.

Ta şövqi-cəmalın gələli eynimə qarşu,
Hər ləhzə qılır həsrət ilə bənzimi sayru.

Gəl firqəti-hicrin nə qılır canıma gör kim,
Nola qılasan lütf ilə bir dardimə daru?

Nöh çərxi-fələkni qılırəm ah ilə əzrəq,
Ol dəm ki, edəm vəslin üçün dərd ilə yahu.

Ol zülfü-müsəlsəlni mənim boynuma salgil,
Ta bəndi-səlasil düşə əz gərdəni-ahu.

Tərk etdi Nəsimi yoluna canü cahanı,
Ey qaşları yay, kirpigi ox, gözləri cadu.

***

Xəyali-lə'lidir yarın gözündən axıdan lə'lu,
Həvayi-zülfü-şəbrəngin salıbdır könlümə qayğu.

Bəlayi-nərgisi-məstin, cəvayi-tirkaşi-hicrin
Dəlildir bağrını, cana, üzübdür şol kaman əbru.

Mənim bu əqlü bu fikrim cəmisi tarımır oldu
Ki, hüsnün ləşkəri səf-səf yeridi könlümə qarşu.

İtabın çəkdiyim oldur səbəb kim, dünyada yoxdur
Sana bənzər ləbi xəndan, pərişanzülf, xürrəmru.

Nə ənbər danələr saçmış, nə mişkin damlar qurmuş,
Könül mürğini seyd etmiş dü zülfü xal ilə əbru.

Mələk üzlü, keyik gözlü, nəmək duzlu, şirin sözlü,
Təni nəsrin, bəni mişkin pərivəş, ənbərin geysu.

Nəsimi bağrını hicrin qarartdı şöylə kim, hərgiz
Ağarmaz yüz gəzin yusam əz in bəs ruyü çün hindu.

***

Görklü üzün nurundan aləm münəvvər oldu,
Şirin sözün qatında şəkkər mükərrər oldu.

Dodaqların sifatin hər kim gətirdi dilə,
Şol saət ol şirin söz ağzında şəkkər oldu.

Mişkin saçın qubarı yoldaş olalı yelə,
Cənnət kimi caharın torpağı ənbər oldu.

Zülfün qaranğusına yol istər idi könüm,
Üzün çırağı ana lütf ilə rəhbər oldu.

Şol uyxulu gözündən qopdu məgər qiyamət,
K'afaq* fitnasından pürşürü pürşər oldu.

Yalançı müddəinin at qəlbini ocağa,
Aşıqdir ol kişi kim, kamilməhək zər oldu.

Torpaq oları sanma kim, düşə qiymətindən,
Torpaq olan Nəsimi gör kim, nə cövhər oldu.

***

Məgər mişkin saçın buyu nəsimi-sübhə yar oldu
Ki, canpərvər dəmi arun saçintək mişkər oldu.

Üzün dövründə, ey huri, camalü hüsn ilə hər kim
Qəmərək da'viyə düşdü, üzündən şormsar oldu.

Hilalın qabə qövseyri nə qüdrət qövsimiş, ya rəbb,
Ki, qurban oldu ol yaya cahanü can şikar oldu.

Üzündən kim ki şeytantək hidayət bulmadı nura,
Əzaldən ta əbəd, şəksiz, ləinü əhli-nar oldu.

Əgərçi firqətin qışdır ki, əl bərdü adüvvid-din,
Həqqə minnət ki, vəslindən gül açıldı, bahar oldu.

Nə tubadır boyun, ya rəbb ki, sərv ana sücud eylər,
Nə kövsərdir əcəb lə'lin ki, xəmrü bixumar oldu.

Sulu incülərin dürcü qodu əndişə həm adın,
Məgər əndişənin eyni ləbin dövründə var oldu.

Səyamın ayıdır üzün, saçın qədr, üstə haqq tanuq,
Gəl, ey vəhyi bilən arif ki, Qur'an aşikar oldu.

Saçın qalubəla rəmzin nədən faş eylədi xəlqə,
Məgər qövlü qərarından qərarı biqarar oldu?

Rümüzi-leylətül-əsra, gəl, ey zahid, eşit məndən
Ki, ol bildi bu sirri kim, əmiri kirdigar oldu.

Hesabın saati gəldi nə sayırsan, nə sanırsan?
Şümarın sağışın bil kim, hesabın bişümar oldu.

Vücudun şəhrini fəth et, əmirü şəhriyar ol kim,
Bu şəhri kim ki fəth etdi, əmirü şəhriyar oldu.

Mən ol Məsuram, ey arif ki, həqdən bulmuşam nüs-rət,
Ənəlhaq söylərəm daim ki, ömrüm payidar oldu.

Hüvəl əvvəl, hüvəl axır gədər səndən ikilik kim,
Nəsimi yar ilə çün kim ulaşdı, külli-yar oldu.

***

Ta gördü günəş ay üzünü, darbədər oldu,
Bədr aya zaval irdivü dövri-qəmər oldu.

Şümşad qədin qıldı irəm bağını cövlan,
Sərv ana əsir oldu da məndan bətər oldu.

Ol jalə ki, düşdü güli-rüxsarnız üstə,
Bir qətrə yağış damdımı, min lələ tər oldu.

Arif içilan cür'ayi, ey xosrovi-xuban,
Alim dilinə düşdüyü sahibnəzər oldu.

Çün gördü Nəsimi üzünü zülfə dolaşmış,
Bildi, şəbi-hicr ötdüyü vəqti-səhər oldu.

***

Xoşa ol kimsə kim, vardır həbibü sən kimi məhrü,
Şəkərgöftarü gülürxsarü mişkinxalü ənərbü.

Cahana gəlməyə hərgiz özüntək bir daxi dilbər,
Səidəxtər, sənəmmənzər, pəripeykər, firiştaxu.

Zahi sənə' ki, sün'ündən yaratmış kəndü lütfündən,
Beli incə, ləbi qönçə, xəti rə'na, rüxü niku.

Gal, ey sarrafı-qıymətgir, nəzər qıl mə'dani-cövhər,
Zümürüdxəttü siminbər, ləbi lə'lü dişi incü.

Qaşınla kirpigin, zülfün, üzündə bənlərin daxi,
Biri ayyar, biri tərər, biri məkkər, biri cadu.

Səni sevanlərin həl bu dörd işdən deyil xəli:
Gəhi qovğa, gəhi sevdə, gəhi divan, gəhi yarğu.

Əgərçi qulların çoxdur, Nəsimi hamıdan kəmtər,
Bəsa türkü bəsa zəngi, bəsa qıbçaq, bəsa hindü.

***

Gerçək xəbər imiş bu ki, xubun vəfası yox,
Kim sevdi xubu kim, dedi xubun cəfası yox?

Eşqin bəlası yox deyübən eşqə düşmə, var,
Kim aşiq oldu kim, dedi eşqin bəlası yox?

Anın ki, həccü-əkbari, ey can, sən olmadın,
Beytül-hərəmə varmamış, anın səfası yox.

Şeytandır ol ki, surətinə qılmadı sücud,
Düşdü bir incə dərdə kim, anın dəvası yox.

Şol can ki, səndən özgə tələb etmədi murad,
Hicrində yaxmağın anı hərgiz rəvası yox.

Ya rəbb, nə şəm' imiş bu məhin üzü kim, anın
Üzü qatında şəmsi-züharın ziyası yox.

Bimara can verər sənün, ey can, ləbin, vəli
Mümkir sanır kim, ol şəfəteynin şəfası yox.

Gəlmiş ki, qamı sovmü səlatın qəzası var,
Sənsiz keçən zamanü həyatın qəzası yox.

Eynin xətasız, ey büti-Çin, tökdü qanımı,
Türki-Xətədir, əslinə varar, xətası yox.

Fani cahana baxma, keçər ömrü sevmə kim,
Ömrün zavalı varü cahanın bəqası yox.

Yarın gəlir həmişə cəfası Nəsimiyə,
Sən sanma kim, Nəsimiyə yarın ətəsi yox.

***

Müshəfdir anın üzü, eyvallah,
Nun, eynü mim, qülhüvəllah.

Mə'suq ilə aşıq oldu vahid,
Qafvə-qələm oldu, qissə kutah.

Sufi nə bilir təriqi-vəhdət,
Meyxanəyə çünki bulmadı rah.

Mın Yusifi çahuna düşürmüş,
Şirin ləbi şöl öyündüyü çah.

Qansı fələkin sitarasisən
Kim, surətinə əsir olur mah?

Sənsən bu gün, ey əmiri-xuban,
Şirinlərə Xosrovu şəhənhaş.

Əhyayi-izam edər Nəsimi,
Zülfün qoxusuyla hər səhərgah.

***

Üzündə nurunu gördü əzal günündə ilah,
Dedi ki: əşhədü-ən-la-ilahə-illəllah.

Bu hüsnü lütf ilə kim gördü gögdə, ya yerdə
Mələk surətli başər, ya günəş sifətli mah?

Gər günah isə qılmaq üzün qatında sücud,
Mən eylərəm bu günahı ki, fərz imiş bu günah.

Götür niqabıvü xəlqi qul eylə hüsnünə kim,
Mələhət əhlinə sənsən əmirü sənsən şah!

Hidayət eylədi qalu bələda nura məni
Qara gözü'n, qara qaşın, bəninlə zülfü-siyah.

Qul oldu hüsnünə hurü mələk, nə surətsən,
Zəhi inayətü izzət, zəhi məratibü cah!

Nə hüsn imiş bu ki, vəsfində ruhi-natiqənin
Dili tutulduvü qıldı hədisini kutah.

İki gözü'n əgər əgri degilsə, baxma iki
Ki, vəhdət əhlinə həqdən bilindi doğru rah.

Cahanda xalü xətidən rüxün çəri çəkmiş,
Zəhi şəhənşəhi-ə'zəm, zəhi uğurlu sipah!

Kərahət eyləmə aşıqdən, əbsəm ol, zahid,
Ki, yoxdur əhli-bəsirət qatında hiç ikrah.

Camalı-surətinə kim ki olmadı qurban,
İki cahanda nəsibi nədamət olduvü ah.

Cahan içində Nəsimi əlifək olduvü fərd,
Əgər inanmaz isən üstə şər', üstə güvah!

***

Gördüm üzünü, ey sənəm, əlminnətülillah,
Fərz oldu mana kim, deyəm əlminnətülillah.

Təqdiri-azəl bəxtlə yar olduvü gəldi,
Tədbiri-müxalif adam, əlminnətülillah.

Məhbub ilə çün dövləti-vəsl oldu müyassər,
Cəmşidi-zaman uş getdi qəm əlminnətülillah.

Birikdi zəfər fəth ilə, çalındı başarət,
Gəldi fərəh, uş getdi qəm əlminnətülillah.

Bəxtim günəşi doğduvü iqbəl ilə gəldi
Şol şahi-səadətələm əlminnətülillah.

Zülmətdə bu gün çeşmeyi-heyvana irişdi
Şol Xizri-Skəndarhəşəm əlminnətülillah.

Zülfün xəbarin vardı, səbə gör nə gətirdi,
Şol qasidi-fərruxqədəm əlminnətülillah.

Qıldı yenə aşıqlarına lütfü inayət,
Şol adəti daim kərəm, əlminnətülillah.

Şol Kə'bə, cənabın qapısı dövləti bəxtə,
Gör kim, necə oldu hərəm əlminnətülillah.

Ey şadiyə möhtac olan, ey rahətə müştəq,
Gəlgi ki, tükəndi ələm əlminnətülillah.

Ruhülqüdüsun nəfəsədir nitqi-Nəsimi,
Haqq der ki, yenə dambədəm əlminnətülillah.

***

Üzün gördüm, dedim əlhəmdülillah,
Boyun gördüm, oxudum qülhüvallah.

Müsəlsəl zülfünü gördüm müənbər,
Müqəvvəs qaşların nəsrin-minəllah.

Qaraqçı gözləri yağmalarından
Şaha, dönüb deməz astağfürillah.

Dodağın şərbəti eyni-şəfadır,
Səqahüm rəbbihüm min rəhmətüllah.

Camalın görmüşəm, ayrılmağım yox,
Əgər inanmasan, vallahü billah.

Mənim könlüm sana heyran olubdur,
Nə kim, cəbbar qılır əlhökmiüllah.

Otuz iki hüruf oldu vüsəlin,
Vüsəlidir, vüsəlin, eyvallah!

Nəsuş gər qıldısa bir qatla tövbə,
Nəsimi tövbəsi tubu iləllah.

***

Gəl, ey dilbər ki, hüsnün aya düşmüş,
Üzün görmüş günəş sevdaya düşmüş.

Çü zülfün qoxusu afaqı dutdu,
Məgər ənbər saçın səhraya düşmüş.

Mən ol zahid sözündən qorxmazam, çün
Ki, imruzu qoyub fərdaya düşmüş.

Gözündən fitnə yayılmış cahana,
Anıncün bu cahən qovğaya düşmüş.

Nə mövzun nöqtədir şirin dəhanın,
Xəbər ver kim, nədən əfvaya düşmüş?

Nə yağmaçı moğolçindir bu, ya rəbb,
Gözün sevdaları yağmaya düşmüş.

Nədən düşmüş saçın hindusifət kim,
Yanağın laləyi-həmraya düşmüş.

Nəsiminin gözü yarın qəmindən
Dolub, hər qətrəsi dəryaya düşmüş.

***

Ey camalın səhfəsində xətimi-Qur'an buldum uş,
Saçınun hər tərəsində küfrü iman buldum uş.

Çün hidayət eyləmiş həqq üzünə nuri-əzəl,
Şol səbəbdən kim, üzündə nuri-bürhan buldum uş.

Surətin müşəfdir, ey dilbər, üzün bədri-münir,
Tələtin şəmsüz-zühadır, mahi-taban buldum uş.

Ey səkiz cənnati-ədni ərz edən zahid mana,
Mən bu gün yarın camalında gülüstan buldum uş.

Cövrünə qıldım təhəmmül, səbr edib, yarın müdam,
Dərdə dərman andan oldu, dərdə dərman buldum uş.

Ey Nəsimi, vəchi-Allahın kəlamıdır üzün
Kim, bu vəchillah içində Fəzli-rəhman buldum uş.

***

Dövlətin dövrünü gəldi, dərdə dərman buldum uş,
Şövrə yanıq cana həqdən abi-heyvan buldum uş.

Küfrüm ol mahun qara saçdır, imanın üzü,
Ey bilən ümanı küfrü, küfrü iman buldum uş.

Eylədi könlümdə mə'va şol cəmalın gənci kim,
Kə'bənin gənci budur, şol gəncə viran buldum uş.

Ey məni də'vət qılan yarın günün cənnatna,
Mən bu gün şol xaki-dərgahı güllüstan buldum uş.

Ey behiştin hürisin arzulayan, gör şol məhi
Kim, mələk insan ilə hüsnündə heyran buldum uş.

Zülfünün şamında, yə'ni leylətül-qədrü bərat
Təl'əti-şəmsüzzüharın mahi-taban buldum uş.

Kirpigi, qaş, saçı Qur'andır anın, üzü lövh,
Müşəfi itirmə, ey hafiz ki, Qur'an buldum uş.

Gər inanmazsan ki, adəm məzhəridir tanrıların,
Həqiqətə-tealanın sözündən necə bürhan buldum uş.

Ey qaşın mehrabü, üzün qible iman əhlinə,
Mən anın qurbanı oldum, eydə qurban buldum uş.

Zülfüdür aşıqların halın pərişan eyləyən,
Şol səbəbdən dilbərini zülfün pərişan buldum uş.

Sürətini əsarına vəqf eylədim könlüm, vəli
Kə'bənin gəncidir ol kim, gəncə viran buldum uş.

Ey Nəsimi, dilbərini vəchi kəlamullah imiş,
Mən onun vəchində bismillahir-rəhman buldum uş.

***

Dəldi ol qəmzən səhamı, bağrıma kar etdi uş,
Bunca firqət kim, mənə ol çeşmi məkkar etdi uş.

Ta ki şol mastanə eynin sağərindən içəli,
Başıma çıxdı xumarı, gör nə xummar etdi uş.

Söylərəm daim ənhəq, zülfünə can düşəli,
Ta məni Mənsurtək zülfündə bərdar etdi uş.

Düşdü çün anəstünarın şö'ləsi sərtaqədəm,
Musaya ol ataşi gör kim, nə ənvar etdi uş.

Tökdü çün yarın qəmindən bəhri-bəhreyn gözlərin,
Dişlərin əksi göründü, dürri-şəhvar etdi uş.

Hüsnünə baxdıqca daim, oxuram inna-fətəh,
Lövh-i-məhfuzun hürufun həqiqi izhar etdi uş.

Sirrinə faş etmə yarın, ey Nəsimi, əbsam ol,
Neçün ol əsarını həqiqət ələmdə əsar etdi uş.

***

Hərəmi gözlərin yağmaya düşmüş,
Zəhi-cadu, nə xoş sevdəyə düşmüş?

Nədən düşmüş müənbər zülfünə tab,
Məgər şol vəch ilə kim, aya düşmüş?

Görün bu sünbülü hindusifət kim,
Necə xurşid ilə həmsayə düşmüş.

Əyağından saçın başın götürməz,
Cinani gör nə ali paya düşmüş.

Çamən sərvini anma, tubidən keç
Ki, könlüm şol qədi-balaya düşmüş.

***

Cə'di-zülfün ənberəşfan eyləmiş,
Nafeyi-Çini pərişan eyləmiş.

Canü dil hər dəm necə top olmasın,
Çün nigarım zülfü çövkən eyləmiş.

Zülfü dağıtmış rüx üzrə ol sənəm,
Kafiri-Çin qəsd-i-iman eyləmiş.

Aşiqin qanuna bandırmış əlin,
Gör bu çox dəstan nə dəstan eyləmiş?

Gözləri, qaşı ənalhəq çağırır,
Gör bu sirri kimdə pünhan eyləmiş.

Hüsn içində görməmiş mislin fələk,
Bunca dövrəni ki, dövrən eyləmiş.

Eydi-əkəbdür Nəsimiyə bu gün,
Canını şol maha qurban eyləmiş.

***

Ləbinə əhli-nəzər can dedilər, gerçək imiş
Ağzına nöqtəyi-pünhan dedilər, gerçək imiş.

La'lini xəttin ilə sormuşam ərvaha, anı
Xızr ilə çəşməyi-heyvan dedilər, gerçək imiş.

Adəmin surətinə vəcdə qılanlar ki, səni
Gördülər, surəti-rəhman dedilər, gerçək imiş.

Dedilər qamətinə sidrə kamal əhli, vəli
Xalq anı sandı ki, yalan dedilər, gerçək imiş.

Surətin münkirinə elmlə iman əhli,
Ana kim, div ilə şeytan dedilər, gerçək imiş.

Cənnət əhli ki, üzün bağına, ey cənnəti huz,
Rövzeyi-xüld ilə rizvan dedilər, gerçək imiş.

Qələmin sirrini haqdən bilən ol tayifə kim,
Ənbərin zülfünə heyran dedilər, gerçək imiş.

Mö'cuzat əhli ki, yazın görücək surətinə
Lövh-i-məhfuz ilə Qur'an dedilər, gerçək imiş.

Ey Nəsimi ki, nəzər əhli vücudun evinə
Laməkan gəncinə viran dedilər, gerçək imiş.

***

Ey cənnətin xəndan gülü, acı fərağın xar imiş,
Müştəqə dirlik sənsizin, vallah ki, çox düşvar imiş.

Sənsiz gərəkməz künfəkan, ey surəti-rəhman mana,
Eşq əhlinin məqsudu çün kövntü məkəndan yar imiş.

Musa təcəlli nurunu görmək təmənnə eylədi,
Məqsudu mə'lum olu kim, haqdən arın didar imiş.

Nəfsinlə yar ol, yan bil, yad olma haqdən, arif ol,
Şol müddəi kim, haqqilə yar olmadı, əğyar imiş.

Gər tanımışsan nəfsini, gerçək bilirsən haqqını,
Haqdir səninlə, qəm yemə, neçün ki, haqqın yar imiş.

Mənsur ənalhəq söylədi, haqdir sözü, haqq söylədi,
Arun cəzası qəm degil, biganədən gər dar imiş.

Qalu bələrun əhdini unutmazam, unutma kim,
İmanı tövhid əhlinin şol əhdü şol iqrar imiş.

Münkir inanmaz haqqə, gəl eyb etmə anı, fariğ ol,
Şol mə'nidən kim, münkirin daim işi inkar imiş.

Tövhidə gəlməz müşrikin qəlbivü eyni əhvəlin,
Sən ol müvəhhdilərdən ol, k'anlar ülül-absar imiş.

Gülgün yanağından mana kəşf oldu, ey badri-düca,
K'əhli vəfanın cənnəti şol bağı şol gülzar imiş.

Hər zahidin kim, təsbihi şol zülfü-pürçin olmadı,
Zikri həbavü hərzədir, saccadəsi zünnar imiş.

Haqq surətindən göz yumar zahid, nədəndir, bilməzəm,
Şol məkri çox şeytan kimi haqdən məgər bizar imiş.

Arif qatında dünyarın miqdarı yoxdur zərrəcə,
Mizana çək miqdarını, gör kim, nə bimiqdər imiş.

Nəzmi Nəsiminin, yaqin, Allahü nurun şərhidir,
Ol nuru hər kim bilmədi, haqdən nasibi nar imiş.

***

Ey camalın nuri-sübhanəläzi əsra imiş,
Əbdəhu ley-la tapundur, məscidi-Əqsa imiş.

Sözlərinin hər birisi nəfexyi-ruhül-qüdüs,
Ləblərin mə'nə ilə yöhyül-iləl mövta imiş.

Yazdı alında xuda inna fətəhna surəsini,
Qaf vəl-Qur'an üzündür, sidreyi-ə'la imiş.

Arizinlə iki zülfün layazali görünür,
Mə'riyi-səb'ülməsani əlləməl-əsmə imiş.

Eşigün aşıqlərə Beytülhəramın Mərvəsi,
Kə'bə üzün oldu, zülfün ürəvatül-vüsqa imiş.

Təl'ətin nuri-təcəlli, vəzzühanın məzhəri,
Qabə qövseyin oldu qaşın, zülfün öv-ədna imiş.

Ey Nəsimi, çünki könlün vəhdətin dəryasıdır,
Yeddi dəniz qübbəsinə mövc uran dərya imiş.

***

Axır-zamanın fitnəsi şol gözləri şəhla imiş,
Gəl düş anın sevdasına, gör kim, nə xoş sevda imiş.

Eşqində məhv oldu cahan, hüsnündə heyran oldu can,
Ey küntə-kənzin gövhəri, eşqin acəb dərya imiş.

Düşdü saçın zəncirinə aşuftə könlüm, neyləsin,
Zəncirə düşməkdir işi hər qanda bir şeyda imiş.

Ey tubiyi arzulayan himməti alçaqlar kibi,
Qəddini yarın arzula kim, tubundən ə'la imiş.

Eşqində, ey can nüsxəsi, qovğadadır aləm bu gün,
Aləmdə daim hüsn ilə eşqin işi qovğa imiş.

Təsbih ilə səccadəyi ərz etmə əhli-hala kim,
Həblülmətinə aşiqin şol zülfi-ənbərsa imiş.

Şol alı çox ala gözün könlüm evin yağmaladı,
Yağmaçı türkün adəti hər qandasa yağma imiş.

Dünyadəvü üqbada çün həmtə bulunmaz hüsnünə,
Şol vahidi gör kim necə bimisliü bihəmtə imiş.

Gəzdim vücudum şəhrini, dolu-dolu gördüm anı,
Hər yerdə çün sənşən, acəb, adın nədən bica imiş?

Çıxdı Nəsiminin sözü me'raca, ey xülqü həsən,
Gəlgil ki, sübhanəläzi əsraya xoş əsra imiş.

LÜGƏT

A

Ab – Su
Abn – Atalar
Abidi-zənan – Büt-pərəst
Aftab – Günəş
Ahən – Dəmir
Al – 1. Qırmızı. 2. Nəsil. 3. Hiylə
Am – Cəmiyyət
Amac – Hədəf
Ariz – Üz
Assi – Xeyir
Aşina – Tanış, dost
Aşiftə – Dağırmaq, həyacanlı
Ayılmaq – Demək, söyləmək
Ayrıq – Ayrı

B

Bab – Qapı
Bad – Külək
Bak – Qorxu
Bala – Hündür, uca
Başad – Olsun ki...
Besyar – Çox
Beytül-həram – Hərəm evi – Kəbə mənasında
Beyza – Ağ, bəyaz
Bə'd – Sonra
Bədxu – Pis xasiyyətli
Bədri-müəmməm – Əmmaməli ay
Bəğayət – Çox
Bəhr – Dəniz
Baxil – Paxıl, xəsis
Bəid – Uzaq
Bəqu – Baqılıq
Bən – Xal
Bərg – Yarpaq
Bərgüzidə – Seçilmiş

Bərq – İldırım, parıltı
Bəstə – Bağlı
Bəyyinat – Sübutlar
Bəzm – Məclisə
Bibədəl – Əvəzsiz
Bibər – Barsız
Bidad – Zülm
Bimar – Xəstə
Bina – Gözlü
Bistü-həft – İyirmi səkkiz
Bişumar – Səhsiz-hesabsız
Bulmaq – 1. Olmaq. 2. Tapmaq
Bülənd – Uca
Bürhan – Dəlil, sübut
Bürqa – Niqab, örtük
Büryan – Yanmış

C

Ca – Yer
Camə – Paltar
Cami-müsəffə – Saf şərab
Canəvər – Heyvan
Cavid – Əbədi
Cə'd – Qıvrım (saçda)
Cəhl – Cahillik
Cəmil – Gözəl
Cəras – Zınqırov
Cifeyi-murdar – Murdar leş
Cizginmək – Fırlanmaq, dolanmaq
Cövşən – Zireh
Cud – Səxavət
Cuyəndə – Axtaran
Cüda – Ayrı
Cüllab – Şərbət

Ç

Çah – Quyu
Çakər – Nökər
Çar ənasir – Dörd ünsür (torpaq, hava, su, od)
Çəşm – Göz

Çeşməyi-heyvan – Dirilik bulağı
Çələb – Tanrı
Çəndən – O qədər
Çəri – Qoşun

D

Dam – Tələ
Damən – Ətak
Danu – Cəhənnəm
Dana – Bilici
Danla – Sabah
Dapu – Xidmət, qulluq
Dar – Ev
Daru – Dərman
Darül-qürur – Qürur evi – Bu dünya mənasında
Das – Oraq
Deyr – Monastır, hücrə
Dəğmə – Nadan
Dəğəl – Fırıldaq
Dəhan – Ağız
Dəndən – Diş
Dəni – Alçaq
Dərbən – Qapıçı
Dayyar – Sakin
Dışra – Çölə, xaricə
Didar – Göriş
Didə – Göz
Dil – Ürək
Dilfirib – Ürəkaldadan
Diltaşın – Ürəyiyənən
Dimağ – Kəllə, beyin
Diraz – Uzun
Diriğ – Heyif, əfsus
Dud – Tüstü
Duxan – Tüstü
Dun – Alçaq
Dur – Uzaq
Duş – Yuxu
Duzəx – Cəhənnəm
Dürc – Mücrü
Düşvar – Çətin

E

Eyd – Bayram
Eyn – Göz
Eynəl-yəqin – Yəqin etmənin 2-ci (görmə) mərhələsi
Eyü – Yaxşı

Ə

Əbd – Qul
Əbhər – Şah damar
Əbr – Bulud
Əbru – Qaş
Əbsəm – Lal
Ədu – Düşmən
Ədvar – Dövrələr
Əhmər – Qırmızı
Əhval – Çəpgöz, əyriqöz
Əhya qılmaq – Diriltmək
Əxtər – Ulduz
Əksi – Nöqsən
Əqfas – Qəfəslər
Əlfaz – Sözlər
Ə'ma – Korluq
Əmmara – Əmr edən
Əmvac – Dalğalar
Ənaniyyət – Egoizm, mənəm-mənməlik
Ənar – Nar
Ənbərəfsən – Ənbər saçan
Ənbiya – Peyğəmbərlər
Əncüm – Ulduzlar
Əndək – Az
Əndər – İçində
Əndişə – Fikir
Ənduh – Qüssə
Əngur – Üzüm
Əngüşt – Barmaq
Ənis – Dost
Ənkərəl-əsvat – Qulaqbətrən, ətürpərdən (səs)
Ənvar – Nurlar
Ər – Əgər
Əra – Mişar
Ərğəvan – Ərğəvan (al-qırmızı rəngli gül)

Ərvah – Ruhlar
Ərz – Yer
Əsbab – Səbəblər
Əsəl – Bal
Əsma – Adlar
Əsrar – Sirlər
Əsriük – Sərxoş
Əşcar – Ağaclar
Əşk – Göz yaşı
Əşkal – Çətin
Əyağ – Badə
Əyyar – Zirək, hiyləgər
Əzimət – Səfər

F

Fanus – Fənər
Fariğ – Boş, qayğısız
Fəqir – Yoxsul
Fərdə – Sabah
Fərxəndə – Xoşbəxt
Firdövş – Cənnət
Firriştə – Mələk
Fiz-zülmatil-məmət – Ölüm qaranlığında

G

Geysu – Saç
Gənc – Xəzinə
Gərm – İsti
Gəz – Uzunluq ölçüsü; Dəfə
Girəh – Düyün
Giryan – Ağlar
Giti – Dünya
Giyah – Ot
Günə – Bu cür
Guşimal – Qulaq burması
Guş qılmaq – Eşitmək
Giiftar – Danışmaq
Gülzari-cinan – Cənnət gülzarı
Güm etmək – İtirmək
Gümrah – Yolunu azmış
Güvah – Şahid
Güzidə – Seçilmiş

Ğ

Ğabğəb – Buxaq
Ğəni – Varlı, zəngin
Ğarib – Yaxın

H

Hadi – Düz yolla aparan
Haziq – Bilici, təcrübəli
Həbib – Dost, sevgili
Həcci-əkbar – Böyük həcc
Həcar – Daş
Həqbin – Həqiqət görəni
Həmul – Kəcavə
Hərgiz – Hələ
Həsud – Həsəd edən
Həzaran – Yüzlərlə
Hidayət – Doğru yolda rəhbərlik
Hirman – Qadağan, rədd cavabı
Hübbülvətən – Vətən sevgisi
Hüdhüd – Şanapipik

X

Xab – Yuxu
Xak – Torpaq
Xar – Tikan
Xəsir – Uduzan, zərər çəkən
Xatəm – Möhür, möhürlü üzük; Son
Xeyrül-bəşər – Ən yaxşı insan (Məhəmməd peyğəmbər)
Xəmr – Şərab
Xər – Uzunqulaq
Xirqə – Zəhidlərin geydiyi qaba paltar
Xoşnud – Razi, şən
Xüb – Yaxşı
Xun – Qan
Xurşid – Günəş
Xücastə – Yetkin, ağıllı
Xüld – Əbədiyyət, ölməzlik
Xüsrən – Ziyən, ölüm

İ

İxlas – Səmimilik
İxtitam – Tamamlanma, yekun

İllət – Səbəb, xəstəlik
İmrüz – Bu gün
İrışmaq – Çatmaq
İstifham – Sual, xahiş
İstivə – Ekvator xətti
İşbah – Oxşarlar
İstiyaq – Havas
İttisal – Birləşmə, qovuşma

K

Kalt – Saman
Kar – İş
Kəbək – Yapıncı
Kəlamullah – Allah sözü
Kəlb – İt
Kəm – Az
Kəndü – Özü
Kənz – Xəzinə
Kəzəb – Yalançı
Kibr – Lovğalıq, təkəbbür
Kibriya – Böyüklük, əzəmət
Kilab – İtlər
Kilk – Qələm
Kisvət – Paltar
Kişvər – Ölkə
Kökəb – Ulduz
Kuh – Dağ
Kuşış – Səy, çalışmaq
Küləh – Papaq
Künfəkan – Kainat
Künya – Ləqəb
Küstaq – Sirtıq, cəsarətli

Q

Qaim – Möhkəm
Qanğı – Hansı
Qasir – Sayğısız, zəif
Qatə – Qəti, mübahisəedilməz
Qeyd – Məhdudiyət, maneə
Qəhr – Qəzəb
Qəlləş – Fırıldaqçı

Qamar – Ay
Qəncəri – Necə
Qət' etmək – Kəsmək
Qəza – Yemək
Qissa – Hekayət, nəğil
Qiyas – Müqayisə, bənzərlik
Qiyəti-arzan – Baha qiymət
Qə – Qoy
Qəvil – Qohum
Qubar – Toz
Qutlu – Xoşbəxt
Qürs – Disk, दौर

L

La – Yox
Lacərəm – İstər-istəməz; Əlbəttə; Buna görə
Laf – Cəfəngiyyət
Laməkan – Məkansız
Laşa – Leş
Ləibəli – Qayğısız
Layəmət – Ölməz
Layəzal – Ölməz, əbədi
Ləyl – Gecə
Ləb – Dodaq
Ləbən – Süd
Ləhvü lə'b – Pozğurluq
Ləmyəzal – Əbədi, ölməz
Ləşkər – Qoşun
Lisan – Dil
Lə'loi-şəhvər – Şaha layiq inci

M

Ma – Su
Mahi – Balıq
Manəndi-cəllad – Cəllad kimi
Mar – İlan
Mazi – Keçmiş
Meyfuruş – Meyşatan
Maani – Mə'nalar
Məbdə' – Başlanğıc
Məcruh – Yaralı

Məzəs – Milçək; Arı
Məhcub – Utancaq, təvazökar
Məhcur – Ayrılmış, tərki edilmiş
Məxmur – Sərxoş, xumar
Məxzən – Xəzinələr
Məkkərə – Məkrli qadın
Məqdur – Qüvvəçatan, qaçılmaz
Məqlur – Qəhr edilmiş
Mələmət – Danlaq
Məlik – Padşah
Məmət – Ölümlü
Mə'mur – Düzəldilmiş, təmir edilmiş
Mən' etmək – Çəkirdirmək
Mərdüm – Xalq
Məraz – Xəstəlik
Mərg – Ölümlü
Mərkəb – Minik heyvanı
Məsrur – Şad
Məstur – Gizli
Mətlə' – Günəşin doğduğu yer; Başlangıç
Mə'va – Məskən, sığınacaq
Mədəd – Qələm
Miftah – Açar
Mir – Ağa
Mir'at – Güzgü
Misbah – Çıraq, şamdan
Miyən – Orta, ara
Möhtəmil – Ehtimal edilən
Möhtəsib – Möhtəsib (şəriət işlərinə baxan məmur)
Mövc – Dalğa
Mu – Saç, tük
Munis – Yaxın dost
Murça – Qarışqa
Mübəssir – Uzaqgörən
Müctəmə – Birləşmiş
Müdbər – Bədbəxt, uğursuz
Müəllə – Yüksək, uca
Müəlləq – Asılmış
Müfərrih – Şənləndirən
Müğlən – Aydın olmayan
Müxəlif – Düşmən
Müxtərə – Yaradılmış, ixtira edilmiş
Müün – Köməkçi

Müqəyyad – Bağlanmış, qayınkeş
Müqim – Sakin
Müləzimət – Qulluq
Müləvvəs – Ləkələnməmiş; murdarlanmış
Münadi – Carçı
Münafiq – Yaltaq, qeyri-səmimi; Nifaq salan
Münəvvər – Nurlu
Münəzzəh – Günahsız, təmiz
Münfəil – Pərt olmuş, utanmış
Münkir – İnkər edən
Münzəl – Nazil olmuş, göndərilmiş
Mürdə – Ölü
Mürğ – Quş
Mürşəl – Peyğəmbər
Mürşid – Ruhani rəhbər
Müsəxxər – Fəth
Müsəlləm – Mübahisəedilməz
Müsəvvər – Təsvir edilmiş
Müşəf – Kitab
Müstədam – Uzun, əbədi
Müstəğni – Varlı, zəngin
Müstəhlik – Ödənilmiş; Məhv edilmiş
Müstəqbal – Gələcək
Müşrik – Büt-pərəst
Müştaq – Həvəskar
Mütəbiat – Tabelik
Mütəhhir – Təmizləyən
Müttələ' – Xəbərdar
Müzəyyən – Bəzənmə

N

Nabaliğ – Yarımçıq, yetkinliyə çatmamış
Naci – Qurtulmuş
Naqisüqul – Kəməğül
Nam – Ad
Nan – Çörək
Nar – Od
Nəseh – Nəsihət verən
Naşüküftə – Açılmamış
Navək – Ox ucu
Netəkim – Necə ki

Nabat – Bitki
Nəfəs – Nəfəs, meh
Nəfsi-şüm – Uğursuz nəfəs
Nə'im – Xoşbəxt həyat
Nəmad – Keçə
Nəmək – Düz
Nəng – Həya
Nəsnə – Bir şey
Nəğah – Baxış
Niku – Yaxşı
Nim – Yarı
Nisf – Yarı
Niş – Neştər (arıda)
Nişat – Şadlıq
Niyə – Nə üçün
Nur – Işıq
Nüktə – İncə söz, fikir

Övraq – Vərəqlər

Payan – Son
Payəndə – Möhkəm, daimi
Peyğam – Məktub
Peykar – Gözəl; Bədən; Ulduz
Pənbə – Pambıq
Pənd – Nəsihət
Pərçəm – Bayraq
Pərhiş etmək – Çəkinmək
Pərtöv – Işıq, parıltı
Pərvə – Qorxu
Pəşminə – Yundan toxunmuş
Püxtə – Bişmiş
Pürbala – Bələh
Pürxəb – Yuxulu
Pürtab – Qıvrım
Püşt – Arxa

Raz – Sırr
Rəhiq – Təmiz şərab

Rəhmüma – Yolgöstərən
Rənc – Əziyyət
Rəzzaq – Ruzi verən (Allah)
Rind – Qayğısız, şən həyat sürən adam
Riştə – İp, sap
Rizvan – Cənnət
Rövşən – Işıqlı
Rövzə – Bağ
Ru, ruy – Üz
Ruhulqüdüüs – Müqəddəs ruh, Cəbrayıl
Ruz – Gün
Rüx – Üz
Rümmən – Nar
Rümmuz – Rəməzlər

S

Sağar – Bədə
Salik – Düz yolla gedən
Sani – İkinci
Sayr – Kölgə
Sayru – Xəstə
Sevda – 1. Od. 2. Məhəbbət
Seyd – Ov
Səbah – Bulud
Səbur – Səbirli
Səbükbar – Yüklü yüngül
Səddəqna – Sıdq etdik; İnanclıq
Səhl – Çətin
Səxi – Saxavətli
Səid – Xoşbəxt
Səidəxtər – Xoş taleli
Səqim – Xəstə, gücsüz
Səqqə – Sudaşayan
Sətasil – Zəncirlər
Səlat – Birləşmə, əlaqə; Dua
Səlib – Xaç
Səmə' – Qulaq
Səmək – Balıq
Səng – Daş
Sər – Baş
Sərab – İlgim
Sərgəştə – Avara, başıpozuq

Ö

P

R

Sərir – Taxt, yataq
Sərnigun – Çevrilmiş, başsağağı
Sərzənş – Danlaq
Səyyat – Günahlar
Sib – Alma
Sibat – Ordu
Sidra – Lotos
Sim – Gümüş
Sinak – Milçək
Sitarə – Ulduz
Sivü dü – Otuz iki
Siyam – Orucluq
Sövağnd – And
Sud – Fayda
Suf – Yun, qaba yun parça
Sunmaq – Təqdim etmək
Süfl – Aşağı, bünövrə
Sürayya – Ulduz bürcləri
Sürx – Qırmızı

Ş

Şahid – Güzəl, sevimli
Şayad – Bəlkə, yəqin
Şəb – Gecə
Şəcər – Ağac
Şahid – Bal
Şahnə – Dargı
Şaqi – Bədbəxt
Şaqə etmək – Şaqqalamaq, bölmək
Şəmin – Xoş ətirli
Şəmnə – Bir az, nəsa
Şəmsizüha – Səhər günəşi; parlaq günəş
Şəmsir – Qılınc
Şərab-nab – Saf şərab
Şərməndə – Utanmış
Şəst – Altmış
Şə'səə – Parlı, əzəmət
Şətrənc – Şahmat
Şikəstə – Ürəyisınıq
Şir – 1. Süd. 2. Şir
Şirk – Çoxallıqlıq
Şitab etmək – Tələsmək
Şol – O

Şuridə – Qarma-qarısq, həyəcanlı
Şümar – Say

T

Tabəndə – Parıldayan
Tabiş – Parlı, istilik
Təət – Din və dünya qaydalarına itaət etmə
Tamat – Boş sözlər, cəfəngiyyat
Tanıq – Şahid
Tərik – Qaranlıq
Teyb – Xoş ətirli
Teyy – Ərzində
Təbdil etmək – Dəyişmək
Təcəlli – Əzəmətli zübur etmə
Təfəhhüs – Soruşma, axtarma
Təfərric – Əyləncə
Təhsin – Yaxşılaşdırma, bəyanmə
Təhtüs-sərə – O dünya, yer altı
Təqrir – Təsdiq etmək
Tən – Bədən
Tənab – Kəndir
Tərəb – Şadlıq
Təriq – Yol
Təsərrüf – Sərf etmə, dəyişdirmə
Təşbih – Bənzətmə
Təvəf – Kəbənin başına dolanmaq
Təvil – Uzun
Təzvir – Hiylə
Tib – Bax: Teyb
Tiğ – Qılınc
Tilkə – Bu, budur
Timar – Əlac
Tir – Ox
Tö'mə – Yemək
Tövhid – Birlilik
Tövq – Halqa, boyunbağı
Türfə – Yeni, acıb şey
Tüyür – Quşlar

U

Uçmaq – Cərnət
Ufa – Kiçik
Uluğ – Böyük

Ü

Üftada – Yıxılmış, düşmüş
 Üqba – O dünya
 Ümmül-Kitab – Kitabın anası (Quran); Quranın fatiha surası
 Ümmühat – Analar
 Üşşaq – Aşıqlar

V

Vabal – Çetirlik
 Vard – Qızılgül
 Varta – Təhlükə

Y

Yarım – Səhər
 Yey – Yaxşı
 Yadi-beyza – Ağ əl
 Yağma – Qarət
 Yazdan – Allah
 Yövmül-hesab – Hesab günü, qiyamat günü

Z

Zağ – Qarğa
 Zaban – Dil
 Zahi – Afərin
 Zaxm – Yara
 Zamir – Ürək, can
 Zambur – Arı
 Zar – Qızıl
 Zard – Sarı
 Zarq – Hiylə, yaltaqçıq
 Zarraq – Yaltaq, riyakar
 Ziba – Gözəl
 Zikr – Xatırlama, söyləmə
 Zində – Diri
 Ziş – Çirkin
 Ziya – Parıltı
 Zühnd – Asketizm
 Zühndə – Qaymaq, cövhar
 Zünnar – müsəlman dövzlərində yaşayan xristianların bağladığı qurşaq

MÜNDƏRİCAT

QƏZƏLLƏR

Mərhaba, xoş gəldin, ey ruhi-rəvanım, məhaba	4
Şol labi şirina, ya rabb, gər şəkər dersəm, nola	5
Nuri-tacəlli gö'ləsi düşdü azəldən alma	6
Aşıq bəla yolunda gərək kim, hamul ola	7
Vəchində peydadır sanın anvari-zati-kibriya	8
Hər kim ki bəxa bir dəm dilbər qaşı yasına	9
Başını top eyləgil, gir vəhdətin meydanına	10
Ey Məsihadəm, niyə can vermədin cansızlara	11
Çünki rəf' oldu üzündən, ey səhi-xuban, niqab	12
Şol tamam ayın üzündən çünki rəf oldu niqab	13
Vəchdən dilbər götürmüşdür niqab	14
Əcab la'inni şol, ya cani-əhbab	15
Zülfün girehləri, sənəmə, həlqə-həlqə tab	16
Ey üzün "nəsrün-minəllah", vey saçın "fəthün-qərib"	17
Gülşəri-firdövs edər can bəğrünü vəsli-həbib	18
Canana mənim sevdiyimi can bilir ancaq	19
Ya rabb, nə səbəbdəndir olur taqətimiz taq	20
Könlümün şəhrini çün kim, eylədi yağmayi-eşq	21
Nəgəhən könlümə düşdü şurişi-qovğayi-eşq	22
Bu nə adətdir, ey türki-pərizad	23
Bənövşə zülfünü salmış gül üzrə ərbarın sayə	24
Düşürmüş ənbərin zülyfün hüməyun kölgəsin aya	25
Bu necə qəddü qəmətdir ki, bənzər sarvi-balaya	26
Surəti-həqqə, ey sənəm, bədri-rüxündür ayinə	27
Hər kim ki müştəq olmadı şol dilbərin didarına	28
Canda ki, eşq olmadı, dildə xəbər nə faidə	29
Ay ilə gün sücud edər surəti-canəfəzayinə	30
Dünya duracaq yer deyil, ey can, səfər eylə	31
Düşdü yənə dəli könlül gözəllərinin xəyalına	32
Bahar oldu, gəl, ey dilbər, tamaşa qıl bu gülzərə	33
Həbibə, firqətin səldi malalə	34
Bir saqiyyə-baqi ki, vəfa qıldı vüsalə	35
Yandıncı firqətin yaxdı məni narinə	36
Gəlgil ki, müştəq olmuşam şirin ləbin gül qəndinə	37
Dərdə müştəq olmayan kimdir ki, dərman istəyə	38

Sümbüli-zülfünün ağır qonşusu lala düşməyə	39
Aforin olsun nigarın zülfü ilə qaşına	40
Düşdü könül ala gözün ağınavü qarasına	41
Susadı könlüm nigarın la'li-ruhafzasına	42
Mövsimi-novruzü neyistan aşkar oldu yena	43
Canımı qıldım fada gö dilborin didarına	44
Rəhməti gəldi irişdi fəzli-rəhmanın yena	45
Ey nazı çox dilbar, mənı yandırma hicrin narına	46
Bərgi-nəsrin üzrə mişkin zülfünü dəm eyləmə	47
Gəlməyə əzm eyləmişən, ey dilaram eyləmə	48
Salıbdır daneyi-xalın könlülər quşuna çinə	49
Şonbo günü mən uğradım ol sərv-i-ravna	50
Düşmüş müəbbər sümbülün xurşidi-taban üstünə	51
Faraqı çəkəmayan aşiq vüsəlin qədrini bilməz	52
Dilbara, dil sandan özəgə bir dəxi yar istəməz	53
Sən mana yar ol ki, könlüm bir dəxi yar istəməz	54
Şəha, könlüm pərişan oldu sənə	55
Gəl, ey dilbar, mənı gör kim, necə xoş yanaram sənə	57
Dilbara, şəmsüz-zühədir ayət-i-rüxsarın	58
Ey camalın arşi-rəhman qəbiə-qövseyin qaşın	59
Mana sənəz cəhanü cən gərək	60
Düşdüm əzəldə zülfünə, dam olmadan hanuz	61
La'lın meyi-ələst idi cam olmadan hənuz	62
Həsrot yaşı hər ləhzə qılır bənzimizi saz	63
Gəlgi ki, sandən ayru müştəqə cən gərək	64
Surotin nağışına xayal irəməz	65
Alamdə bu gün əhdi bütün yar ələ girməz	66
Ey üzü gül, ləblər marcanımız	67
Əhdə vafə eylədi yarı-vafədarımız	68
Can eşqə düşdü, ey könül, ya rəbb, nədir tədbirimiz	69
Kə'bə üzündür, ey sənəm, üzünədir sücudumuz	70
Əcəbə, bu hurü üzli məhi-bədr, ya pərimi	71
Mərhabə, ey bəhri-zatın gövhəri-yekdanəsi	72
Vaslin acə nə cəndir kim, canımış bahası	73
Səbə zülfün nasimindən cəhanü cümlə cən etdi	74
Gəlgi ki, qəpdı şövqi-cəmalın qərarımı	75
Dinin günəşi, dünyada imanım əfəndi	76
Ey nəfəyi-Çin saçın siyahı	77
Qaşın vəhyi biza bürhan irişdi	78
Cənnəti-ədn imiş üzün, üçtə ləbin də kövsəri	79
Gözlərim yarım qəmindən axıdər dürdanəyi	81
Məhi-tabandır üzün, ey afitəbi-xavəri	82
Rəvamıdır, rəvamıdır, həbib	83

Bağırımı dəlir nəvəki-hicrani-filani	84
Könül sarayına mehri buraxdı: ta tabi	85
Ənəbrin zülfün, nigara, bağladı divanını	86
Dərdmənd etdin mənı, ey dərdə darman ermənı	87
Firəqtin dərdi, nigara, bağırımı qan eylədi	88
Ey bədi-səbə, məndən ilət yərə salamı	89
Şərbətin acı firəqtin nuş edərəm şəkər kimi	90
Camalın rövzeyi-rizvan deyilmi	91
Mərhabə, xoş gəldin, ey dildar, xoş gördük sənı	92
Ayrılıqdan yar mənəm bağırımı büryan eylədi	93
Apardı könlümü məndən bu gün ol cənnətin hurı	94
Hüsnünə sübhənəhü kim ki şahid olmadı	95
Ta ki gəldi eşqin, ol mənliyi məndən qəpdı	96
Cəndan çıxarmazam sənir, ey cən, xayalını	97
Ləblərin şərbətinə çəsmeyi-həyyan susadı	98
Camalın fitəsi tudtu cəhanü	99
Camalındır həqiq zəti sifət	100
Sənəmə, üzün gülündən gülə-gülə gül utandı	101
Zülfün gecəsi qədrdürür, al yanağın ay	102
Yandırdı eşqin bağırımı, sənədən mana darman gərək	103
Cəna, üz istəsinə şaqqül-qəmər gərək	104
Hüsnünə heyrdandırur hurı malak	105
Çəkəli əynimə bu sikkeyi-mərdən kəpənək	106
Firəqtindən, dilbara, könlüm pərişan oldu, gəl	107
Firəqtin yandırdı bağırımı, yürəgim qan oldu, gəl	108
Firəqtin dərdindən, ey cən, yürəgim qan oldu, gəl	109
Yarı cəfəsi cümlə vafədir, cəfə degil	110
Üzünü məndən nihan etmək dilərsən, etməgil	111
Zülfünü ənəbrəfəşan etmək dilərsən, etməgil	112
Firəqt içində yaruram, dərdimə eylə çarə gəl	113
Nigarım, dilbərım, yarım, ənisim, munisim, cənam	115
Həbbibim, izzətim, cənam, cəhanım	116
Sənədən irəq, ey sənəm, şəmü sahar yanaram	117
Cənamı düşdü firəqtin, gör ki, nə nar içindəyəm	118
Gərçi fərəqə düşmüşəm, eyni-vüsəl içindəyəm	119
Bir cəfəkəş aşiqəm, ey yar, sənədən dönməzəm	120
Ta üzün gördüm, nigara, qəmənd əzad olmuşam	121
Mişkin saçın hər tarəsin iki cəhana verməzəm	122
Ta kim, üzünü görmüşəm, hüsnündə heyran olmuşam	123
Hüsnün təala şənəhü sün'ində heyran olmuşam	124
Allahü əkbər, ey sənəm, hüsnündə heyran olmuşam	125
Gəl, ey dilbar ki, müştəqəm, sənı görmək dilər könlüm	126
Ey nuri-dildə, didarına müştəqəm	127

Üzünü surati-rəhməni gördüm	129
Mişkin saçın savadına mişki-Xata derəm	130
Dilbara, mən sənədən ayrı ömrü canı nəylərəm	131
Manim rəhbərimü deyrim, səlibim, dinim, imanım	132
Ey gülüm, eü sünbülüm, ey susanım, vey anbarım	133
Üzünüdür məqsədım, qıblam, ləbindir abi-heyvanım	134
Könlümün vıranasında gənci-pürhan bulmuşam	135
Üzün günümdən, ey qəmar, anvara düşmüşəm	136
Ey həbibim, dilbərim, vey sevgili yarım mənim	137
Canımı yandırdı şövqün, ey nigarım, qəndasan	138
Yandırdı şövqün canımı, ey dərdə dərman, qəndasan	139
Hılalə döndü qəmar qaşların hılalından	140
Ey üzün cənnəti-ədnin, vey boyun tubi-rəvan	141
Qıbleyi-iman gördündü sən büti-ayyaradən	142
Nuri-hikmət zahir oldu sən pəri-rüxsarədən	143
Səbə hərdəm gəlir mişkin saçın çinü tatarından	144
Ey yanağımdan xacil gül laleyi-həmrə ilan	145
Sən mana, dilbər, yetərsən, öz gələyər ol olmasın	146
Gəl, ey dilbər ki, qan oldu könlü eşqin bəlasından	147
Şikayət eyləmənmən dilbərin cəfasından	148
Nigara, küntə kənzin gövhərisən	149
Gəl, ey könlümdə can, cəndə badənsən	150
Allah-Allah, nə can, nə dilbərən	151
Sənədən mənə kimdir ayıran, sən	152
Şol pəriyəndə vəsi ulmarsən, ey könlü, divanəsən	153
Küllü məkanın gövhəri, gövhəri-kənməsən, nəsan	154
Ey könlü, şad ol kim, ol məhbubi-zibadür gələn	155
Dünya gün mürdərdür, igrən könlü, mürdərdən	156
Qanı ol günlər ki, keçdi dilbəri-ayyar ilan	157
Düşmüşəm biyar, ilahi, kimsə biyar olmasın	158
Şəha, könlün həmişə biqəm olsun	159
Alinə vermmişəm könlü, əli çox alə düşməsin	160
Kim dilərsə görməyə təhqiq rəhman surətini	161
Surətini naqşını yazdı, dedi rabbül-əlamin	162
Gəlgil ki, nuri-didsə camalındadır sənin	163
Dönmüşəm qəmədən hılalə şol məhi-təban üçün	164
Nuri-eynin vəhiyəne haqdan işarətdir bu gün	165
Aləmi qıldı münəvvər, şol üzü məhu görün	166
Can həmişə ol günəş rüxsara döndərmiş üzün	167
Ey ləbin əbi-çəşməyi-heyvan	168
Lə'lindən axır, ey can, çəşməyi-əbi-heyvan	169
Bu can pərənədir, yanur camalın şəm'i təbaindən	170
Dəmi-lsə gəlir doğağından	171

Bu türfə şəm'i gör ki, axar şəkər dodağından	173
Təcəlli dutdu əfaqi camalın şəm'i-təbaindən	174
Canı-almənsən, əya simin zənax, əbrükəman	175
Nə hüsn olur ki, yayılmış buca hüsnüyat andan	176
Ol pəripeykər ki, taci-səltənət başındadır	177
Ta kim, ol məhbubi-dilin lə'li camı-badadır	178
Yarı dilbər sənədən ayrı kim dedi ələmdə var	179
Ələmdə bu gün sənciləyin yar kimin var	180
Camalın pərtövi-nuri-xudadır	181
Uyumaz fəraqından gözüm yaş təkəri qan axıdır	182
Aftabın tə'atindən məhi-təban ru tutar	183
Səhərdə gül üzün şəha, çü gülşəndə güləb oynar	184
Şəha, könlümdə daim bir həvas var	185
Üzün güldür, ləbin lə'li-şəkərbar	186
Bir dəxi görmək camalın könlüm, ey can, arzulər	187
Dildərə müştəq oldu can, anın camalın arzular	188
Neylərəm mən bunda durub, çünki dildar andadır	189
Nə sün'i-pəki-yazdansa, a dilbər	190
Görün ki, bəhri-maani nə qəsd-i-can eylər	191
Götür niqabını xələqə görün, ey şəmüst qəmar	192
Boyundur sidrəvü tuba, dodağın əbi-heyvandır	193
Mənim yarı-vəfadarm, gəl axır	194
Gətir, gətir, gətir ol kəseyi-rəvanpərvər	195
Sənin eşqindir, ey dilbər, mənə həm mürsəddi həm pir	196
Üzünü surati-rəhman oxurlar	197
Tutdu gülbəri-cahamı əbri-gövhərbar bar	198
Olmağa mastana eynintək, şəha, məkkər kar	199
Firqət içində yürəgim gör ki, nə parə-parədir	200
Təaləllah ki, sün'idən sənintək xoş camal eylər	201
Camalın əksi, ey dilbər, nəyə kim düşdü əl eylər	202
Səfəvü zövqü-dünyaya, könlü, əldənə, əl eylər	203
Şahidi-ləşəriyə ləh şol sənəmin camalıdır	204
Mətləi-hüsnün, ey sənəm, məzhəri-layəzəlidir	205
Könlümdə mənim eşqi-camalın əzəlidir	206
Hüsnün, təbarəkəllah, anvarı-ləmyəzəlidir	207
Üzün bədri cəhannən dənəsidir	208
Mehri-rüxün təbainə düşdü könlü yanadır	209
Ümməna gırən eşq ilə, dürdənəyə uğrər	210
Sərvin qatında sidrəvü tuba rəvan olur	211
Surətini naqşında könlüm, ey sənəm, heyran olur	212
Dil sənin şirin kalamuntək kalim olmuşdur	213
Cəhan üzün günəşindən münəvvər olmuşdur	214
Ey üzün nuri-təcəlli, mə'niyi-iman budur	215

Gördüm camalın şəm'ini rövşən, mahi-taban budur	216
Məndən üzün yaşırma kim, sacdağahım oldur	217
Eyşü tərəb yarı gül, üzər ilə xoşdur	218
Ey dirinğ kim, cahanda yarı həmdəm kəmdürür	219
Güli-tərdən gülçək, arızına ma' tökülür	220
Ey nasimi-sübhəmə, billah, şu yarım xoşmudur	221
Səmənsən, ey məhsurat, cənnətin eyində hur	222
Ey üzün şə'nində münzəl ayət-i-Allah nur	223
Qara saçın ki, zülmətindədur nur	224
Niqəbi üzündən göttirdü qəmar	225
Sümbülün əbrində gördüm uş mahi-taban gəlir	226
Dodağın qənd imiş, bal anda neylər	227
Rüxün bədridirür şəm'i-münəvvər	228
Dilbəra, eşqində ələm sərbəsər qovğa çəkər	229
Bu gün ol şahidin şəkli qamundan ixtiyarımdır	230
Ey müsəlmanlar, mədəd, ol yar pürhan ayrınlr	231
Camalın tə'ət-i gülzara bənzər	232
Şaha, çün surətün Fürqanımızdır	234
Üzündür Turi-Sina, rəqqi-məşur	235
Apardı könlümü bir çəşmi-məxmur	236
Kim aydır kim, üzün gülnara bənzər	237
Üzün nuri-təcali məzhəridir	238
Şəm'i-fələk hüsninə pərvanədir	239
Müənbər sümbülün, şaha, güli-siraba pürçindir	240
Gözündən dəmbədəm axan qəmündən su degil, qəndir	241
Sənsiz nə yəsən, qüssəvü qəm, dər ilə qəndir	242
Ey ləbin eyni-abi-heyvandır	243
Ey rüxün gülzari-cənnət, saçların reyhanıdır	244
Canımın, cana, vüsəlün can içində canıdır	245
Ləbinə əhli-nəzar çəşməyi-heyvan dedilər	246
Dişlərin nəzminə dürdaneyi-gövhər dedilər	247
Dodağın qəndinə şəkər dedilər	248
Saçının şəbində üzü iki haftalık qəmədir	249
Tabəndə üzün tə'ət-i xurşidi-taban göstərir	250
Sümbülün ərbində üzün mahi-taban göstərir	251
Zülf-i-dütəsi şahımın həlqəsi mah içindədir	252
Dərdü fəraqə düşdü can, əhli fəğan içindədir	253
Vəslinə kim ki ırmədi, dərdü əzab içindədir	254
Hər kim ırrar vüsəlina, eyşi-nəim içindədir	255
Leylatü-qədrin savadı zülf-i-pürtabındadır	256
Canın vücudu sənsiz ləşey kimi ədəmdir	257
Səqahüm rəbbihüm xəmiri dodağın kövsərindəndir	258
Lə'lın şərabı şərbəti-kövsər degildir	259

Ya rəbb, ol üzün çraqı şəm'i-xavərdəndimdir	260
Lə'li-nabın çəşməsində abi-heyvan gizlidir	261
Dilbəra, zülfün şəbində mahi-taban gizlidir	262
Sübhəmə dilərdimi gördüm, otağmdan gəlir	263
Türreyi-ənbarfəşan ömrüm şəbi-yeldəsidir	264
Gülgün rüxün güllü, səməni şərmisər edər	265
Dövri-qəmar malahətin hüsninə ixtimam edər	266
Sümbülün əbrində üzün mahı pürhan edər	267
Tabəndə üzün təbişi bədri-dücağa tə'n edər	268
Qəmətinə əlif deyəm gör nə uzun xəyal edər	269
Vüsəlün diləyən canı həm caharı nedar	270
Qaçan ki, sümbül-zülfün niqəbi aya düşər	271
Üzün bargı-güli-tərdir, güllü-tör	272
Yarımı ayırdın məndən, çərx-i-qəddar, üştə gör	273
Nuşın ləbinin lə'li, lə'li-ləbinin nuşın	274
Gözlərin rəmzi müəyyən göstərir vən-nəziat	275
Ey könlüm ələm qaşlın yay, gözləri cadu	276
Xəyal-i-lə'lidir yarın gözündən axıdan lə'lu	277
Görkünü üzün nurundan ələm münəvvər oldu	278
Məğar mişkin saçın buyu nasimi-sübhə yar oldu	279
Tə gördü günəş ay üzünü, dərbədar oldu	281
Xoşa ol kimsə kim, vardır həbibü sən kimi məhrü	282
Çerçək xəbər imiş bu ki, xubun vəfasi yox	283
Müşəfədir anın üzü, eyvallah	284
Üzündə nurunu gördü əzəl günündə ilah	285
Gördüm üzünü, ey sənəm, əlmünnətülillah	286
Üzün gördüm, dedim əlhəmdülillah	287
Gəl, ey dilbər ki, hüsnün aya düşmüş	288
Ey camalın səhəsinə xətimi-Qur'an buldum uş	289
Dövlətin dövrünə gəldi, dərdə darman buldum uş	290
Dəldi ol qəmzən səhəmi, bağırma kar etdi uş	291
Hərami gözəlin yağmaya düşmüş	292
Cə'di-zülfün ənbarfəşan eyləmiş	293
Ləbinə əhli-nəzar can dedilər, çerçək imiş	294
Ey cənnətin xəndan güllü, acı fəraqın xar imiş	295
Ey camalın nuri-sibhənləxi əsrə imiş	296
Axır-zamanın fitnəsi şöl gözələri şəhla imiş	297

Lügət	298
-----------------	-----

East West

www.eastwest.az
www.lb.com/eastwest.az
info@eastwest.az

Buraxılığa məsul: Sevil İsmaylova
Dizayner: Zaur Abbasov
Sahifələyici: Kübra İbrahimova
Korrektor: Nübar Qarayeva
Texniki redaktor: Fəridə Səmədova
Baş redaktor: Samirə Bəktəji
Texniki direktor: Allahverdi Karimov

Çapı imzalamıydır: 10.03.2013. Format: 60x90 1/8. Ofset çapı
Fiziki çap vərəqi 40. Sifariş 16355. Tiraj 1000

"Şərq-Qərb" ASC-nin mətbəəsində çap olunmuşdur.

AZ1123, Bakı, Açıq Əlveriş küçəsi, 17

Tel.: (+99412) 374 83 43

(+99412) 374 73 84

shorg-qorb.office@shorg-qorb.az

